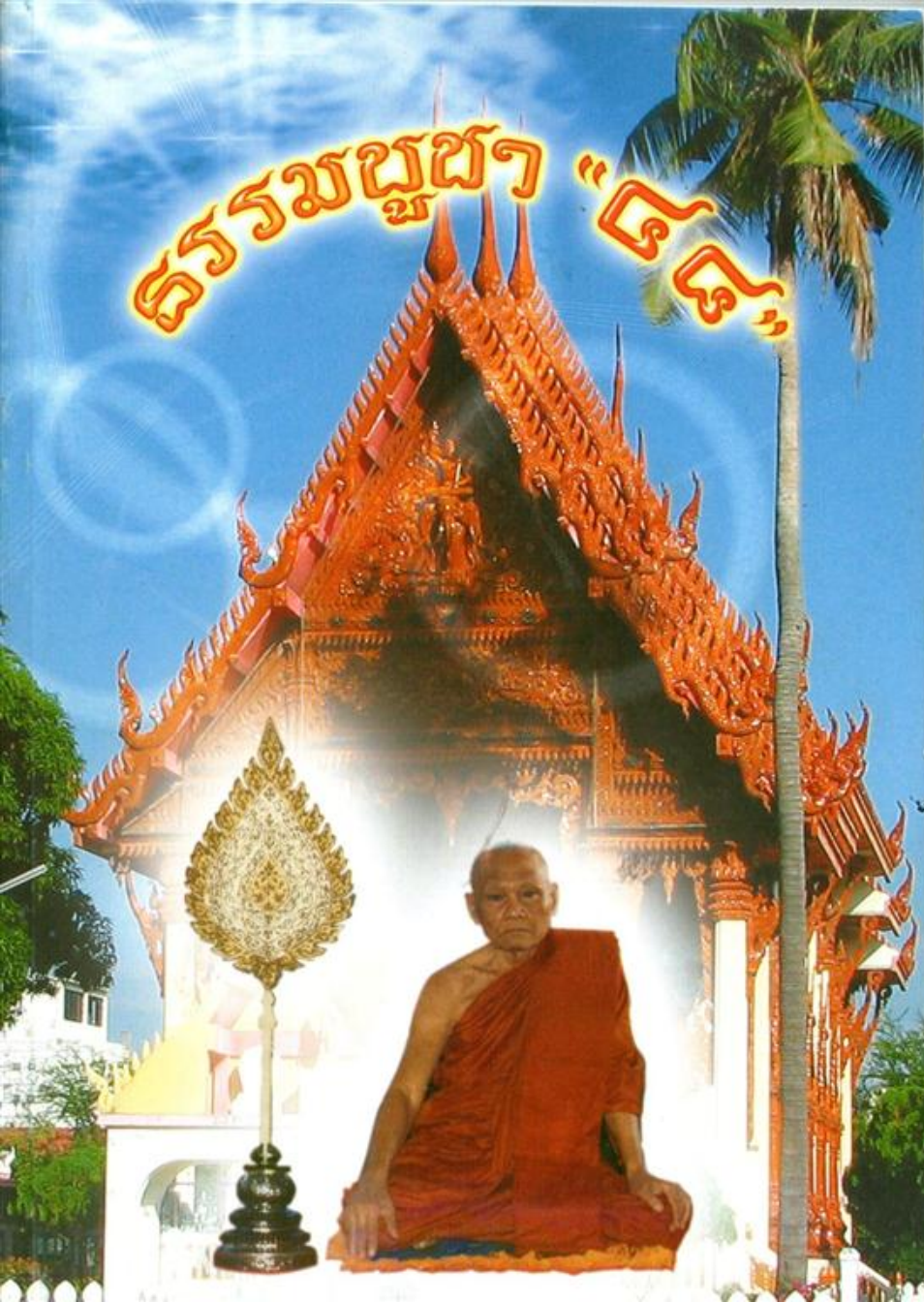
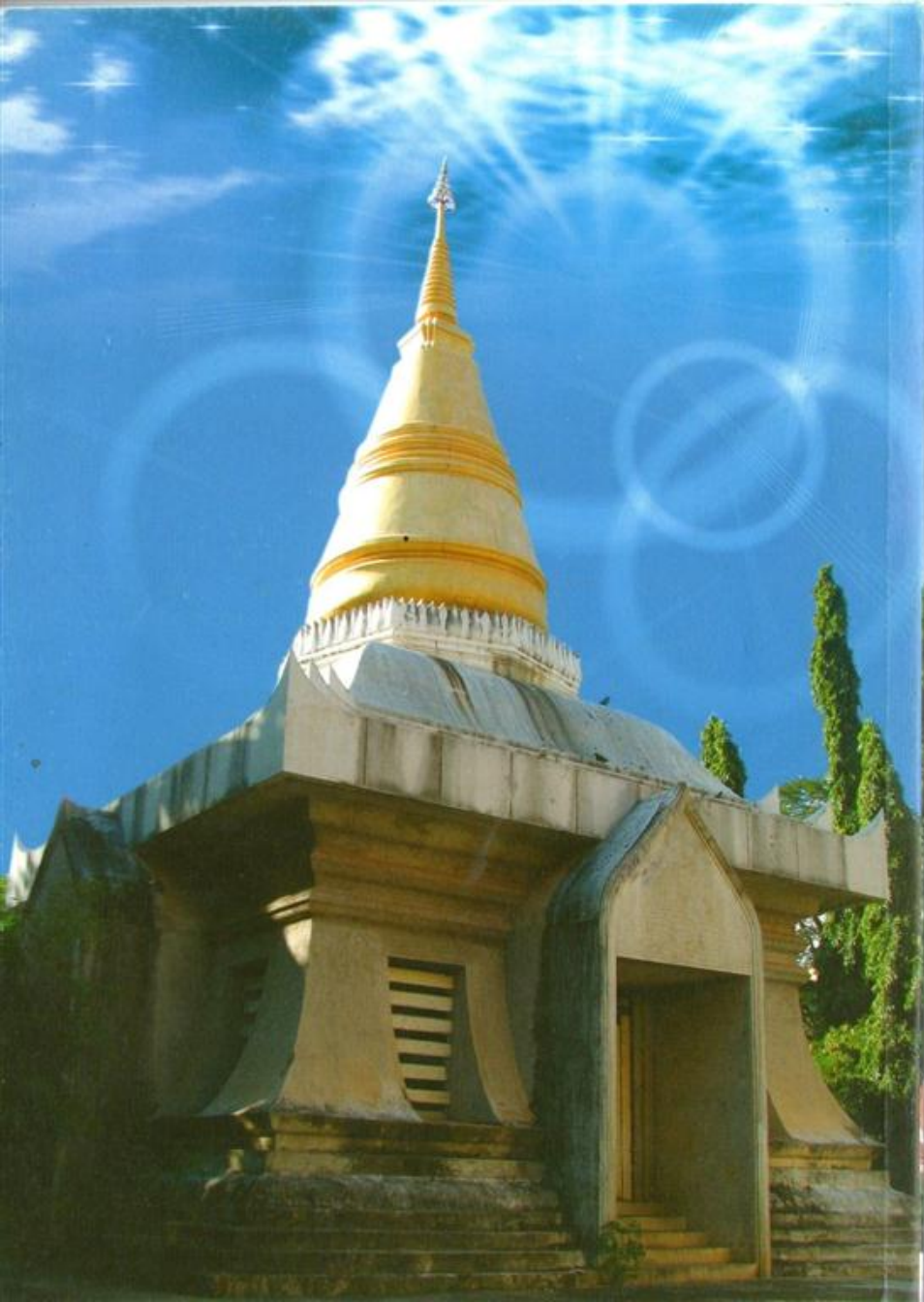

ឥន្ទ្របុត្រ "ព័ន្ធ"

ธรรมบูชา “๔๘”

วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

และ

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

พิมพ์เป็นธรรมบรรณาการ

เนื่องในงานวันบูรพาจารย์รำลึกคุณพระพรหมคุณาภรณ์

(พุ่ม กิตติสารเถร)

งานสมโภชสมณศักดิ์สัญญาบัตร พัดยศ

พระปริยัติวรคุณ (บุญถม ขวนปญโญ)

ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช และเจ้าคณะอำเภอเมือง

และสถาปนามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา ครบ ๑๙ ปี

๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๘

ธรรมบูชา “๔๘”

พิมพ์เป็นธรรมบรรณาการ

เนื่องในงานวันบูรพาจารย์รำลึกคุณพระพรหมคุณาภรณ์

(พุ่ม กิตติสารเถร)

และสถาปนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา ครบ ๑๙ ปี

๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๔

จำนวนพิมพ์ ๒,๐๐๐ เล่ม

บรรณาธิการ

พระครูสังฆรักษ์สมจิต พุทธิวิริโย

กองบรรณาธิการ

พระมหายุทธนา นราสโภ

รูปเล่ม / แบบปก

คม นีสูงเนิน

คำนำ

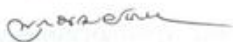

ปี ๒๕๔๘ เป็นปีที่ ๑๕ แห่งการจัดตั้งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เพื่อให้เป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาที่สอนพระปริยัติธรรม และวิชาการชั้นสูง ผลิตพระภิกษุสามเณรให้เป็นศาสนทายาทตามพระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ยังผลให้มีพระพุทธศาสนบัณฑิตเป็นพระสังฆาธิการระดับวัด ระดับตำบล และระดับอำเภอในพื้นที่ รวมถึงที่อยู่รับใช้พระศาสนาในตำแหน่งอื่นก็อีกหลายสิบรูป นอกจากนี้ยังมีที่ลาสิกขาออกไปเป็นทรัพยากรบุคคลในสังคมอีกส่วนหนึ่งต่างหาก จัดว่าเป็นสถาบันที่สร้างสรรค์ประโยชน์แก่ราชอาณาจักรและพุทธจักรได้เป็นอย่างดี พอที่จะพ้นจากข้อหาว่าเป็นกาฝากสังคมได้บ้างหรือกระมัง

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๘ เป็นวันที่ครบ ๑๔ ปี แห่งการมรณภาพของพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณ พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร) อดีตเจ้าคณะภาค ๑๑ เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช และองค์ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา รูปที่ ๑ ผู้จากไปอย่างไม่มีวันกลับ ทั้งไว้แต่ผลงานทั้งด้านอาคารสถานที่และกิจการการพัฒนาทุกด้านอย่างไม่มีวันลืมนั่นเองไปจากจิตใจของพวกเราเหล่าศิษย์ จึงพร้อมใจกันจัดงานวันบูรพาจารย์ปฏิบัติธรรมรำลึกถึงพระคุณท่านผนวกไว้ให้เป็นเครื่องหมายแสดงความกตัญญูกตเวทิต์ แม้ว่าจะไม่คุ้มกับพระคุณท่านได้ทำไว้แก่พวกเราที่ยังดีกว่าที่จะนั่งเฉยดูตายแบบไม่ทำอะไร ๆ เอาเสียเลยในขณะนี้ จึงจัดพิมพ์ธรรมบูชา ของพระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร) แจกเป็นที่ระลึกด้วย

และในโอกาสพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม พระครูศรีธรรมวิภัช (บุญถม ขวนบุญโย) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช และเจ้าคณะอำเภอเมืองนครราชสีมา ได้รับพระราชทานแต่งตั้งสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญในพระราชทินนาม พระปริยัติวรคุณ คณะสงฆ์ อุบาสก อุบาสิกา วัดพระนารายณ์มหาราช ได้จัดงานสมโภชสมณศักดิ์ บำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทาน ท่านเจ้าคุณเป็นพระเถระที่ช่วยรับภาระธุระของวัด และคณะสงฆ์อย่างเต็มความสามารถ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ โดยเฉพาะการเผยแผ่ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาส เป็นเจ้าคณะอำเภอเมืองนครราชสีมา และเป็นเลขานุการเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา ได้รับการรับใช้เป็นเวลาช้านาน ทำให้งานคณะสงฆ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ในคราวที่ท่านได้รับพระราชทานแต่งตั้งเป็นเจ้าคุณ จึงได้จัดงานสมโภชสมณศักดิ์เนื่องในโอกาสวันบูรพาจารย์พร้อมกันขึ้น

ขอยืนยันที่จะฝึกกำลังทุกอย่างเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างสรรค์จรโลงประเทศชาติ ศาสนาตามรอยบาทพระศาสดา เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท แห่งพระมหากษัตริราชเจ้าผู้ทรงธรรม และตามเบื้องบรรพบุรุษบูรพาจารย์ที่ท่านนำประเพณีปฏิบัติมา อย่างน้อยที่สุดก็ด้วยการทำวันนี้ ให้ดีกว่าวันนี้ และทำวันพรุ่งนี้ให้ดีกว่าวันนี้ อย่างต่อเนื่องและตลอดไป.

(พระธรรมวรนายก)

เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช

เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา

ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา

**งานวันบูรพาจารย์รำลึกคุณ
พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตฺติสารถ)
อดีตเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร เจ้าคณะภาค ๑๑**

และ

งานสมโภชสมณศักดิ์สัญญาบัตร พดยศ
พระปริยัติารคุณ (บุญถม ขวณปัญโญ ป.ธ.๖)
ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช
และเจ้าคณะอำเภอเมืองนครราชสีมา
ณ พระวิหารวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

กำหนดการ

วันศุกร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๘ (ตรงกับวันแรม ๗ ค่ำ เดือน ๑)

เวลา ๑๕.๐๐ น. - ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิตวิทยาเขต
นครราชสีมา คณะสงฆ์วัดพระนารายณ์มหาราช
และผู้ถือบวชร่วมปฏิบัติธรรมพร้อมกันที่บริเวณงาน
ณ พระอุโบสถวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

เวลา ๑๗.๐๐ น. - พระธรรมวรนายก ประธานสภาวิทยาเขต
นครราชสีมา ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชา
พระรัตนตรัย

- พระศรีธรรมมาภรณ์ รองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา กล่าวรายงานต่อประธานในพิธี
- ประธานในพิธีกล่าวสัมโมทนียกถา
- สมาทานพระกัมมัฏฐาน, ให้กัมมัฏฐาน
- ปักกลดบริเวณระเบียบคตรอบพระอุโบสถ
- เวลา ๑๘.๐๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม / ทำวัตรสวดมนต์ /
บำเพ็ญจิตภาวนา / สนทนาธรรม
- เวลา ๒๑.๐๐ น. - บำเพ็ญสมณธรรมในกลด

วันเสาร์ที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๘ (ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๑)

- เวลา ๐๔.๐๐ น. - ตีระฆังปลุกให้ตื่น / ทำกิจส่วนตัว
- เวลา ๐๔.๓๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม / ทำวัตรสวดมนต์ /
บำเพ็ญจิตภาวนา / ฟังโอวาท
- เวลา ๐๖.๐๐ น. - ฉันทเช้าตัม / สนทนาธรรม
- เวลา ๐๘.๓๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม / บำเพ็ญจิตภาวนา / สนทนาธรรม
- เวลา ๑๐.๓๐ น. - ออกบิณฑบาตในบริเวณงาน
- เวลา ๑๑.๐๐ น. - ฉันท / รับประทานอาหารเพล (ข้าวสวย)
- เวลา ๑๒.๐๐ น. - พักผ่อนประจำวัน
- เวลา ๑๓.๐๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม / บำเพ็ญจิตภาวนา / สนทนาธรรม
- เวลา ๑๖.๐๐ น. - พักทำกิจกรรมการพัฒนา / ฉันทน้ำปานะ / พักผ่อน
- เวลา ๑๘.๐๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม / ทำวัตรสวดมนต์ / บำเพ็ญจิตภาวนา
/ สนทนาธรรม
- เวลา ๒๑.๐๐ น. - บำเพ็ญสมณธรรมในกลด

วันอาทิตย์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๔ (ตรงกับวันแรม ๙ ค่ำ เดือน ๑)

- ul style="list-style-type: none;">
- เวลา ๐๔.๐๐ น. - ตีระฆังปลุกให้ตื่น / ทำกิจส่วนตัว
- เวลา ๐๔.๓๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม / ทำวัตรสวดมนต์ /
บำเพ็ญจิตภาวนา / ฟังโอวาท
- เวลา ๐๖.๐๐ น. - ฉันทข้าวต้ม / สันทนาธรรม
- เวลา ๐๗.๐๐ น. - คณะสงฆ์ ข้าราชการ พ่อค้าประชาชน อุบาสก
อุบาสิกา ร่วมกันที่บริเวณงาน ณ พระอุโบสถ
วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
- เวลา ๐๗.๓๐ น. - พระธรรมวรนายก เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
และประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
ประธานฝ่ายสงฆ์ ประกอบพิธีอุปสมบททายาท
พระพรหมคุณาภรณ์
- เวลา ๐๘.๓๐ น. - นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รองนายกรัฐมนตรี
ประธานฝ่ายฆราวาส จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
และสักการะอัฐิพระพรหมคุณาภรณ์
 - สมาทานศีล / ประธานสงฆ์ให้ศีล
 - บำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทานพระสงฆ์ทรงสมศักดิ์
๑๕๐ รูป
สวดมาติกาบังสุกุล
- เวลา ๑๐.๓๐ น. - พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๒๕ รูป เจริญพระพุทธมนต์
 - ถวายเครื่องไทยธรรม
 - ประธานกรวดน้ำ รับพร
- เวลา ๑๑.๐๐ น. - ถวายภัตตาหารเพลพระสงฆ์ ๕๐๐ รูป
/ รับประทานอาหาร
 - เสร็จพิธี ปิดงาน

มีความยินดีขอกราบอาราธนา เรียนเชิญญาติมิตร ศิษยานุศิษย์ และ
ท่านที่เคารพนับถือไปร่วมงานบำเพ็ญกุศลวันบูรพาจารย์ ถวายภัตตาหารเช้า-เพล
ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวโดยพร้อมเพรียงกัน ขออนุโมทนามา
ณ โอกาสนี้

วิจิตร

(นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ)

รองนายกรัฐมนตรี
ประธานฝ่ายฆราวาส

พระธรรมวราภัย

(พระธรรมวราภัย)

เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช
ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
ประธานฝ่ายสงฆ์

สารบัญ

คำนำ.....	๓
กำหนดจัดงาน.....	๕
สดุดีเกียรติคุณ.....	๑๐
ประวัติพระพรหมคุณาภรณ์.....	๒๑
ประวัติพระธรรมวรานายก.....	๓๓
ประวัติพระปริยัติวรคุณ.....	๕๒
ประวัติวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร.....	๕๖
ประวัติและพัฒนาการมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
วิทยาเขตนครราชสีมา.....	๖๓
ธรรมิกดา (พระพรหมคุณาภรณ์).....	๘๑
ธรรมเทศนา (พระธรรมวรานายก).....	๘๖
คติธรรมพระปริยัติวรคุณ.....	๑๐๔
ภาคผนวก	
คณะกรรมการประจำวิทยาเขตนครราชสีมา.....	๑๑๒
คณะอนุกรรมการบริหารงานบุคคล.....	๑๑๓
ทำเนียบรองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา.....	๑๑๔
รายนามบัณฑิต มหาบัณฑิต ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์	
และผู้ได้รับเข็มเกียรติคุณ.....	๑๑๕
รายนามทายาทพระพรหมคุณาภรณ์.....	๑๑๗
ทำเนียบบัณฑิตพระสังฆาธิการ.....	๑๑๙
ทำเนียบพุทธศาสนดบัณฑิต รุ่นที่ ๑-๑๕.....	๑๔๑
สถิติพระภิกษุสามเณรวัดพระนารายณ์มหาราช พ.ศ. ๒๕๔๔.....	๑๙๙
นิคมวจนะ.....	๒๐๖

สดุดีเกียรติคุณ

พระพรหมคุณาภรณ์ลัทธิธรรม
มีเมตตาเลิศล้ำชลธาร
พลีชีวิตให้งานการปกครอง
ประชาชนเชื่อถือจิตซื่อตรง
สมณศักดิ์ยศชั้นบรรเจิดจำ
บวรารชิตชอบอยู่รอบกาย
แผ่การุณย์อันจิตลูกศิษย์รัก
อยู่ห่างไกลไทยเทศท่านเมตตา
ไม่เคยด่าว่าใครให้เจ็บช้ำ
ไม่เคยยุสงฆ์แยกให้แตกกัน
ไม่เคยทำอะไรไร้เหตุผล
ไม่เดินนอกทางพระละความเพียร
สัมมาคารวะพระผู้ใหญ่
ไม่รุกรานจับผิดคิดทำลาย
มีกายวาจาใจไม่พลั้งพลาด
ยับยั้งภัยเดือดร้อนก่อนถึงตน
มนุษย์สัมพันธ์อันหนึ่งซึ่งใจนัก
ญาติมิตรสนิทในไม่จืดจาง
เป็นกันเองง่ายดายไม่น่ายำแหยง
มองทุกคนเป็นมิตรจิตชื่นชม

เกียรติยศคุณพรหมวิหาร
เป็นปรากฏการแห่งศาสนชาติมั่นคง
รับสนองหมู่คณะรัฐสงฆ์
อยู่ยืนยงตั้งมั่นจนวันตาย
ความก้าวหน้าดังตามเป้าหมาย
ไม่เว้นวายเยี่ยมเยียนเดือนไมตรี
ดุจเสาทักปักแน่นบนแผ่นผา
ฝังอุราหลักตั้งมั่นทุกคืนวัน
ไม่เคยทำสรรพกิจให้ผิดผัน
ไม่เคยฝืนยกเมฆนั่งเลขเทียน
ไม่เพ้อบันเสกสวดเรื่องปวดเคียร
ไม่วุ่นเวียนชื่นชมสิ่งมลาย
ไม่ใส่ไฟไล่เขี้ยวให้เสียหาย
ไม่สับสายกตัญญูรู้คุณคน
ชาญฉลาดรู้แจ้งทุกแห่งหน
ไม่คั่นร่นวิ่งเต้นผิดเส้นทาง
เคารพรักพวกพ้องไม่หมองหมาง
ปิดช่องว่างเคอะเขินเจริญรมย์
ไม่ขัดแย้งคนอื่นให้ชื่นชม
เช่นพระพรหมยิ่งใหญ่ไร้เทียมทาน

สร้างวัดพระนารายณ์อารามหลวง
กุฎิศาลาเลิศล้ำทางผลงาน
หลวงพ่อดองคโหลในวิหาร
เนินโพธิ์กว้างโตเด่นโสภณ

องค์นารายณ์หน้าบรรณนั้นทรงครุฑ
สุริย์ฉายแสงส่องมองแวววาม
การเปรียญหลังใหญ่ได้ตั้งโกศ
เสียดักแด้แรงลมระงมมิม

ตึกสมเด็จสำนักงานการจังหวัด
พระอุโบสถกลางน้ำลำธารา
พระพรหมคุณาภรณ์กลอนสาธก
โดยสังเขปกถาบรรดามี

โกศแปดเหลี่ยมลายทองมองวิจิตร
เทพมณูย์ครุฑทวนภาคล
เกียรติประวัติยิ่งใหญ่ในอีสาน
ตำแหน่งยศเทียบเท่าเจ้าพระยา

โกศเราท่านมองดูอยู่บัดนี้
แดกดับธรรมดาสั่งอาจิน
ปลงศพท่านศพदनสลกถึง
บำเพ็ญกิจโยคีมีความเพียร

มอบวิญญาณถวายพระไตรรัตน์
รุ่งเรืองแจ่มชัดอัครจริย
อุทิศตนเป็นทาสพระศาสนา
เพื่อรับใช้ใ้โภบาปอาบอารมณ

งามโชติช่วงสุดสิ้นถิ่นอีสาน
โบสถ์วิหารรุ่งเรืองดุจเมืองอินทร์
ตั้งบนฐานชุกชีมีพระหิน
รูปนาคินยอดวิหารตระหง่านงาม

จักรวาลเจืองดำน่านาเกรงขาม
ศาลางามสองหลังตั้งเรียงริม
กระดังโลกวังเวงตั้งเพลงขิม
ใบโพธิ์พิมพ์พิรุณอยู่ไปมา
ปริยัติโรงเรียนเพียรศึกษา

ท่านสร้างมาทุกส่วนล้วนกรรมดี
ประกาศยกองค์คุณบุญราศรี
พอเป็นที่เผยแพร่แก่ปวงชน
โลกกนิฐ์ตรึงไครยังไผ่สน
ทั่วทุกคนน้อมมนโมทนา

ทรงประทานแต่ละล้วนชวนพรรษา
จากชั้นฟ้าเมืองแมนสู่แดนดิน
ย่อมบ่งชี้ชัดแจ้งแห่งกสิณ
ไม่สุดสิ้นสงสารการวนเวียน
ญาณลึกซึ้งทศนาไม่พาเหียร
ไม่ผิดเพี้ยนหลงบรรเลงเพลงคนธรรพ์

เลิศสมบัติในมนุษย์สุดสวรงค์
รังษีพรรณแสงโลกพันโคกตรม
ด้วยปัญญาแซมขึ้นไว้ชื่นชม
ล้างโสมมขัดแย้งแข่งประชัน

เคารพพระกุศลผลวิเศษ
 บำเพ็ญต่อผู้ตายวายชีวัน
 เป็นการแผ่ส่วนบุญคุณไพศาล
 ช่วยเพิ่มเติมเสริมสุขทุกข์ขบมี
 พระพรหมคุณาภรณ์ท่านจรลัป
 ทั้งผลงานวิถึความอาลัย
 ชีวิตนั้นสำคัญตอนยังอยู่
 เมื่อแก่เฒ่าล่วงลับดับวิญญาณ
 ขออุทิศส่วนกุศลผลลิขิต
 บูชาครูอาจารย์เบิกบานใจ

นฤเบศรภัทรามหาพันธ์
 โดยยึดมั่นบุญเขตเปตพลี
 อัครทานชั้นเลิศประเสริฐศรี
 สมฤดีผ่องแผ้วตามแนวนัย
 เรื่องชวนกลับคืนมาอย่าสงสัย
 ไว้วิจัยพร้อมพรักตามหลักการ
 กำหนดรู้คืนวันทันสังขาร
 ย่อมสาธารณ์หนึ่งเนื้อเป็นเหยื่อไฟ
 แต่ญาติมิตรร่วมทุกข์สุขสดใส
 จอมไพทเหนือหัวทั่วหน้า เทอญฯ

พระเทพวิสุทธิเมธี

เจ้าคณะภาค ๑๑

รักษาการเจ้าอาวาสวัดระฆังโฆสิตาราม

พระธรรมโสภณ พระธรรมวรนายก พระเทพโสภณ ร่วมพิธีถวายปริญญา

ถ่ายภาพกับอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และคณะผู้บริหาร

พระนักศึกษ รุ่นที่ ๑, ๒ รับปริญญามหาบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

และถวายปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไปโครงการความร่วมมือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา กับ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๖ กันยายน ๒๕๕๙

ศษยานุศิษย์ ถ่ายภาพ ร่วมกับพระธรรมวรนายก

พิธีถวายศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
แด่พระธรรมวรนายก เจ้าคณะ จังหวัดนครราชสีมา
และถวายปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไปโครงการความร่วมมือ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา กับ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๖ กันยายน ๒๕๕๙

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถ่ายภาพกับพระธรรมวรนายก

พิธีเปิดโครงการปฏิบัติธรรมรำลึกคุณพระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร)
๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๗

พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ สวดพระพุทธมนต์ งานวันบูรพาจารย์
๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๗

พิธีเปิดโครงการปฏิบัติธรรมรำลึกคุณพระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร)

๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๗

พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ สวดพระพุทธมนต์ งานวันบูรพาจารย์

๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๗

โครงการอบรมพระแกนนำวัดปลอดเหล้าถาวร เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

การประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเสริมความเข้มแข็ง
ให้แก่ สถาบันพระพุทธศาสนาในจังหวัดนครราชสีมา

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถวายปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต
พระธรรมวรานายก

พิธีถวายปริญญาคุณูปถัมภ์กิตติมศักดิ์
พระเทพวิทยาคม (หลวงพ่อดุ่น ปรีสุทโธ)

พิธีบำเพ็ญกุศลทักษิณานุประทาน ถวายพระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร)
๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗

เจ้าภาพถวายทุนการศึกษาแก่นิสิตวิทยาเขตนครราชสีมา
๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

ประวัติสังเขป

พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร)

อดีตเจ้าคณะภาค ๑๑ เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
รวบรวมและเรียบเรียง โดย พระธรรมวรนายก

พ.ศ. ๒๔๕๗ ถือกำเนิดเป็นเด็กชายพุ่ม ศรีเมือง บุตรคุณพ่อเปรม
คุณแม่แจ้ง ศรีเมือง ในครอบครัวคหบดีแห่งหมู่บ้านโป่งแดง
ตำบลโป่งแดง อำเภอสูงเนิน (ปัจจุบันเป็นอำเภอขามทะเลสอ)
จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๔๕๗ ตรงกับ
วันจันทร์แรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๗ ปีชาล มีพี่น้องร่วมบิดามารดา
๑๐ คน คือ

๑. นางแพะ เปลือกสำโรง (ถึงแก่กรรม ๑๑ ก.พ. ๒๕๓๕)
๒. พระพรหมคุณาภรณ์ (มรณภาพ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๔)
๓. นายอ้าย ศรีเมือง (ถึงแก่กรรม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖)
๔. นางเลียบ สีมา
๕. นางสาวลิ้ม ศรีเมือง
๖. นายชันว์ ศรีเมือง (ถึงแก่กรรมเมื่อ ๑๔ ม.ค. ๒๕๓๖)
๗. ร.ต.ต. คุณ ศรีเมือง
๘. นางสาวเรียง เขยสูงเนิน
๙. นางสาวหนูหิม ศรีเมือง (ถึงแก่กรรมเมื่อ ๗ มี.ค. ๒๕๑๓)
๑๐. นายประดิษฐ์ ศรีเมือง (ถึงแก่กรรมเมื่อ ๒ ก.ค. ๒๕๒๖)

- พ.ศ.๒๔๖๗ เข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่โรงเรียนวัดโป่งบุรพา
อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ.๒๔๗๒ เป็นนายฟุ่ม ศรีเมือง
บรรพชาเป็นสามเณรฟุ่ม ศรีเมือง เมื่อวันพุธที่ ๑๐ เมษายน
๒๔๗๒ ตรงกับวันขึ้น ๒ ค่ำ เดือน ๕ ปีมะเส็ง ณ
วัดมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยมี
พระมหานาคสิริวิฑู วัดมหาพฤฒาราม เป็นพระอุปัชฌาย์
- พ.ศ.๒๔๗๓ สอบได้ น.ธ.ตรี สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.๒๔๗๔ สอบได้ น.ธ.โท สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.๒๔๗๕ สอบได้ ป.ธ.๓ สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.๒๔๗๖ สอบได้ ป.ธ.๔ สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.๒๔๗๗ อุปสมบทเป็นพระมหาฟุ่ม ฉายา กิตติธโร เมื่อวันอาทิตย์ที่
๑๐ มิถุนายน ๒๔๗๗ ตรงกับวันขึ้น ๖ ค่ำ เดือน ๘ ปีมะ
ฉศก วัดมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยมี
พระธรรมธราจารย์ (อ่อน) วัดมหาพฤฒาราม เป็นพระอุปัชฌาย์
มีพระพรหมจริยาจารย์ (โหม) วัดยานนาวาเป็นพระกรรมวาจาจารย์
และมีพระสมุห์เจริญ วัดมหาพฤฒารามเป็นพระอนุสาวนาจารย์
เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมสำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม
กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.๒๔๗๘ สอบได้ ป.ธ.๕ สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
เป็นกรรมการตรวจประโยคธรรมและบาลีสนาทหลวง
- พ.ศ.๒๔๗๙ สอบได้ น.ธ.เอก สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.๒๔๘๐ สอบได้ ป.ธ.๖ สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.๒๔๘๒ เป็นผู้อำนวยการอบรมพระนวกภูมิ (ข้าราชการลาบวช)
ภายในพรรษา

- พ.ศ.๒๔๘๘ สอบได้ ป.ธ.๗ สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ.๒๔๙๒ เป็นเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เริ่มฟื้นฟูบูรณะและพัฒนาวัด
ซึ่งเก่าแก่และชำรุดทรุดโทรมมากทั้งภูมิสงฆ์และพระวิหารหลวง
พระอุโบสถ โรงเรียนพระปริยัติธรรม ฯลฯ ติดต่อกันตามลำดับ
เป็นเจ้าสำนักศาสนศึกษาวัดพระนารายณ์มหาราช สำนักเรียน
คณะจังหวัดนครราชสีมา
- เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักศาสนศึกษา วัดพระนารายณ์
มหาราช วรวิหาร
- พ.ศ.๒๔๙๓ เป็นเจ้าคณะอำเภอเมืองนครราชสีมา
- เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ที่ “พระกิตติธรรมมุนี” หรือ
ที่เรียกกันว่า “เจ้าคุณ” นั้นเอง
- พ.ศ.๒๔๙๖ เป็นศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ.๒๔๙๙ เป็นพระอุปัชฌาย์
- พ.ศ.๒๕๐๑ เป็นพระราชาคณะชั้นราช ที่ “พระราชสีมาภรณ์”
- พ.ศ.๒๕๐๘ เป็นรองเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ.๒๕๐๙ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ.๒๕๑๐ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัด
พระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
- พ.ศ.๒๕๑๒ เป็นพระราชาคณะชั้นเทพที่ “พระเทพสีมาภรณ์”
- พ.ศ.๒๕๑๖ เป็นเจ้าคณะภาค ๑๑ ติดต่อกัน ๕ สมัย ๆ ละ ๔ ปี
(๒๕๑๖ - ๒๕๒๔)
- เป็นกรรมการสภาวิทยาเขตวิทยาลัยสงฆ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้ง ณ วัดศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
- พ.ศ.๒๕๒๑ เป็นพระราชาคณะชั้นธรรม ที่ “พระธรรมวิสุทธาจารย์”

- พ.ศ.๒๕๒๒ เป็นกรรมการบูรณปฏิสังขรณ์พระธาตุพนม จังหวัดนครพนม
- พ.ศ.๒๕๒๒ เป็นผู้นำปฏิสังขรณ์หลังคาพระวิหารหลวง วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ขนาด ๑๔ x ๔๕ เมตร
- พ.ศ.๒๕๒๓ เป็นผู้นำสร้างตึกสมเด็จพระธีรญาณมุนี ที่วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ขนาด ๑๔ x ๒๐ เมตร
- พ.ศ.๒๕๒๖ เป็นเจ้าของผู้อำนวยการจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษานครราชสีมา ณ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
- พ.ศ.๒๕๒๖ เป็นผู้นำปฏิสังขรณ์หลังคาพระวิหารหลวงวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ขนาด ๑๖ x ๔๐ เมตร
- พ.ศ.๒๕๒๗ เป็นผู้นำปฏิสังขรณ์กุฏิกรรมฐานวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ขนาด ๑๖ x ๔๐ เมตร
- พ.ศ.๒๕๒๘ เป็นผู้นำสร้างสำนักงานคณะสงฆ์จังหวัดนครราชสีมา ขนาด ๑๔ x ๒๐ เมตร
- พ.ศ.๒๕๒๘ เป็นกรรมการชำระพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง
- พ.ศ.๒๕๒๙ ได้รับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาครุศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งคณะสงฆ์ไทย
- พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นผู้นำสร้างศาลาการเปรียญวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ขนาด ๘ x ๓๐ เมตร
- พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นผู้นำสร้างกุฏิกรรมฐาน วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ขนาด ๖ x ๒๑ เมตร
- พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นผู้นำสร้างพระอุโบสถใหม่ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ขนาด ๙ x ๒๑ เมตร
- พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นผู้นำสร้างถนนภายในบริเวณวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ขนาด ๒.๕๐ x ๔๙๕ เมตร
- พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นผู้ขออนุญาตจัดตั้งมูลนิธิ “ธรรมวิสุทธิธารจารย์” เพื่อสนับสนุน

การศึกษาสงฆ์ ในวงเงิน จำนวน ๑,๓๐๐๐,๐๐๐ บาท
ได้รับอนุญาตจัดตั้งเมื่อ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

เป็นผู้นำจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา ณ วัดพระนารายณ์
มหาราช วรวิหาร สืบสานแนวคิดและวิธีการทำงานต่อจากที่
สมเด็จพระธีรญาณมุนี (ธีร์ ปุณณกมหาเถระ) คิดไว้
เป็นประธานสภาวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา / ขอปรับสภาพเป็น
วิทยาเขตนครราชสีมา

เป็นประธานสภามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระ
บรมราชูปถัมภ์ วิทยาเขตนครราชสีมา โดยอนุมัติของสภา
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๓

เป็นผู้นำสร้างถนนภายในบริเวณวัดพระนารายณ์มหาราช
วรวิหาร ขนาด ๒.๕๐ x ๔๔๕ เมตร

ได้รับพระราชทานมหากรุณาธิคุณสถาปนาสมณศักดิ์
รองสมเด็จพระราชาคณะชั้นหิรัญบัฏในราชทินนามว่า
“พระพรหมคุณาภรณ์”

๑๒ มีนาคม ๒๕๓๔

พระพรหมคุณาภรณ์ไม่ค่อยได้พักงาน มีอาการ
อ่อนเพลียฉันไม่ค่อยได้ จำวัดไม่ค่อยหลับ รู้สึกเจ็บ
ในท้องจึงขอคำปรึกษาท่านผู้อำนวยการโรงพยาบาล
มหาราชนครราชสีมา นายแพทย์บรรพต บูรณะสิน
และแพทย์หญิงพยอม บูรณะสิน ซึ่งเป็นที่เชื่อถือ
และไว้วางใจ

๑๓ มีนาคม ๒๕๓๔

เข้ารับการตรวจร่างกายที่โรงพยาบาลมหาราช
นครราชสีมา แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรคกระเพาะ
อักเสบ และถวายการรักษาพยาบาลทางยา อาการ
ยังไม่ดีขึ้น

๒๒ มีนาคม ๒๕๓๔

มีอาการอาเจียนเป็นโลหิต ถ่ายออกมามีสีดำ
เนื่องจากมีโลหิตออกจากกระเพาะอาหาร ความดัน

- โลहितดำ แพทย์ถวายการผ่าตัดกระเพาะลำไส้เป็นครั้งแรก
- ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๔ มีโลहितไหลซึมออกมาตามรอยแผลที่ผ่าตัด แพทย์จึงต้องผ่าตัดอีกเป็นครั้งที่สอง และพบอาการของโรคหัวใจแทรกซ้อน ผลการรักษาอาการค่อยยังชั่วขึ้นบ้าง แต่ยังไม่ทันหาย มีจิตใจเป็นห่วงวัด จึงออกมาพักฟื้นอยู่ที่วัดและโรงพยาบาล สลับกันแห่งละประมาณ ๑ เดือนเศษ เหนื่อยง่ายฉันไม่ค่อยได้จำวัดไม่ค่อยหลับ
- ๔ มิถุนายน ๒๕๓๔ มีอาการบวมที่ท้องและขาทั้งสองข้าง เมื่อไปให้แพทย์ตรวจพบว่า เนื่องจากมีโรคตับแข็งแทรกซ้อนเข้ามาให้รักษาอีกโรคหนึ่ง
- ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๔ จึงเข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลอีก คราวนี้เมื่อแพทย์ตรวจโดยละเอียดแล้วพบว่า มีโรคนี้ในถุงน้ำดีและม้ามโตด้วย จึงเป็นสาเหตุให้เหนื่อยง่ายและฉันไม่ค่อยได้ เมื่อเข้ารับการรักษายาบาลครั้งนี้ อาการอาหารทั้งหมดดูเหมือนดีขึ้น ในหมู่คณะสงฆ์วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร และลูกศิษย์ก็ได้ชวนช่วยรักษาโดยใช้พิธีกรรมธรรมรักษาอีกทางหนึ่ง คือ
- มีพิธีสวดสืบอายุในพระวิหารหลวง อันเป็นพุทธวิธี มีกำหนด ๗ วัน
- มีพิธีสวดสืบอายุ คำโพธิ์ ต่อสะพานปล่อยสัตว์ ไถ่ถอนชีวิตสัตว์
- มีพิธีทำพลีกรรมแก่เทพอารักษ์ เจ้าที่เจ้าทาง เจ้าวัดเจ้าวา ที่เชื่อกันว่ามีความเกี่ยวข้องกับท่าน

มาแต่ในชาติปางก่อน

มีพิธีทำบุญถวายสังฆทานทั้งที่วัดและที่โรงพยาบาล
หลายครั้ง ตลอดถึงการบริจาคเงินบำรุงโรงพยาบาล
มหาราชนครราชสีมาอีกด้วย

๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๔ คณะสงฆ์ภาค ๑๑ และจังหวัดนครราชสีมา ทั้ง
ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ญาติมิตร ศิษยานุศิษย์
พร้อมใจกันจัดงานสมโภชหิริญญ และฉลองชนมายุ
๗๗ ปี ถวายมุทิตาสักการะพระพรหมคุณาภรณ์ ณ
พระวิหารหลวง วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

๒๕ สิงหาคม ๒๕๓๔ ท่านเริ่มมีอาการบวมขึ้นอีก ท้องบวมเห็นชัด
น้ำหนักลดลง เมื่อแพทย์ตรวจภายในอย่างละเอียด
อีกครั้งหนึ่ง จึงพบว่ามีย้อนเนื้อ (มะเร็ง) ที่ตับขนาด
๓๖ มิลลิเมตร และมีอาการปวดตา แพทย์ตรวจพบ
ว่าเป็นต้อกระจกนัยน์ตา ถ้าจะรักษาต้องผ่าตัด

๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๔ จิกษุแพทย์ได้ทำการผ่าตัดรักษาต้อกระจกนัยน์ตา
หายเป็นปกติ ช่วงท้าย ๆ ที่มาพักรักษาตัวอยู่ที่
โรงพยาบาลนี้ ท่านเจ้าคุณมีสติดีมาก ประรากับผู้มา
เยี่ยมอยู่เสมอ ๆ “อยากกลับไปวัดเป็นห่วงวัดเป็นห่วง
งานที่ต้องรับผิดชอบ...แต่ท้องบวมมันไม่ยอมยุบ”

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ แพทย์เจ้าของไข้ อนุญาตให้ท่านเจ้าคุณกลับไป
พักผ่อนที่วัดได้ตามอัธยาศัย แต่ครั้งนี้เป็นครั้ง
สุดท้ายที่ท่านเจ้าคุณกลับมาเห็นวัด เพราะอยู่ได้
เพียง ๓ วัน เท่านั้นก็เกิดอาการทรุดหนัก ทางวัด
พระนารายณ์มหาราชต้องส่งท่านเข้ารับการรักษา
เป็นการด่วน ก่อนที่ท่านเจ้าคุณจะอำลาจากวัดไป
ครั้งนี้ ท่านมีอาการห่วงหน้าพะวงหลัง ไม่เหมือน

ทุกครั้งที่ผ่านมา คล้ายจะสำรวจตรวจวัดที่เคย
ครองไว้ในความทรงจำ แม้เมื่อขึ้นนั่งบนรถแล้ว
ก่อนรถออกยังร้องสั่งฝากวัดกับภคฤหส์ถ์และพระสงฆ์
ที่ยืนคอยส่ง คงไม่มีใครสังหรณ์ใจว่า นี่แหละเป็น
คำสั่งสุดท้าย

การอาพาธของท่านเจ้าคุณเป็นการป่วยยืน ท่านเข้า ๆ ออก ๆ อยู่
ระหว่างวัดกับโรงพยาบาลสลับกันนานถึง ๕ เดือน ทั้ง ๆ ที่แพทย์และพยาบาล
แห่งโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ได้ถวายการรักษาพยาบาลเต็มที่ที่ดีที่สุด
ทุกวิถีทางแล้ว แต่อาการอาพาธของท่านก็ไม่ดีขึ้นแต่ทรงกับทรุด ไม่เป็นที่พอใจ
ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เคยปรึกษาหารือกันมีความเห็นพ้องต้องกันว่าอยากนำ
ท่านไปรักษาตัวที่กรุงเทพฯ เมื่อนำความเห็นไปเรียนให้ท่านทราบท่านเจ้าคุณ
ตอบว่า “ขอขอบใจทุกคนที่ปรารถนาดี และมีความเป็นห่วง แต่ฉันขอไม่
ไปกรุงเทพฯ มันไกลญาติพี่น้อง ผู้ที่เคารพนับถือ ลูกศิษย์ลูกหาวะเที่ยว
ไปเที่ยวมาลำบาก อีกอย่างฉันมันเป็นห่วงงานในหน้าที่รับผิดชอบอยู่
มากมายหลายประการ ถ้าจะเป็นอะไรไป ฉันขอตายที่นี่”

ในช่วงหลังนี้ท่านเจ้าคุณต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลอยู่ในห้องผู้ป่วย
หนักโดยตลอด มีอาการทรุดลงไปทุกวันเป็นที่น่าวิตกมาก พระราชสีมาภรณ์^๑
เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา สั่งเรียกประชุมหารือด่วนเพื่อช่วยชีวิตท่าน โดย
การติดต่อขอพลตรีเรวัต บุญทับ ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๑๒ ให้ช่วย
ประสานดำเนินการให้ท่านเจ้าคุณพระพรหมคุณาภรณ์ เป็นคนไข้ในพระบรม
ราชานุอุปถัมภ์ ซึ่งในการนี้ พลตรีเรวัต บุญทับ^๒ รับสนองงานตามความประสงค์
ทุกอย่างสำเร็จลงอย่างรวดเร็ว โดยทางโรงพยาบาลในกรุงเทพฯ ได้เตรียมการ

^๑ แพทย์หญิงชวนพิศ สุขขินันท์

ไว้รับผู้ป่วยหนักเรียบร้อยทุกประการ แต่ทางโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ให้เหตุผลว่า สภาพร่างกายของท่านเจ้าคุณเองไม่พร้อมที่จะเคลื่อนย้าย เกรงจะเกิดอันตรายขึ้นในระหว่างเดินทาง จึงเป็นการสุจริตโดยประการทั้งปวง เหลือที่ใคร ๆ จะช่วยได้ ทั้ง ๆ ที่แพทย์ และพยาบาลได้ตั้งใจถวายการรักษาพยาบาล ท่านเจ้าคุณเต็มที่ และอย่างดีที่สุดแล้ว จึงขออนุโมทนาไว้ ณ ที่นี้ด้วย

๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๔

เวลา ๑๐.๕๒ น. ท่านเจ้าคุณพระพรหมคุณาภรณ์ ไม่รู้สึกตัว หายใจหอบ มีโลหิตไหลออกทางเดินอาหาร ความดันโลหิตต่ำ ได้ถึงแก่กรรมกรรมด้วยอาการอันสงบ จมภารกิจอันหนักหน่วงหนักได้นอนพักไปชั่ววันจันทร์ สิริรวมชนมายุ ๗๗ ปี ๖ เดือน ๓ วัน เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานน้ำสรงศพ โกศ ๘ เหลี่ยมบรรจุศพ พร้อมเครื่องประกอบเกียรติยศศพ และพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ บำเพ็ญกุศลศพพระพรหมคุณาภรณ์ มีกำหนด ๓ วัน ณ ศาลาการเปรียญวัดพระนารายณ์มหาราช

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

ทรงพระกรุณาโปรดบำเพ็ญพระราชกุศล ๕๐ วัน พระราชทานศพพระพรหมคุณาภรณ์

เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์ จบ มีพระธรรมเทศนาถกกันต์ ๑ แล้วพระสงฆ์ทั้งนั้น ถวายพรพระ รับพระราชทานฉัน และบังสุกุล

เวลา ๑๕.๓๐ น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรด

* ปัจจุบันเป็น พระธรรมวรานายก ๕ ธันวาคม ๒๕๔๕

๒ พลเอกเวรวิทย์ บุญทับ อดีตผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก

- พระราชทานพระบรมราชานุญาตแก่พระพรหม-
เพ็งศพรพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสาโร)
เจ้าคณะภาค ๑๑ และเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์
มหาราช ตามหมายกำหนดการ
- ๒ เมษายน ๒๕๓๕ เวลา ๑๔.๓๐ น. เจ้าพนักงานจัดการเปลื้องเครื่อง
สุก่าศพน ศาลาการเปรียญ วัดพระนารายณ์มหาราช
เสร็จแล้ว เชิญโกศศพขึ้นตั้งบนจิตกาธาน
- ๓ เมษายน ๒๕๓๕ เวลา ๑๖.๓๐ น. บำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทาน
ในการออกเมรุ พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์
จบ มีพระธรรมเทศนาถ้อยคำ ๑ พระ ๔ รูป สวด
ธรรมคาถา พระพิธีธรรม สวดพระอภิธรรม
- ๔ เมษายน ๒๕๓๕ เวลา ๑๐.๔๕ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป ที่สวดพระพุทธมนต์
แต่วันก่อนถวายพระเพลิงแล้วรับพระราชทานฉัตร
เวลา ๑๖.๐๐ น. พระราชทานผ้าไตร ๕ ไตร
ทอด ถวาย พระสงฆ์บังสุกุล แล้วพระราชทานเพลิง
- ๕ เมษายน ๒๕๓๕ เวลา ๐๘.๐๐ น. พระราชทานผ้าไตรและภัตตาหาร
สามบาทในการเก็บอัฐิ

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณและเป็นเกียรติยศอันสูงสุดแก่พระพรหม-
คุณาภรณ์ และคณะสงฆ์ตลอดจนอุบาสก อุบาสิกา วัดพระนารายณ์มหาราชเป็น
ล้นเกล้าล้นกระหม่อมหาที่สุดมิได้ หากพระพรหมคุณาภรณ์ จะสามารถยังทราบ
ด้วยญาณวิถีใด ๆ คงปลาบปลื้มปิติโสมนัสและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ
เป็นล้นพ้น

คณะสงฆ์วัดพระนารายณ์มหาราช คณะสงฆ์ภาค ๑๑ ขอตั้งกัลยาณจิต
ถวายพระพรชัยให้ทรงพระเกษมสำราญ นิราศไร้โรคพาราภัยพิบัติพิพัฒน์มงคล

ชนมายุสุขทุกประการ และคณะญาติมิตรศิษยานุศิษย์ในพระพรหมคุณาภรณ์
ทุกคน ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสกราบทวยบังคม ณ เบื้องพระยุคลบาท
ด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น และจะเกิดทุน
ไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม ทั้งนี้เพื่อเป็นเกียรติและสวัสดิมงคลแก่ตนและวงศ์
ตระกูลสืบไป

จบบทบาทชีวิตพระพรหมคุณาภรณ์พระสงฆ์ผู้ซึ้งแห่งพระอรหันต์
พระผู้สร้างสรรค์ความมั่นคงให้แก่พระพุทธศาสนา พระผู้พัฒนาวัดพระนารายณ์
มหาราช วรวิหาร อันทรุดโทรม ให้มีพัฒนาการครบถ้วนทุกด้านสมกับที่เป็น
พระอารามหลวง เป็นวัดอันดับหนึ่งของเมืองนครราชสีมา ซึ่งเป็นสถานที่ตั้ง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระพรหมคุณาภรณ์ ได้จากพวกเราไปก็
เฉพาะแต่สรีระเรือนร่างเท่านั้น แต่คุณงามความดีที่พระเดชพระคุณได้บำเพ็ญ
เป็นหิตานุหิตประโยชน์นั้น มีมากมายอนเอนอนันต์ยังคงอยู่และปรากฏชัดใน
มโนสำนึกของคณะสงฆ์ ญาติมิตร ศิษยานุศิษย์ ผู้ที่เคารพนับถือไม่จืดจาง

ขอเดชะอำนาจกุศลสมภารที่พระคุณท่านได้บำเพ็ญมา และกุศล
ทักษิณานุประทาน ที่คณะสงฆ์ ญาติมิตรและมวลศิษย์ได้บำเพ็ญอุทิศถวายใน
คราวนี้และตลอดมา จงอภิบาลรักษาดวงวิญญาณท่านเจ้าคุณให้มีความสุข
เกษมสำราญขึ้นบาน บันเทิงในสุคติโลกสวรรค์ และบรรลู่ถึงซึ่งพระนิพพาน
อันไม่ต้องจุดและแปรผันต่อไปเทอญ

โพธิญาณ	พฤษภกาส	อีกกฤษณอันปลดปลง
ทอหนต์เสนังค		สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย		มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี		ประดับไว้ในโลกา

(กรมพระปรมาภิชาธิราช)

ประวัติ พระธรรมวรนายก

๑. ชื่อ พระธรรมวรนายก (โอภาส นิลุตติเมธี) อายุ ๗๑ พรรษา ๕๑
 วิทยฐานะ ป.ธ.๖, น.ธ. เอก, พธ.ด., ศศ.ด.
๒. สถานะเดิม ชื่อ โอภาส นามสกุล โรจนนิมพลี
 ชาติกาล วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๗
 วัน ^๑ ๗ ๒ คำ ปี่ จอ
 ชาติภูมิ บ้านเลขที่ ๑๒๐ บ้านจิว หมู่ที่ ๓ ตำบลจิว
 อำเภอปากธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
 บิดา นายปั้น โรจนนิมพลี
 มารดา นางมา โรจนนิมพลี
๓. ที่อยู่ปัจจุบัน สังกัด วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ตำบลโนนเมือง
 อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
 และเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
๔. บรรพชา อุปสมบท
 บรรพชา วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ณ วัดตะกุด
 ตำบลจิว อำเภอปากธงชัย
 จังหวัดนครราชสีมา

พระอุปัชฌาย์ พระครูโพธาภิธาน (โพธิ์ พุทฺธสโร)
เจ้าคณะตำบลวัง วัดตะกุด ตำบลวัง
อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

อุปสมบท

วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ พัทธสีมาวัดทองนพคุณ
ตำบลคลองสาน อำเภอคลองสาน
จังหวัดธนบุรี

พระอุปัชฌาย์ พระสังวรวิมล (ชุ่ม ติสโร)

เจ้าคณะอำเภอคลองสาน วัดทองนพคุณ

พระกรรมวาจาจารย์ พระภัทรมุณี (อิน ภาทรมุณี)

เจ้าคณะอำเภอธนบุรี วัดทองนพคุณ

พระอนุสาวนาจารย์ พระกิตติสารโสภณ (กี มารชิน)

เจ้าคณะภาค ๔ วัดทองนพคุณ

๕. วิทยฐานะ

๑. วุฒิสามัญ

พ.ศ. ๒๕๔๘

สอบได้ประกาศนียบัตรชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนประชาบาลตำบลวัง ๑ วัดฉิมพลี
อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๐๘

สอบได้ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมูล
(พ.) สนามสอบจังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๒๗

สมเด็จพะสังฆนายกคณะภิกษุสงฆ์
นครแคนดี้ แห่งประเทศศรีลังกาโดยอนุมัติ
ของสภาการศึกษาแห่งคณะสงฆ์ศรีลังกา
ประธานปริญญาศัทธิมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์

- (HONORARY DEGREE) สาขาการพัฒนา
สังคมโดยใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนา
- พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์
(ศศ.บ.) สาขาการพัฒนารุมน
จากวิทยาลัยครุนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้รับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
(พธ.ด.) สาขาวิชาธรรมนิเทศ จาก
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต
กิตติมศักดิ์ (ศศ.ด.)
สาขา สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
๒. วุฒิศาสนา
- พ.ศ. ๒๕๔๒ สอบได้ประโยคนักธรรมชั้นเอก สำนักศาสน
วัดบึง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๘ สอบได้ประโยคบาลีชั้น ป.ธ.๖ สำนักเรียน
วัดทองนพคุณ
๓. วุฒิปัตร์
- พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้รับวุฒิปัตร์โครงการอบรมพระภิกษุเพื่อ
ส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น วันที่ ๒/๒๕๑๐
จากมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหา
มกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้รับวุฒิปัตร์โรงเรียนพระสังฆาธิการ
ส่วนกลาง (แผนกศึกษา-อบรม) ของมหา
เถรสมาคม วันที่ ๒/๒๕๑๓

พ.ศ.๒๕๒๙ ได้รับเข็มเกียรติคุณและวุฒิปัตตราโครงการ
อบรมหลักสูตรพระสงฆ์กับความมั่นคงแห่งชาติ
รุ่นที่ ๓ /๒๕๒๙ จาก กอ.รมน.เขต นม.
(กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน เขต
นครราชสีมา) โดย ทกย. (ที่บังคับการทาง
ยุทธวิธี) รวม ๑๒ ค่ายปักธงชัย จังหวัด
นครราชสีมา

พ.ศ.๒๕๒๙ ได้รับวุฒิปัตตราโครงการอบรมวิชาการอนุรักษ
ป่าไม้และปลูกไม้ใช้สอย รุ่นที่ ๒/๒๕๒๙
โดยสำนักงานป่าไม้เขตจังหวัดนครราชสีมา
กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พ.ศ.๒๕๔๔ ได้รับเข็มและเกียรติคุณบัตรผู้ทำคุณประโยชน์
ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ

๔. การศึกษาพิเศษ

ศึกษาด้วยตนเอง หัดอ่านเขียนภาษาขอมได้
ตีพิมพ์ตีตภาษาไทยได้ ตีตลูกคิดเป็น ศึกษา
เรียนรู้งานไม่งานปูนสามารถทำงานนวดกรรมได้

๕. ความชำนาญการ

สวดพระปาฏิโมกข์ เทศนา บรรยาย อภิปราย
และปาฐกถาธรรมได้

๖. การปกครอง

พ.ศ.๒๕๐๐ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดพรหมราช
ตำบลตูม อำเภอบึงขัง จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ.๒๕๐๒ เป็นพระกรรมวาจาจารย์

- พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นเจ้าอาวาสวัดพรหมราช ตำบลชุม
อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าคณะอำเภอบักรังชัย
- พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นเจ้าคณะอำเภอบักรังชัย
เป็นกรรมการฝึกซ้อมบวรมหกรรมพระอุปัชฌาย์
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นพระอุปัชฌาย์
- พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดกลาง
บักรังชัย ตำบลเมืองปัก อำเภอบักรังชัย
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดตะกุด
ตำบลจั่ว อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นเจ้าอาวาสพระอารามหลวง
วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา

๓. มีการทำอุโบสถกรรมตลอดปี มีพระภิกษุสวดพระปาฏิโมกข์ได้
จำนวน ๖ รูป
๔. มีการทำวัตรสวดมนต์เช้า-เย็น เป็นประจำตลอดปี
๕. มีระเบียบการปกครองวัด โดยยึดถือปฏิบัติตามกฎหมาย ๓ กฎ คือ
 - (๑) กฎศาสนา ได้แก่พระธรรมวินัย
 - (๒) กฎหมาย ได้แก่รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์
กฎกระทรวง กฎมหาเถรสมาคม ระเบียบมหาเถร
สมาคม คำสั่งมหาเถรสมาคม มติมหาเถรสมาคม

ประกาศมหาเถรสมาคม และคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
เหนือตนตามชั้นตามลำดับ

- (๓) กฎสังคม ได้แก่นขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีอัน
ดีงามของสังคม ที่พระเถระบูรพาจารย์นำประเพณี
ปฏิบัติสืบต่อกันมา ทั้งนี้โดยการแต่งตั้งให้มีผู้ช่วย
เจ้าอาวาส เจ้าคณะ ๑-๔ คณะ และตั้งคณะกรรมการวัด
มรรคทายกวัด และไวยาวัจกรวัดเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบงาน
ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ตามที่เจ้าอาวาสมอบหมาย

๗. มิกติกาวัด ดังนี้

๑. พระภิกษุสามเณรและศิษย์วัดเมื่อเข้ามาอยู่ในวัด ต้องมี
ผู้ปกครองนำมาฝาก และให้มีเจ้าคณะรับไปไว้ในที่พักครอง
ดูแล จะเข้ามาอยู่ตามลำพังตนเองไม่ได้
๒. พระภิกษุสามเณรและศิษย์วัดต้องเคารพเอื้อเฟื้อเชื่อฟังคำ
สั่งสอนและแนะนำตักเตือนของเจ้าอาวาสหรือผู้ช่วยเจ้าอาวาส
และเจ้าคณะผู้ปกครองตามที่เจ้าอาวาสมอบหมายในทางที่ถูก
ที่ควร
๓. พระภิกษุสามเณรและศิษย์วัดต้องปฏิบัติกิจวัตรทุกอย่างร่วมกัน
ด้วยสามัคคีธรรม
๔. พระภิกษุสามเณรและศิษย์วัดจะต้องใส่ใจปฏิบัติกิจของตน
และของหมู่คณะ ตามพระธรรมวินัย กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ
มติมหาเถรสมาคม และคำสั่งเจ้าอาวาสซึ่งสั่งการโดยชอบ
ด้วยพระธรรมวินัยและกฎหมายตลอดถึงขนบธรรมเนียม
จารีตประเพณีอันดีงามของสังคม

๕. พระภิกษุสามเณรและศิษย์วัดจะไปแรมคืนที่อื่นตั้งแต่ ๑ คืนขึ้นไป ต้องบอกลาเจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะผู้ปกครองที่เจ้าอาวาสมอบหมายก่อนจึงไปได้และให้รายงานตัวทุกครั้งเมื่อกลับมา
๖. เมื่อมีอาคันตุกะมาขอพักแรมคืน ต้องแจ้งให้เจ้าอาวาสและเจ้าคณะผู้ปกครองทราบทุกครั้งและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบในบุคคลที่มาขอพักนั้นด้วย ห้ามรับรองผู้ที่ไม่รู้จักคุ้นเคยกัน
๗. พระภิกษุสามเณรจะมาถือสังกัตอยู่ในวัดต้องบรรพชาอุปสมบทโดยพระอุปัชฌาย์ในวัด ถ้าบรรพชาอุปสมบทมาแต่ที่อื่น ในกรณีที่มีพรรษาหย่อน ๕ ต้องมีพระอุปัชฌาย์อาจารย์ฝากฝัง ในกรณีที่มีพรรษาพ้น ๕ แล้ว ต้องสวดพระปาฏิโมกข์ และสวดมนต์เจ็ดตำนานสิบสองตำนานได้
๘. พระภิกษุสามเณรต้องถือการนุ่งห่มแบบมหานิกาย ตามธรรมเนียมของวัด
๙. พระภิกษุที่พรรษายุกลยังไม่เข้าเกณฑ์เป็นพระเถระ และสามเณรทุกรูปต้องเอาใจใส่ต่อกิจวัตร เช่น ออกบิณฑบาต ทำวัตรสวดมนต์ เข้า - เย็น ศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัย และปฏิบัติธรรมบำเพ็ญจิตภาวนา เป็นประจำ
๑๐. ศิษย์วัดทุกคนจะอยู่อาศัยในวัดได้ก็เฉพาะที่อยู่เพื่อการศึกษาเล่าเรียนเท่านั้นเมื่อสำเร็จการศึกษาเล่าเรียน มีอาชีพการงานทำเป็นหลักฐานแล้ว ไม่ให้อยู่ ให้ออกไป และตลอดเวลาที่อาศัยอยู่ในวัดต้องเข้ารับการศึกษอบรมศีลธรรม วัฒนธรรม และการปฏิบัติธรรมบำเพ็ญจิตภาวนาด้วย

๔. การศาสนศึกษา

๑. การดำรงตำแหน่งทางการศึกษา

พ.ศ.๒๔๙๗ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักเรียน
วัดทองนพคุณ

พ.ศ.๒๔๙๘ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักศาสนศึกษา
วัดบึง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ.๒๔๙๙ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักศาสนศึกษา
วัดตะกุด ตำบลลิ่ว อำเภอปักธงชัย
จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ.๒๕๐๐ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักศาสน
ศึกษาวัดวังวารี้น ตำบลตูม อำเภอปักธงชัย
จังหวัดนครราชสีมา

เป็นกรรมการตรวจข้อสอบประโยคธรรม
สนามหลวง จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ.๒๕๐๑ เป็นเจ้าสำนักศาสนศึกษาวัดพรหมราช

เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม

สำนักศาสนศึกษาวัดพรหมราช

พ.ศ.๒๕๐๒ เป็นกรรมการสอบประโยคบาลีสนามหลวง
จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ.๒๕๐๓ เป็นศึกษาอำเภอปักธงชัยตาม พ.ร.บ.

คณะสงฆ์ พ.ศ.๒๔๙๔

พ.ศ.๒๕๐๔ เป็นประธานกรรมการสอบประโยคธรรม
สนามหลวง อำเภอปักธงชัย
จังหวัดนครราชสีมา

- พ.ศ.๒๕๑๔ เป็นวิทยากรโรงเรียนพระสังฆาธิการ
(แผนกศึกษาอบรม) ส่วนภูมิภาค
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ.๒๕๑๘ เป็นผู้แทนเจ้าคณะภาค ๑๑ นำข้อสอบ
ประโยคบาลีสนามหลวงไป-เปิดสอบ
ณ สนามสอบวัดทรงศิลา จังหวัดชัยภูมิ
- พ.ศ.๒๕๑๙ เป็นผู้แทนเจ้าคณะภาค ๑๑ นำข้อสอบ
ประโยคบาลีสนามหลวงไปเปิดสอบ
ณ สนามสอบวัดกลางสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
เป็นกรรมการสภาวิทยาลัยสงฆ์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เป็นเจ้าสำนักเรียนคณะจังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ.๒๕๒๓ เป็นผู้จัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก
สามัญศึกษานครราชสีมา ณ วัดพระนารายณ์
มหาราช วรวิหาร นครราชสีมา
- พ.ศ.๒๕๒๙ เป็นอธิการวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา
- พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นรองอธิการบดีมหาจุฬาลงกรณ-
ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์วิทยาเขต
นครราชสีมา
เป็นอาจารย์ประจำวิชานัยปิฎก วิชาการ
ปกครองคณะสงฆ์ วิชาปัญหาพระพุทธ
ศาสนาในปัจจุบัน วิชาหลักพุทธธรรม
วิชาธรรม-ประยุกต์ และวิชาพุทธศิลป์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา

- พ.ศ.๒๕๓๒ เป็นพระปริยัติินเทศก์ จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ.๒๕๓๕ เป็นเจ้าสำนักศาสนศึกษา วัดพระนารายณ์
มหาราช วรวิหาร จังหวัดนครราชสีมา
เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมนักธรรมบาลี
สำนักศาสนศึกษาวัดพระนารายณ์มหาราช
วรวิหาร
- พ.ศ.๒๕๓๖ เป็นประธานสภามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ วิทยาเขตนครราชสีมา
- พ.ศ.๒๕๔๑ เป็นประธานสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬา
ลกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
(ตาม พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยฯ พ.ศ. ๒๕๔๐)

๒. มีวิธีการส่งเสริมการศึกษา ดังนี้

- (๑) ถวายนิเทศครูสอนพระปริยัติธรรมนักธรรม - บาลี
- (๒) ถวายรางวัล ทุนการศึกษาให้นักเรียนผู้สอบไล่ได้ประโยค
นักธรรม - บาลี
- (๓) จัดหาหนังสือ แบบเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนนักธรรม -
บาลี
- (๔) ถวายอุปถัมภ์สวัสดิการความเป็นอยู่ครูสอน - นักเรียนธรรม-
บาลี ด้วยจัดปัจจัยตามสมควร
- (๕) แนะนำการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรม แผนกนักธรรม-
บาลี แผนกสามัญศึกษา และแผนกบาลีอุดมศึกษา
- (๖) จัดการอุปสมบททายาทพระพรหมคุณาภรณ์ อดีตเจ้าอาวาส
วัดพระนารายณ์มหาราช แล้วสนับสนุนทุนการศึกษาให้ได้
รับการศึกษาเล่าเรียนต่อสูงขึ้น

- (๗) สนับสนุนส่งเสริมพระภิกษุสามเณรให้ได้รับการศึกษา พระปริยัติธรรมทุกแผนกให้สูงขึ้นไปในสำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา และสถาบันการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ
- (๘) มอบทุนการศึกษาแก่นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ปีละ ๔๐ ทุน ๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท
- (๙) มอบทุนการศึกษาให้นักเรียนโรงเรียนปริยัติสามัญนครราชสีมา วัดพระนารายณ์มหาราช ปีละ ๑๐ ทุน ๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท

๙. การเผยแผ่

๑. พ.ศ. ๒๔๙๗ เป็นพระธรรมกถึกในงานทานพิธี บุญพิธี และกุศลพิธีต่าง ๆ
- พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นพระธรรมทูตฝ่ายปฏิบัติการสายที่ ๖ เขตอำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นหัวหน้าพระธรรมทูตฝ่ายอำนวยการสายที่ ๖ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นหัวหน้าพระธรรมทูตฝ่ายอำนวยการ จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นประธาน อปจ. (หน่วยอบรมประชาชนประจำจังหวัด) จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นประธาน อปด. (หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล) ตำบลจิว อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นประธาน อปด. (หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล) ตำบลคูม อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นวิทยากรประจำสำนักฝึกอบรม กองงาน
พระธรรมทูต ณ วัดปากน้ำภาษีเจริญ
กรุงเทพมหานคร

๒. มีการประกอบพิธีในวันวิสาขบูชาเป็นประจำทุกปี
๓. มีการประกอบพิธีในวันมาฆบูชาเป็นประจำทุกปี
๔. มีการประกอบพิธีในวันอัฐมีบูชาเป็นประจำทุกปี
๕. มีการประกอบพิธีในวันอาสาฬหบูชาเป็นประจำทุกปี
๖. มีการอบรมพระภิกษุสามเณรหลังทำวัตรสวดมนต์ เข้า-เย็น
ให้การอบรมเกี่ยวกับเรื่องสมณภาวะมีการกำหนดิเตียนผู้ที่
ประพฤตินอกนอกลู่ทางและยกย่องผู้ที่ประพฤติดีปฏิบัติชอบ
ให้เป็นที่ยปรากฏในหมู่คณะ
๗. มีการให้การศึกษอบรมศีลธรรม นำปฏิบัติธรรมบำเพ็ญจิต
ภาวนา ในวันพระ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำตลอดปี และในวันสำคัญของ
ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๘. มีอุบาสกอุบาสิการักษาศีลอุโบสถ ทำวัตรสวดมนต์ ฟังธรรม
บำเพ็ญจิตภาวนาในวันพระตลอดปี
๙. เป็นวิทยากรบรรยายธรรม อบรม ข้าราชการ พลเรือน ตำรวจ
ทหาร คนงาน ผู้ต้องขังในเรือนจำและนักเรียนนักศึกษาตาม
โรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ
๑๐. มีความร่วมมือกับคณะสงฆ์และทางราชการในการจัดทำแผนงาน
และโครงการเผยแผ่ศีลธรรม การปฏิบัติธรรมอบรมพระภิกษุ
สามเณร ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป ตามนโยบายของ
ทางราชการ และทางการคณะสงฆ์

๑๐. งานพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๐๐ ปัจจุบัน เป็นองค์กรชมรมกติกแสดงธรรม เป็น
วิทยากรบรรยาย อภิปรายและปาฐกถาธรรม
ในงานของคณะสงฆ์ ทางราชการ และ
งานเอกชนเป็นประจำทุกปี ๆ ละ ประมาณ
๑๐๐-๒๐๐ รายการ เป็น เวลา ๔๕ ปี

พ.ศ. ๒๕๐๓ ปัจจุบัน เป็นกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน
พรหมราช หมู่ที่ ๘ ตำบลชุม อำเภอบักรังชัย
จังหวัดนครราชสีมา

เป็นกรรมการศึกษาโรงเรียนวัดพรหมราช
ตำบลชุม อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา
เป็นประธานกรรมการก่อสร้างอาคาร
โรงเรียนวัดพรหมราช ตำบลชุม
อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๑๓ เป็นอาจารย์สอนวิชาหน้าที่พลเมือง
และศีลธรรมชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและ
ตอนปลาย หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ และ
สอนธรรมศึกษาชั้นตรี-โท-เอก หลักสูตร
สนามหลวงแผนกธรรม ณ โรงเรียนมัธยม
บักรังชัยวิทยากร อำเภอบักรังชัย
จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๐๘ ปัจจุบัน เป็นวิทยากรบรรยายธรรมใน
โครงการต่าง ๆ เช่น
โครงการอบรมลูกเสือชาวบ้าน

โครงการไทยอาสาป้องกันชาติ

โครงการกองหนุนเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ

โครงการเยาวชนอาสารักษาดินแดน

โครงการยุวเกษตรกร

โครงการกลุ่มหนุ่มสาว

โครงการอบรมจริยธรรมครูและนักเรียน

โครงการอบรมข้าราชการสัมพันธ์

โครงการคุณธรรมสัมพันธ์

โครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ

โครงการอบรมอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย

โครงการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน

วัด โรงเรียน

โครงการอาสาสมัครอนุรักษ์ศิลปกรรม

โครงการประชาสัมพันธ์การปลูกป่าไม่ใช้สอย

และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

โครงการระดมธรรม บวชชีพราหมณ์

โครงการปริวาสกรรม

โครงการพัฒนาเยาวชน

โครงการบรรพชาสามเณรหมู่ภาคฤดูร้อน

โครงการอุปสมบทหมู่เฉลิมพระเกียรติ

โครงการโคราชพัฒนา

โครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ

โครงการอาสาสมัครส่งเสริมคุณภาพชีวิต

โครงการอาสาสมัครสาธารณสุขชนชั้นมูลฐาน

โครงการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด

โครงการจิตเวชบำบัด
โครงการฝึกอบรมพระธรรมทูต
โครงการฝึกอบรมวิทยากรประจำหน่วยอบรม
ประชาชนประจำตำบล
โครงการฝึกอบรมพระปริยัติินเทศ
โครงการฝึกอบรมพระนักเทศน์ นักเผยแผ่
โครงการฝึกอบรมพระวิปัสสนาจารย์

๑๑. เกียรติคุณ

พ.ศ.๒๕๑๑

กระทรวงมหาดไทยถวายพัตรรอง ย่าม และ
ใบประกาศเกียรติคุณตอบแทนที่ได้เป็น
ประธานดำเนินการก่อสร้างอาคารโรงเรียนวัด
พรหมราช กลุ่มตุม สำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอปักธงชัย

พ.ศ.๒๕๒๓

กระทรวงมหาดไทยถวายโล่ประกาศเกียรติคุณ
ตอบแทนที่ได้บริจาค เงินและสิ่งของอุปกรณ์
การก่อสร้างอาคารโรงเรียนบ้านบ่อปลา
กลุ่มลำนางแก้ว สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอปักธงชัย

พ.ศ.๒๕๒๔

แม่กองงานพระธรรมทูตมอบพัตรรอง ย่าม
ผ้าไตรและใบประกาศเกียรติคุณ ในการ
ปฏิบัติงานพระธรรมทูตดีเด่น เขตจังหวัด
นครราชสีมา

พ.ศ.๒๕๒๖

กระทรวงมหาดไทยถวายพัตรรอง ย่าม และ
ใบประกาศเกียรติคุณตอบแทนที่ได้เป็น

ประธานจัดงานทำบุญเทศน์มหาชาติและ
แสดงผลงานนักเรียนเพื่อระดมทุนหาเงิน
ชุดเจาะและติดตั้งน้ำประปาบาดาล สำหรับ
ใช้ในโรงเรียนและบริการประชาชนในเขต
บริการโรงเรียนอ่าวห้วยยาง กลุ่มโคกกรวด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง
นครราชสีมา

พ.ศ.๒๕๒๗

สมเด็จพระสังฆนายกฯ นิภายสยามวงศ์
นครแคนดี้ แห่งประเทศศรีลังกา โดยอนุมัติ
ของสภาการศึกษาแห่งคณะสงฆ์ศรีลังกา
ประทานปริญญาอักษรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์
(HONORARY DEGREE) สาขาการพัฒนา
สังคมโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

พ.ศ.๒๕๒๘

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในเขต
นครราชสีมา ร่วมกับ ที่บังคับการทางยุทธวิธี
ร่วม ๑๒ ค่ายปักษะชัย มอบเข็มเครื่องหมาย
และประกาศเกียรติคุณ ตอบแทนในการ
จัดการอบรม เป็นวิทยากรในการอบรม และ
เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรพระสงฆ์กับ
ความมั่นคงแห่งชาติ

พ.ศ.๒๕๒๙

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริม
พระพุทธศาสนา เทศกาลวิสาขบูชา คัดเลือก
ให้เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธ ศาสนา
ประเภทส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์ กราบทูล

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช-
กุมารี ให้เสด็จเป็นองค์ประธานพระราชทาน
เสนาเสมาธรรมจักรและใบประกาศเกียรติคุณ ณ
มณฑลพิธีท้องสนามหลวง กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๕๓๐ สภาอากาศไทย โดยเหล่าอากาศจังหวัด
นครราชสีมา มอบเข็มเกียรติคุณ เป็น
เครื่องหมายตอบแทนการบริจาคโลหิต ครั้งที่ ๑
ช่วยเหลือผู้ป่วยในการปฏิบัติหน้าที่
ป้องกันเอกราชและอธิปไตยของชาติ
- พ.ศ. ๒๕๓๓ มูลนิธิสยาม - คุณหญิงเบญจา แสงมะลิ
นำเข้ารับพระราชทานเกียรติบัตร พัดรอง
ผ้าไตร รางวัลพระสงฆ์นักพัฒนาดีเด่น
จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามราช-
กุมารี ณ พระที่นั่งดุสิตาลัย พระตำหนัก
จิตรลดารโหฐาน
- พ.ศ. ๒๕๓๖ สภาอากาศไทย โดยเหล่าอากาศนครราชสีมา
มอบเข็มเกียรติคุณเป็นเครื่องหมายตอบแทน
การบริจาคโลหิตครั้งที่ ๗ ช่วยเหลือชีวิต
เพื่อนมนุษย์ผู้เจ็บป่วย
- พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้รับใบประกาศเกียรติคุณผู้ทำคุณประโยชน์
ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ
- พ.ศ. ๒๕๔๗ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ถวาย
โล่รางวัลผู้ทำคุณประโยชน์แก่สังคม และ
พัฒนาประเทศชาติ

๑๒. สมณศักดิ์

- พ.ศ.๒๔๙๘ ได้รับพระราชทานพัดยศ ประกาศนียบัตรเปรียญธรรม ๖ ประโยค ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง
- พ.ศ.๒๕๑๒ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศ เป็นพระครูเจ้าคณะอำเภอชั้นเอก ในราชทินนามที่ “พระครูธวัชชัยมุนี”
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง
- พ.ศ.๒๕๑๘ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศ เป็นพระครูเจ้าคณะอำเภอชั้นพิเศษในราชทินนามเดิม จากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช ณ พระวิหารหลวงวัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา
- พ.ศ.๒๕๒๐ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ในราชทินนามที่ “พระสีหราชสมาจารมุนี วิรภูมิบริรักษ์ สังฆปาโมกข์” ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง
- พ.ศ.๒๕๓๐ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศ เป็นพระราชาคณะชั้นราช ในราชทินนามที่ “พระราชสีมาภรณ์ สาทรประชาภิกิจจานุกิจมหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี”
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

พ.ศ.๒๕๓๗

ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศเป็น
พระราชาคณะชั้นเทพในราชทินนามที่
“พระเทพสีมาภรณ์ สุนทรศีลสมาจาร
ปรียัติญาณธรรมาทร มหาคณิสสร บวร-
สังฆาราม คามวาสี”
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย
ในพระบรมหาราชวัง

พ.ศ.๒๕๔๕

ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศเป็น
พระราชาคณะชั้นธรรมในราชทินนามที่
“พระธรรมวรานายก สาธกธรรมวิจิตร
ปรียัติกิจธาดา ราชสีมาคณาทร มหา-
คณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี”
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยในพระบรม-
มหาราชวัง

ประวัติพระปริยัติวรคุณ

๑. ชื่อ พระปริยัติวรคุณ (บุญถม) ฉายา ขวนปญโญ อายุ ๖๔ พรรษา ๔๓ วิทยฐานะ น.ธ.เอก, ป.ธ.๖ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร และเจ้าคณะอำเภอเมืองนครราชสีมา

๒. สถานะเดิม ชื่อ บุญถม นามสกุล แก้วบัวภา เกิดเมื่อวันที่ ๓๕๑ ปีมะเส็ง วันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๔ บิดา นายเล็ก แก้วบัวภา มารดา นางทุม แก้วบัวภา บ้านเลขที่ ๒๐/๑ บ้านโนนจาน ตำบลหนองบัวลาย อำเภอบัวใหญ่ (ปัจจุบันเป็น กิ่งอำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา)
๓. บรรพชา วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ณ วัดหนองบัวลาย ตำบลหนองบัวลาย อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา พระอุปัชฌาย์ เจ้าอธิการบุญถม ธมมวีโร
๔. อุปสมบท วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๕ ณ วัดโพธิ์ศรี ตำบลกุดน้ำใส อำเภोजัดรัส จังหวัดชัยภูมิ พระอุปัชฌาย์ พระครูสุทธธราจารย์ วัดโพธิ์ศรี ตำบลกุดน้ำใส อำเภोजัดรัส จังหวัดชัยภูมิ พระกรรมวาจาจารย์ พระมหาทองดี วิจิโร วัดทรงธรรม พระอนุสาวนาจารย์ พระมหาบรรเทา อภิญาณนโท วัดทรงธรรม อำเภोजัดรัส จังหวัดชัยภูมิ
๕. วิทยฐานะ
 ๑. พ.ศ. ๒๔๙๖ สำเร็จวิชาสามัญ ป. ๔ จากโรงเรียนบ้านหนองคอม ตำบลโนนจาน อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา
 ๒. พ.ศ. ๒๕๐๓ สอบได้นักธรรมเอกจากสำนักเรียนคณะจังหวัดชัยภูมิ สำนักศาสนศึกษาวัดโพธิ์ศรี อำเภोजัดรัส จังหวัดชัยภูมิ
 ๓. พ.ศ. ๒๕๒๕ สอบได้เปรียญธรรม ๖ ประโยค สำนักเรียนคณะ จังหวัดนครราชสีมา สำนักศาสนศึกษาวัดพรหมราช ตำบลตูม อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
 ๔. การศึกษาพิเศษ สวดพระปาฏิโมกข์ได้
 ๕. ความชำนาญ สอนธรรม บรรยายธรรม เทศนาธรรม

๖. งานปกครอง

๑. พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
(ฝ่ายเผยแผ่) ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นรองเจ้าคณะอำเภอเมืองนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นพระอุปัชฌาย์
- พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นเจ้าคณะอำเภอเมืองนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นรักษาการแทนเจ้าคณะอำเภอบัวใหญ่

๗. งานการศึกษา

๑. พ.ศ. ๒๕๒๖ - ปัจจุบัน เป็นครูสอนปริยัติธรรมประจำศาสน-
ศึกษา วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
- พ.ศ. ๒๕๒๙ - ปัจจุบัน เป็นพระปริยัติินเทศก์ประจำจังหวัด
นครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๓๕ - ปัจจุบัน เป็นครูสอนนักธรรมและให้การอบรม
พระนวกะ ประจำศาสนศึกษาวัด
พระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๖ - ปัจจุบัน เป็นกรรมการสถานศึกษาเขตพื้นที่
โรงเรียนปริยัติสามัญนครราชสีมา

๘. งานเผยแผ่

๑. พ.ศ. ๒๕๒๖ - ปัจจุบัน เป็นพระธรรมทูตจังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๓๓ - ปัจจุบัน เป็นเลขานุการเจ้าคณะจังหวัด
นครราชสีมา

พ.ศ.๒๕๔๕ - ปัจจุบัน เป็นประธานอำนวยการพระธรรมทูต
อำเภอเมืองนครราชสีมา
พ.ศ.๒๕๔๗ เป็นวิชาการพระธรรมทูตฝ่าย
อำนวยการ อำเภอบัวใหญ่

๙. งานพิเศษ

๑. ช่วยเจ้าอาวาสบรรยายธรรมในวันธรรมสวนะและวันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนาตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. พ.ศ.๒๕๔๑ - ๒๕๔๘ เป็นวิทยากรบรรยายในการประชุมพระ
สังฆาธิการระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับวัด ตามมติมหาเถรสมาคม
มติที่ ๔๑๔/๒๕๓๕

๑๐. สมณศักดิ์

พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นพระราชคณะชั้นสามัญที่ พระปริยัติวรคุณ

พ.ศ.๒๕๓๗ เป็นพระครูสัญญาบัตร ผจล.ขอ. ที่ พระครูศรีธรรมวิภาช

พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นพระครูสัญญาบัตร ผจล.ชพ. ที่ พระครูศรีธรรมวิภาช

วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปของบริเวณที่ตั้งวัด

พื้นที่ของวัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใจกลางเป็นเนินสูงเล็กน้อย แล้วค่อยๆ ลาดลงไปทางทิศตะวันออก พื้นที่ตะวันออกเป็นสระน้ำขนาดใหญ่ ใจกลางสระเป็นที่ตั้งพระอุโบสถ พื้นที่ด้านทิศตะวันตกใจกลางที่เป็นเนินสูงเล็กน้อยนั้นเป็นที่ตั้งของพระวิหารหลวง รอบข้างพระวิหารเป็นที่ปลูกต้นไม้ใหญ่ มีต้นโพธิ์ใหญ่คู่วัดอยู่ ๒ ต้น ด้านหน้าพระวิหารเป็นที่ว่างไว้สำหรับเป็นลานวัด หมู่กุฏิ โรงเรียนพระปริยัติธรรม ศาลาการเปรียญปลูกอยู่รอบข้างพระวิหารและรอบๆ ลานวัด ด้านทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นอาคารพาณิชย์ของวัด

หลักฐานการตั้งวัด

๑. ได้รับอนุญาตให้สร้างวัด เมื่อวันที่ ๙ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๑๙๙
๒. ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๑๙ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๒๐๔

ประวัติความเป็นมา

วัดพระนารายณ์มหาราช เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร ตั้งอยู่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เป็นวัดที่ตั้งอยู่กลางใจเมือง พร้อมกับอีก ๕ วัด ที่ตั้งอยู่ภายในกำแพงเมือง คือ วัดบึง, วัดสระแก้ว, วัดบูรพ์, วัดอิสาน, วัดพายัพ สร้างขึ้นพร้อมกับการสร้างเมืองนครราชสีมา ในรัชสมัยของ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ผู้ครองกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีของไทย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๑๔๔ - ๒๒๓๑ ซึ่งนับว่าเป็นวัดที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมือง นครราชสีมาแต่ดั้งเดิม

วัดพระนารายณ์มหาราชนี้ เดิมชาวบ้านนิยมเรียกชื่อว่า วัดกลางบั้ง หรือวัดกลางนครบั้ง ตามการสันนิษฐานว่า วัดนี้น่าจะเป็นพระอารามหลวงมา แต่ดั้งเดิม เพราะมีหลักฐานปรากฏว่าสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงสร้างไว้ เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองนครราชสีมา วัดนี้มีปูชนียสถานและปูชนียวัตถุทูลดโถม ตามกาลเวลา ท่านเจ้าอาวาสผู้ครองวัดในสมัยก่อนๆ นั้น ก็ได้บูรณะปฏิสังขรณ์ขึ้น แทนของเก่าในยุคนั้นสมัยนั้นเรื่อยๆ มา จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๘ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นจันทบุรีสุรพลธาดา เจ้าพนักงานมณฑลทหารบกที่ ๓ ได้ทำรายงานเสนอ พระยาภาณุรังษีพัทลิก ข้าหลวงฯ ประจำจังหวัดนครราชสีมา ให้ขอรับพระราชทานเป็นพระอารามหลวง ยกฐานะวัดขึ้นเป็นพระอารามหลวงต่อมาจึงได้รับพระราชทานเป็นพระอารามหลวง ณ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๔๗๘ ในรัชกาลที่ ๘ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีนามว่า "วัดกลางนครวรวิหาร" ในรัชกาลที่ ๘ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน นามวัดใหม่ว่า "วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร" ตามหนังสือคณะกรรมการ จังหวัดนครราชสีมา ที่ ๑๑๘๕/๒๔๘๑ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๔๘๑ ที่แจ้ง มามายังวัด สมัยนั้นมีพระมหานาค ยโสธร เป็นเจ้าอาวาส พันตรีหลวงศรีโยธา เป็นกรรมการวัด

วัดพระนารายณ์มหาราชนี้ เป็นวัดที่มีโบพทธสีมาคู่ ปักสองแผ่น
ซ้อนบนเชิงฐานจัดว่าเป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคู่เมืองที่ประชาชนให้ความเคารพนับถือ
เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ได้เคยเป็นสถานที่ประชุมของข้าราชการ
ทหาร ตำรวจ พลเรือน กำนันและผู้ใหญ่บ้าน เนื่องในงานพระราชพิธีต่างๆ
ของฝ่ายบ้านเมืองมาตั้งแต่สมัยโบราณ เช่น การกระทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา
หรือทำพิธีสวดเสกน้ำพระพุทธรูปมณฑลถวาย ในงานพระราชพิธีเสวยราชสมบัติ
เป็นต้น เคยเป็นที่ตั้งโรงเรียนตัวอย่างประจำจังหวัดนครราชสีมา (โรงเรียน
ราชสีมาวิทยาลัย สมัยเมื่อเริ่มตั้งใหม่ๆ) เคยเป็นที่พำนักของเจ้าคณะจังหวัด
นครราชสีมาในยุคอดีตหลายรูป เช่น พระครูสีหราชสีมาจารย์มณี (นวน จันทสโร)
พระกิตติมณี (พุ่ม กิตติสาโร) จนมาถึงปัจจุบัน พระธรรมวรนายก (โอภาส
นิรุติเมธี) เคยเป็นที่ตั้งอนุสาวรีย์บรรจุธาตุของท้าวสุรนารีอยู่สมัยหนึ่ง เมื่อครั้งที่
ท่านถึงแก่อนิจกรรม ต่อมา พ.ศ. ๒๔๗๗ จึงได้ย้ายออกจากวัดไปประดิษฐานในที่
ปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีพระอุโบสถเก่าแก่เป็นแบบสถาปัตยกรรมกรุงศรีอยุธยา
ยุคเดียวกันกับวัดบึง ปัจจุบันรื้อสร้างใหม่แล้วในสมัยพระธรรมวิสุทธิธาราจารย์เหลือไว้
ให้ชมก็คือ วิหารหลวง และเทวรูปสำคัญ อันเป็นสัญลักษณ์แสดงพระนามผู้สร้าง
วัด คือ เทวรูปพระนารายณ์สี่กรจำหลักด้วยหินทรายฝีมือชอมโบราณ

บันทึกเหตุการณ์ของวัด

เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้เสด็จประพาสวัดพระนารายณ์มหาราช
จดหมายเหตุสมเด็จพระราชดำเนินเปิดทางรถไฟสายตะวันออก

เจียงเหนือ ร.๕ (พระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาเทววงศ์วโรปการ)

ในเดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จมาทำพิธีเปิดศาลหลักเมือง จังหวัด นครราชสีมา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๔ สมเด็จพระอริยวง - ศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก เสด็จมาประธาน สัญญาบัตร-พัทธศมณศักดิ์ แด่พระสังฆาธิการ ที่พระวิหารหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๔ สมเด็จพระบรม ไอรสาราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จมายังจังหวัด นครราชสีมา เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านและเสด็จนมัสการ พระประธานในพระวิหารหลวง

ปูชนียวัตถุ - โบราณวัตถุ

พระประธานในพระวิหารหลวงองค์ปัจจุบันมีชื่อว่า "พระทศพลญาณ ประธานนารมย์" เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยองค์ใหญ่สวยงาม ประดิษฐาน อยู่ในซุ้มเรือนแก้วเหมือนอย่างพระพุทธรชินราช จังหวัดพิษณุโลก มีขนาดหน้าตัก ประมาณ ๘ ศอกเศษ สูงถึงยอด พระรัศมี ๑๐ ศอกกำมือ ชำรุด ทั้งฝีมือปั้น ก็ไม่สวยงาม พระธรรมวิสุทธิธารจารย์ เจ้าอาวาสได้ให้ช่างปั้นพอกองค์เดิม ขึ้นมาใหม่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขณะช่างเขาสานปูนเก่าออก พบองค์พระหน้าตักประมาณ ๔ ศอก ลักษณะสวยงามมาก พระมหาจำรัส รองเจ้าอาวาส (ต่อมาได้เป็น พระครูวิโรจน์ธรรมสุธี) จึงได้บอกให้ช่างหยุดวันหลังช่างที่ทำการเจ็บบ่อยทำไม่ได้ จึงกระทำพิธีบวงสรวงเทพารักษ์ แล้วช่างจึงทำการปั้นต่อมาจนสำเร็จ ดังที่เห็นในปัจจุบัน

พระคันธารราษฎร์ ในพระวิหารหลวง หน้าตักประมาณ ๑ ศอกคืบ เป็นพระพุทธรูปนั่ง หล่อด้วยทองเหลือง ผู้หล่อคือข้าหลวงประจำจังหวัด (ไม่ทราบชื่อ) คิดทำบุญแข่งขันกันกับสมุหเทศาภิบาลประจำมณฑล ที่ทำบุญถวายร่วมแก่พระวันถวายปรากฏว่าฝนตก พระนางร่วมไว้ฝนก็เปียกร่วมกันฝนไม่ได้พระคันธารราษฎร์องค์นี้เทศบาลเมืองนครราชสีมา นำออกไปให้ประชาชนสักการะบูชาในวันสงกรานต์ทุกปี ประมาณปี ๒๔๒๒ งานสงกรานต์นี้หัวหน้าตักต้องค์พระหักข้างเทศบาลตัดแขนแล้วนำออกไปอีกเชื่อมนิ้ว แล้วมาต่อสลักที่แขนตามเดิม ในภายหลังเมื่อช่างเกษียณอายุราชการแล้ว ขั้บรถไปเกิดอุบัติเหตุเป็นอัมพาตอยู่ประมาณปีสองปีแล้วเสียชีวิต

เทวรูปศักดิ์สิทธิ์คือ พระนารายณ์ พระพิฆเนศ เป็นเทวรูปจำหลักด้วยหินทราย สูง ๒๕ นิ้ว เป็นของเก่าแก่ เคยถูกโจรกรรมไป เจ้าหน้าที่ก็จับโจรได้ และได้เทวรูปคืนมา เอาไปเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์ของจังหวัด เทวรูปก็ได้แสดงอภินิหารให้เจ้าหน้าที่เห็นบ่อยๆ คล้ายจะเตือนว่าไม่ใช่ที่อยู่ของฉัน ดังนั้นเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์จึงต้องนำมาถวายไว้ที่วัดตามเดิม

เสนาสนะและสิ่งปลูกสร้าง

๑. อุโบสถ กว้าง ๘.๑๕ เมตร ยาว ๒๓ เมตร สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒

ลักษณะทั่วไป เป็นทรงไทยสมัยรัตนโกสินทร์ มีมุขหน้าและหลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคามุงกระเบื้องเคลือบ พระอุโบสถหลังเก่า ไม่ทราบประวัติความเป็นมา แต่ดูจากลักษณะพอจะทราบว่าจะสร้างตามแบบสถาปัตยกรรมสมัยกรุงศรีอยุธยา เพราะมีเสาดั้งเรียงอยู่ข้างใน ข้างนอกเป็นคล้ายเรือสำเภา ได้เปลี่ยนแปลงรูปทรงเมื่อครั้งซ่อมแซมใหญ่ปี ๒๕๔๔

๒. ศาลาการเปรียญทรงไทย สูงสองชั้น เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง ๑๘.๕๐ เมตร ยาว ๓๕ เมตร

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒

ลักษณะทั่วไป เป็นทรงไทย ๒ ชั้น มีมุขหน้าและข้างรวม ๓ มุข สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคามุงด้วยกระเบื้องเคลือบ

๓. ภูมิ ปลุกเป็นหมู่ทรงไทยประยุกต์ เรียกว่าคณะ มี ๔ คณะ

การบริหารและการปกครอง

เนื่องจากเป็นวัดเก่าแก่มาแต่โบราณ จึงหาหลักฐานที่บ่งบอกประวัติ ผู้บริหารการปกครองไม่ได้ครบถ้วน เท่าที่พอทราบมีดังนี้

๑. เจ้าอธิการคง

บ้านสระทองหลาง

พ.ศ. -

๒. เจ้าอธิการคง

บ้านเดิมอยู่อำเภอพิมาย

พ.ศ. -

๓. พระครูสีหราช (จิม)

พ.ศ. -

๔. พระครูสีหราชสมาจารมุนี

(นวน)

พ.ศ. ๒๔๔๖ - ๒๔๘๓

๕. พระครูธรรมวิจารณ์มุนี

(ทอง ป.ธ.๓)

พ.ศ. ๒๔๘๔ - ๒๔๘๘

๖. พระมหานาค ยโสธโร ป.ธ.๖

พ.ศ. ๒๔๘๘ - ๒๔๙๑

๗. พระพรหมคุณาภรณ์

(พุ่ม กิตติสารเถระ ป.ธ.๗)

พ.ศ. ๒๔๙๒ - ๒๕๓๔

๘. พระธรรมวรนายก

(โอภาส นิรุติเมธี ป.ธ.๖)

พ.ศ. ๒๕๓๕ ถึง ปัจจุบัน

ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ๒๘ รูป สามเณร ๔๕ รูป

การศึกษา

เป็นสำนักศาสนศึกษา นักธรรมบาลี และมีโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เปิดสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยเปิดสอนในคณะพุทธศาสตร์เป็นคณะแรก ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้ขออนุมัติเปิดการเรียนการสอนคณะมนุษยศาสตร์ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ขออนุมัติเปิดการเรียนการสอนคณะครุศาสตร์ และในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้ขออนุมัติเปิดการเรียนการสอนคณะสังคมศาสตร์รวมเป็น ๔ คณะ นับเป็นวิทยาเขตแห่งแรกของประเทศไทยที่เปิดการเรียนการสอนทั้ง ๔ คณะ ปัจจุบันย้ายออกไปสร้างอาคารเรียนใหม่ อยู่ที่ธรณีสงฆ์ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร บ้านหัวถนน ตำบลหัวทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ในเนื้อที่ประมาณ ๔๔ ไร่ โดยได้สร้างอาคารเรียนเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๕ ชั้น กว้าง ๑๓ เมตร ยาว ๙๑ เมตร จำนวน ๑ หลัง เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ สิ้นงบประมาณในการก่อสร้างจำนวน ๔๔ ล้านบาท และมีอาคารวิทยบริการจำนวน ๑ หลัง เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๓ ชั้น กว้าง ๒๗ เมตร ยาว ๗๑ เมตร เริ่มก่อสร้าง ในปีพ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ สิ้นงบประมาณในการก่อสร้างจำนวน ๕๔ ล้านบาท และนอกจากนี้ยังมีอาคารหอพักสงฆ์พระพรหมคุณาภรณ์ จำนวน ๑ หลัง เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น สิ้นงบประมาณในการก่อสร้าง จำนวน ๔ ล้านบาท

ความเป็นมา

นับตั้งแต่ปี ๒๕๑๓ อันเป็นปีที่มีการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จังหวัดหนองคายเป็นต้นมา สมเด็จพระธีรญาณมุนี (ธีร์ ปุณณกเถร) เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออกเฉียงเหนือ เจ้าอาวาสวัดจักรวรรดิราชาวาส ได้ปรารภว่า “ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น จังหวัดนครราชสีมา มีความเหมาะสมต่อการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์มากที่สุด เพราะเป็นเมืองเอกเป็นศูนย์กลางทางการศึกษามาแต่เดิม” จากคำปรารภและแนวความคิดของเจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนี เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา และในกรุงเทพมหานคร ผู้มีภูมิลำนเาอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ได้ตั้งคณะกรรมการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา โดยมีพระศรีกิตติโสภณ (เกียรติ สุกิตติ) เป็นประธานได้ประชุมปรึกษาหารือและเตรียมงานด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นมา และที่ประชุมมีมติให้คณะสงฆ์ภาค ๑๑ เป็นผู้ดำเนินงาน

ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๒๙ พระเถระผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมทั้งพระสงฆ์ฆาธิการ ในจังหวัดนครราชสีมา และคณะสงฆ์ภาค ๑๑ มีพระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร)^๑ เจ้าคณะภาค ๑๑ เจ้าอาวาส วัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร พระธรรมวรนายก (โอภาส นิรุติเมธี)^๒ เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น ได้ประชุมและมีมติเป็นเอกฉันท์ให้จัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมาขึ้น เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับ พระภิกษุสามเณร และ เพื่อให้อัตถุการศึกษา มีความสมบูรณ์แห่งวิทยฐานะตาม กฎหมาย พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร) ประธานสภาวิทยาลัยสงฆ์ นครราชสีมา และเจ้าคณะภาค ๑๑ จึงได้ทำหนังสือลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๙ ไปยังสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอให้อนุมัติรับ วิทยาลัยสงฆ์ นครราชสีมา เป็นวิทยาเขตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเรื่องนี้เข้าสู่การประชุม สภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๕/๒๕๒๙ และมีมติเป็นเอกฉันท์ อนุมัติให้วิทยาลัยสงฆ์ นครราชสีมา เป็นวิทยาเขตนครราชสีมา ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ เป็นต้นไป และมีมติอนุมัติให้จัดตั้งวิทยาเขตฯ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ เป็นต้นไป ปัจจุบันมีพระธรรมวรนายก (โอภาส นิรุติเมธี) เป็นประธานสภาวิทยาเขตฯ พระศรีธรรมมาภรณ์ เป็นรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ได้เปิดดำเนินการศึกษาเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๐ พร้อมกับทำพิธีเปิดป้ายมหาวิทยาลัยโดยเปิดสอนใน คณะพุทธศาสตร์เป็นคณะแรก และต่อมา วิทยาเขตนครราชสีมา ได้ดำเนินการ ขอเปิดการศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์ เมื่อปี ๒๕๓๓ คณะครุศาสตร์ เมื่อปี ๒๕๓๔ และคณะสังคมศาสตร์ เมื่อปี ๒๕๓๗ รวมเป็น ๔ คณะ นับเป็น วิทยาเขต ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศ ที่ได้เปิดสอนครบทั้ง ๔ คณะ

^๑ เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ที่ พระธรรมวิสุทธิธารจารย์

^๒ เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ที่ พระราชสีมาภรณ์

ปณิธาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยแห่งคณะสงฆ์ไทย ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงสถาปนาขึ้นเพื่อเป็นสถานการศึกษาพระไตรปิฎก และวิชาชั้นสูง สำหรับพระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีจุดมุ่งหมาย ๒ ประการ โดย วิทยาเขตนครราชสีมาถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยจะเป็นศูนย์รวมวิทยาการด้านต่าง ๆ ที่มีคุณค่าต่อมวลมนุษยชาติ จะมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ในการศึกษาค้นคว้าวิจัย และแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาการทางพระพุทธศาสนา และประยุกต์เข้ากับศาสตร์ต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการวิชาการของมหาวิทยาลัย และพระพุทธศาสนา ให้นำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและความเป็นสากล

๒. ทำหน้าที่ให้บริการความรู้เกี่ยวกับวิชาการทางพระพุทธศาสนา ทั้งภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนามวลมนุษยชาติ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลย์ และยั่งยืน

การจัดการศึกษา

วิทยาเขตนครราชสีมา ได้จัดการศึกษาให้แก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ ได้มีโอกาสรียนในระดับอุดมศึกษา ปัจจุบัน วิทยาเขตนครราชสีมาได้เปิดดำเนินการศึกษา ๒ ระดับ ดังนี้

๑. หลักสูตรปริญญาตรี ๔ ปี จัดการเรียนการสอน ๖ สาขาวิชาเอก ดังนี้

๑.๑ คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิชาเอกพระพุทธศาสนา

๑.๒ คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอก การสอนภาษาไทย, วิชาเอกการสอนสังคมศึกษา, วิชาเอกการบริหารการศึกษา

- ๑.๓ คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ วิชาเอกภาษาอังกฤษ
- ๑.๔ คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกการเมืองการปกครอง
๒. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จัดการเรียนการสอน ๒ หลักสูตร คือ
 - ๒.๑ ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ใช้เวลาศึกษา ๑ ปี
 - ๒.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ใช้เวลาศึกษา ๑ ปี

นิสิตและบัณฑิต

นิสิตในแต่ละสาขาวิชาประกอบไปด้วยพระภิกษุสามเณร ยกเว้นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู จะมีทั้งพระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์เรียนร่วมด้วย ในปีการศึกษา ๒๕๔๘ วิทยาเขตนครราชสีมา มีนิสิตทั้งสิ้น ๙๒๗ รูป /คน ดังนี้

คณะ	ชั้นปีที่ ๑	ชั้นปีที่ ๒	ชั้นปีที่ ๓	ชั้นปีที่ ๔	ชั้นปีที่ ๕	ป.ยส.	ป.วศ.	รวม
พุทธศาสตร์	๔๖	๕๔	๕๑	๖๗	๓๗	-	-	๒๕๕
ครุศาสตร์	๒๑	๒๗	๑๕	๒๘	๑๑	-	๑๐๓	๒๐๕
มนุษยศาสตร์	๕๒	๓๐	๒๑	๒๖	๔๑	-	-	๑๗๐
สังคมศาสตร์	๗๒	๔๖	๕๓	๓๐	๔๔	๒๒	-	๒๕๗
รวม	๑๕๑	๑๕๗	๑๔๐	๑๕๑	๑๓๓	๒๒	๑๐๓	๕๒๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รุ่นที่ ๑-๑๕ จำนวน ๑,๔๙๐ รูป
โดยมีรายละเอียดดังนี้

รุ่นที่	คณะ พุทธศาสตร์	คณะ ครุศาสตร์	คณะ มนุษยศาสตร์	คณะ สังคมศาสตร์	ป.บส.	ป.วค.	รวม
๑	๑๘	-	-	-	๖๐	๒๓	๑๐๑
๒	๑๐	-	-	-	๒๒	๒๓	๕๖
๓	๑๑	-	-	-	-	๒๔	๓๕
๔	-	-	๑๔	-	-	๕๓	๑๐๗
๕	-	๒๓	๓	-	-	๕๕	๑๒๑
๖	-	๒๓	๘	-	-	๘๘	๑๑๙
๗	๖	๑๗	๘	-	-	๑๖๐	๑๙๑
๘	๑	๒๑	๑๕	๑๔	-	๑๘๐	๒๓๓
๙	-	๕	๑๖	๓	-	๒๑๐	๒๔๔
๑๐	๒	๕	๒๒	๖	-	-	๓๕
๑๑	๕	๕	๘	๑๓	-	-	๓๑
๑๒	๑๔	๑๓	๒๗	๑๘	-	-	๗๒
๑๓	๔๒	๑๔	๔๔	๔๕	-	-	๑๔๕
๑๔	๓๔	๑๒	๓๔	๓๕	-	-	๑๑๕
๑๕	๓๓	๓๔	๓๐	๔๕	-	-	๑๔๒
รวม	๒๑๖	๑๗๖	๒๒๕	๑๙๑	๘๒	๘๕๖	๑,๔๙๐

บุคลากร

บุคลากรวิทยาเขต แบ่งได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑. บุคลากรประจำ ประกอบด้วยอาจารย์และเจ้าหน้าที่ โดยมี
อาจารย์ที่เป็นพระภิกษุ จำนวน ๑๕ รูป อาจารย์ที่เป็นฆราวาส จำนวน ๙ คน
รวมทั้งสิ้น ๒๔ รูป/คน ส่วนเจ้าหน้าที่ ที่เป็นพระภิกษุ มีจำนวน ๑ รูป และ
เจ้าหน้าที่ที่เป็นฆราวาส จำนวน ๘ คน รวมทั้งสิ้น ๙ รูป/คน

๒. ลูกจ้างชั่วคราว ประกอบด้วยลูกจ้างชั่วคราวที่เป็นฆราวาส จำนวน ๖ คน

สำหรับอาจารย์ประจำของวิทยาเขตนครราชสีมา จำนวน ๒๔ รูป/คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน ๓ รูป ระดับปริญญาโท จำนวน ๑๘ รูป/คน และระดับปริญญาตรี จำนวน ๓ รูป/คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

สาขาวิชา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	รวม
พระพุทธศาสนา	๒	๓	๓	๘
หลักสูตรและการสอน	๑	๗	—	๘
รัฐศาสตร์	—	๓	—	๓
ภาษาต่างประเทศ	—	๕	—	๕
รวม	๓	๑๘	๓	๒๔

งบประมาณ

งบประมาณของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต นครราชสีมา เป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณ ในส่วนของ เงินนอกงบประมาณ ส่วนหนึ่งเป็นเงินจากการลงทะเบียนของนิสิต งบประมาณ ในส่วนที่กล่าวถึงข้างต้นในบึงงบประมาณ ๒๕๔๔-๒๕๔๗ มีดังต่อไปนี้

บึงงบประมาณ แหล่งงบประมาณ	๒๕๔๕	๒๕๔๖	๒๕๔๗	๒๕๔๘	๒๕๔๙
งบประมาณแผ่นดิน	๑๐,๖๕๗,๖๓๗	๘,๔๕๔,๕๓๗	๑๐,๐๖๗,๖๒๒	๑๐,๗๐๑,๕๖๐	๑๑,๔๗๗,๘๔๘
เงินนอกงบประมาณ	๑,๒๒๐,๕๑๐	๑,๓๔๗,๒๐๕	๑,๓๖๒,๐๒๑	๒,๘๕๕,๘๒๐	๒,๖๐๗,๗๒๕
รวม	๑๑,๘๗๘,๑๔๗	๙,๘๐๑,๗๔๒	๑๑,๔๒๙,๖๔๓	๑๓,๕๕๗,๓๘๐	๑๔,๐๘๕,๕๗๓

..... วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

พัฒนามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา ผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเลิศในพระไตรปิฎก รอบรู้วิชาการชั้นสูงมีปฏิปทา นำเลื่อมใส เพื่อสนองงานพระพุทธศาสนาและพัฒนาสังคม

พันธกิจ

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ แห่งคณะสงฆ์ไทย เป็นสถาบันการศึกษาพระไตรปิฎก และวิชาการชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์ โดยดำเนินงานไปตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ วิทยาเขตนครราชสีมา จึงมีพันธกิจที่สำคัญดังนี้

๑. การผลิตบัณฑิต

ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนา สามารถประยุกต์เข้ากับศาสตร์สาขาต่าง ๆ มีความเป็นผู้นำทางจิตใจและปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่คิด มีโลกทัศน์กว้างไกล มีศรัทธาที่จะอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ เพื่อส่วนรวม

๒. การส่งเสริมพระพุทธศาสนา และบริการวิชาการแก่สังคม

ส่งเสริมพระพุทธศาสนา และบริการวิชาการแก่สังคมตามปณิธาน การจัดตั้งมหาวิทยาลัย ด้วยการปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสานสอดคล้อง สามารถเอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุน กิจการของคณะสงฆ์ สร้างความรู้ความเข้าใจในหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา สร้างจิตสำนึกด้าน คุณธรรม จริยธรรม แก่ประชาชน จัดประชุม สัมมนา และฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพระสงฆ์และบุคลากรทางศาสนาให้มีศักยภาพในการธำรงรักษา เผยแผ่หลักคำสอน และเป็นแกนหลักในการพัฒนาจิตใจได้ในวงกว้าง

๓. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เสริมสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ให้เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

๔. การวิจัยและพัฒนา

ดำเนินการวิจัยและพัฒนางานวิชาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ ควบคู่ไปกับการบูรณาการเรียนการสอน เน้นพัฒนาองค์ความรู้ในพระไตรปิฎก และพัฒนาการความรู้ทางพระพุทธศาสนา โดยวิธีสหวิทยาการแล้วนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาด้านศีลธรรม และจริยธรรม ของสังคม รวมทั้งพัฒนางานคุณภาพงานวิชาการด้านพระพุทธศาสนา

๕. การประกันคุณภาพการศึกษา

พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาเขต และระดับหน่วยงาน ที่สามารถควบคุมและประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน วิทยาเขต ให้พร้อมการตรวจสอบทั้งภายในและภายนอก

เป้าประสงค์

เพื่อให้การดำเนินงานของวิทยาเขตนครราชสีมาสนองตอบต่อวิสัยทัศน์ และพันธกิจ ในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๔๙ จึงได้กำหนดเป้าประสงค์ไว้ดังนี้

๑. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและรอบรู้ในพระไตรปิฎก และมีความสามารถ ในสาขาวิชาที่ศึกษา

๒. ผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน และเผยแพร่ถ่ายทอด นำไปใช้แก้ปัญหาของท้องถิ่น

๓. ส่งเสริมให้ชุมชนมีการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้พุทธปรัชญา และ พุทธวิธีในการดำรงชีวิต ในสังคมอย่างมีความสุข

๔. เร่งจัดห้องพุทธศิลป์ เป็นแหล่งเรียนรู้ และกิจกรรมทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรมของท้องถิ่น

๕. พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาเขต ให้ได้รับการตรวจสอบการ ประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก

๖. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ และมีปัจจัยสนับสนุน การปฏิบัติการกิจ ของวิทยาเขตอย่างเพียงพอ

เป้าหมาย

๑. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และรอบรู้ในพระไตรปิฎก และวิชาการชั้นสูงใน ๖ สาขาวิชา คือ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา สาขาวิชา ภาษาต่างประเทศ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชาปรัชญา และสาขาวิชาบริหารการศึกษา นิสิตใหม่ตลอดแผนจำนวน ทั้งสิ้น ๘๑๐ คน

๒. ผลิตผลงานวิจัยในชั้นเรียน ปีละ ๒๐ เรื่อง งานวิจัยและพัฒนา สถาบัน ปีละ ๑ เรื่อง และงานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ปีละ ๑ เรื่อง

๓. อาจารย์ของวิทยาเขตผลิตเอกสารตำราและสื่ออื่น ๆ สำหรับใช้ในการเผยแพร่ ความรู้ทางพระพุทธศาสนา ปีละ ๕ เล่ม

๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา โดยให้บัณฑิตมีส่วนร่วมปฏิบัติกรช่วยให้ชุมชนได้เรียนรู้การใช้หลักพุทธศาสนาในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

๕. จัดตั้งห้องพุทธศิลป์ของวิทยาเขต จำนวน ๑ ห้อง ในปี ๒๕๔๗ และจัดกิจกรรม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ปีละ ๓ ครั้ง

๖. ภายในปี ๒๕๔๘ วิทยาเขตได้รับการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก โดยวิทยาเขตมีการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ปีละ ๑ ครั้ง

๗. อาจารย์ประจำของวิทยาเขตมีวุฒิการศึกษา ตามสัดส่วนของมาตรฐานอุดมศึกษา และมีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้นปีละ ๑ คน

๘. วิทยาเขตมีระบบการบริหารจัดการที่คล่องตัว โปร่งใส โดยมีทรัพยากร งบประมาณ อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ และบุคลากรสายต่าง ๆ ที่เพียงพอ และใช้ทรัพยากรทั้งหมดที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

กลยุทธ์การพัฒนาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามพันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และเป้าหมาย และผลจากการประเมินสถานภาพของวิทยาเขตนครราชสีมา โดยวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อม ภายนอกและภายใน จึงได้กำหนดกลยุทธ์หลักของการพัฒนาการจัดการศึกษาของวิทยาเขตนครราชสีมาในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๔๘ ไว้ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ระบบห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา ที่เป็นเลิศในพระไตรปิฎก และวิชาการชั้นสูง

กลยุทธ์ที่ ๓ เร่งพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ด้านพระพุทธศาสนา และการบริการทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาต่อชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๔ เร่งจัดตั้งและพัฒนาห้องพุทธศิลป์ และกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านพระพุทธศาสนาและของท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมประสิทธิภาพการวิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ของคณาจารย์ และเพื่อพัฒนาสถาบัน

กลยุทธ์ที่ ๖ ส่งเสริมประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต

มุ่งส่งเสริมการผลิตบัณฑิตด้านพระพุทธศาสนา และสาขาวิชาอื่นให้ได้มาตรฐาน โดยเน้นสาขาวิชาพุทธศาสนา และขยายสาขาวิชาใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโดยเพิ่ม ศักยภาพของวิทยาเขต และให้บัณฑิตได้มีโอกาสรียนรู้ทฤษฎีและฝึกปฏิบัติเสริมประสบการณ์ ในวัดสถานศึกษา และแหล่งฝึกประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

มาตรการ

๑. ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตในหลายสาขาวิชา โดยขยายสาขาวิชาพุทธศาสนา และเพิ่มสาขาวิชาใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม

๒. ส่งเสริมบุคลากรสายวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และสาขาอื่น ๆ ผลิตเอกสารตำรา สื่อประกอบการเรียนการสอน โดยจัดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุน

๓. จัดหาเอกสาร ตำรา สื่อ วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน และเทคโนโลยี ที่ทันสมัยโดยใช้เงินบริจาค

๔. ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยให้คณะสงฆ์ และสังคมที่ให้การสนับสนุน มีส่วนร่วมดำเนินงาน

๕. จัดแหล่งประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเสริมความรู้ และประสบการณ์ให้บัณฑิต โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับวัด สถานศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ

๖. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปแบบชมรม กลุ่มกิจกรรมและในรูปแบบอื่น ๆ ให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์

๗. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ โดยการจัดฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน ในหน่วยงานที่มีมาตรฐาน

๘. พัฒนาบุคลากรให้มีคุณวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น และมีผลงานทางวิชาการเพิ่มขึ้น โดยร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้การสนับสนุนวิทยาเขต

๙. พัฒนาระบบการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต นครราชสีมา โดยปรับปรุงการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์ และนำเทคนิคการบริหารงาน ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนาระบบข้อมูล ระบบห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา ที่เป็นเลิศทางพระไตรปิฎกและวิชาการชั้นสูง

มุ่งส่งเสริมการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศให้ได้มาตรฐาน โดยพัฒนาระบบเครือข่ายเชื่อมโยงและพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถภาพในระบบ เครือข่ายต่าง ๆ เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการบริหาร เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษา พระพุทธศาสนาที่เป็นเลิศทางพระไตรปิฎก และวิชาการชั้นสูง

มาตรการ

๑. จัดให้มีหนังสือ ตำรา เอกสาร สื่อเทคโนโลยีการศึกษา ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก และวิชาการชั้นสูง โดยงบประมาณของวิทยาเขต และเงินบริจาคจากผู้ศรัทธา

๒. เร่งพัฒนาระบบห้องสมุด ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และบริการฐานข้อมูล ออนไลน์ เพื่อเป็นสื่อค้นของนิสิตและใช้ในการบริหารจัดการวิทยาเขต

๓. เร่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ระบบฐานข้อมูล และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

กลยุทธ์ที่ ๓ เร่งพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ด้านพระพุทธศาสนาและการบริการ วิชาการ ด้านพระพุทธศาสนาต่อชุมชน

มุ่งส่งเสริมเครือข่ายการเรียนรู้และการบริการทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนา โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และเปิดโอกาสให้นิสิต ตลอดจนบุคลากร ของวิทยาเขตได้มีส่วนร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

มาตรการ

๑. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ และให้บริการในการส่งเสริมพระพุทธศาสนาแก่หน่วยงาน ชุมชน และท้องถิ่นให้มากขึ้น

๒. ส่งเสริมให้นิสิตจัดตั้งชมรม และผลักดันให้มีชมรมศิษย์เก่า เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา และพัฒนาสังคม

๓. ส่งเสริมให้บุคลากรประจำ และอาจารย์พิเศษให้บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่สังคม โดยผ่านทางวิทยุ และวารสารวิชาการของวิทยาเขต

กลยุทธ์ที่ ๔ เร่งจัดตั้งและพัฒนาห้องพุทธศิลป์ และกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

จัดห้องพุทธศิลป์เป็นแหล่งรวบรวม ศึกษาค้นคว้า และวิจัยด้านศิลปกรรมทางพระพุทธศาสนา เอื้อประโยชน์ต่อการศึกษาของนิสิตและประชาชน และร่วมมือกับหน่วยงานชุมชน จัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพุทธศาสนาของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

มาตรการ

๑. จัดให้มีห้องพุทธศิลป์ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม ศึกษาค้นคว้า และวิจัยด้านศิลปกรรม ทางพระพุทธศาสนา สำหรับเป็นแหล่งการเรียนรู้

๒. จัดกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา และของท้องถิ่น โดยร่วมกับหน่วยงานและชุมชน

๓. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรและชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจในพุทธศิลป์ และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยความร่วมมือจากบุคลากรของวิทยาเขตที่มีความรู้ความสามารถ ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมประสิทธิภาพการวิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของคณาจารย์และเพื่อพัฒนาสถาบัน

มุ่งส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยการเพิ่มสมรรถภาพทางการวิจัยของบุคลากรด้วยการร่วมมือด้านการวิจัยกับสถาบันการศึกษา และจัดหางบประมาณสนับสนุน การวิจัยให้พอเพียง เพื่อให้งานวิจัยเป็นการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของคณาจารย์ และเพื่อพัฒนาสถาบัน

มาตรการ

๑. พัฒนาความรู้และทักษะในการวิจัยของบุคลากรให้มากขึ้น ด้วยการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง โดยอาจารย์ประจำทุกคนต้องทำการวิจัยในชั้นเรียน และงานวิจัยอื่น ตามความสามารถ และความสนใจ เพื่อประโยชน์ต่อวิทยาเขต และท้องถิ่น

๒. จัดตั้งกองทุน และสนับสนุนงบประมาณในการวิจัย เพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ท้องถิ่น และสถาบัน โดยระดมทุนจากบุคคล คณะบุคคลและหน่วยงานที่ศรัทธา

๓. ส่งเสริมให้บุคลากรผลิตและเผยแพร่งานวิจัยโดยแสงสว่างงบประมาณจากแหล่งงบประมาณทั้งภาครัฐและเอกชน ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

๔. ส่งเสริมความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ในการทำวิจัยด้าน พระพุทธศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ที่จะเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๖ ส่งเสริมประสิทธิภาพการประกันคุณภาพ การศึกษา

มุ่งส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ให้ได้มาตรฐาน ตามเกณฑ์ของสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ให้สอดคล้องกับบุคลากรทุกระดับ รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้พร้อมต่อการ ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและภายนอก

มาตรการ

๑. สนับสนุนให้บุคลากรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนา การเรียนการสอน และการบริหารจัดการวิทยาเขต

๒. ส่งเสริมให้บุคลากรมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

๓. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาเขต ให้สอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลง ของมหาวิทยาลัย และสังคมอย่างต่อเนื่อง ให้พร้อมรับ การตรวจสอบภายในและภายนอก

แผนปฏิบัติการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

..... พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙

ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๙) มหาวิทยาลัยได้กำหนดแผนงานไว้ ๒ แผนงาน คือ แผนงานศาสนศึกษา และแผนงานวิจัยและพัฒนา วิทยาเขตนครราชสีมา จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการ ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์การพัฒนาระบบการจัดการศึกษา และแผนงานไว้ดังนี้

แผนงานศาสนศึกษา ประกอบด้วยงานและโครงการ ดังนี้

๑. งานผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษา
๒. โครงการพัฒนาบุคลากร
๓. โครงการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการผลิตบัณฑิต
๔. โครงการผลิตและจัดหาเอกสาร ตำรา และสื่อการเรียนการสอน
๕. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ห้องสมุด และระบบสารสนเทศ
๖. โครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และแหล่งประสบการณ์การเรียนรู้
๗. โครงการจัดตั้งห้องพุทธศิลป์และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
๘. โครงการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้พระพุทธศาสนาบริการวิชาการ แก่สังคม
๙. โครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
๑๐. โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

บุคลากร

.....วิทยาเขตนครราชสีมา

ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา

- พ.ศ.๒๕๓๐ พระธรรมวิสุทธิทราจารย์ (พุ่ม กิตฺติสารเถร) เป็น
ประธานสภาวิทยาลัยสงฆ์ นครราชสีมา (สมัยที่ ๑)
- พ.ศ.๒๕๓๔ พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตฺติสารเถร) เป็น
ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา (สมัยที่ ๒)
- พ.ศ.๒๕๓๕ พระราชพรหมจริยาจารย์ (ชาลี อุตฺตกาโม) เจ้าคณะ
จังหวัดชัยภูมิ เป็นประธานสภาวิทยาเขต
- พ.ศ.๒๕๓๖ พระเทพสีมาภรณ์ (โอภาส นิรุติเมธี) เป็นประธาน
สภาวิทยาเขตนครราชสีมา (สมัยที่ ๑)
- พ.ศ.๒๕๔๑ พระเทพสีมาภรณ์ (โอภาส นิรุติเมธี) เป็น
ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา (สมัยที่ ๒)
- พ.ศ.๒๕๔๕ พระธรรมวรนายก (โอภาส นิรุติเมธี) เป็นประธาน
- ปัจจุบัน สภาวิทยาเขตนครราชสีมา (สมัยที่ ๓)

ผู้บริหารระดับสูง พ.ศ.๒๕๓๐ - ๒๕๓๖

พระเทพสีมาภรณ์	รองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา
พระศรีธรรมาภรณ์	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายบริหาร
พระกิตติรามมุนี	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายกิจการนิสิต
พระสิริธรรมโสภณ	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิจัยและวางแผน
พระครูวิสุทธิพรตธำรง	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่

พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๔๑

พระเทพสิมามาภรณ์	รองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา
พระศรีธรรมมาภรณ์	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายบริหาร
พระกิตติวราภรณ์	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายกิจการนิสิต
พระครูปริยัติบุรพาการ	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ
พระครูวิสุทธิพรตธำรง	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
พระครูวัชรโพธิคุณ	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิจัยและวางแผน

ผู้บริหารปัจจุบัน

๑. พระศรีธรรมมาภรณ์	รองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา
๒. ดร.พม.เหมือน อูปมังกโร	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายบริหาร
๓. พระครูสังฆวิกรมสมจิต พุทธิวิโร	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ
๔. พระมหาคำภีร์ ภูวสีโล	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา
๕. พระสวาท ธมฺมโร	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
๖. พระมหาพุทธนา นราสโร	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตนครราชสีมา

คณาจารย์บรรยายพิเศษ

- จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- จากมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
- จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- และผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษา, หน่วยงานอื่น ๆ

ศาสนากับครอบครัว

โดย พระพรหมคุณาภรณ์

ประเทศไทยเรา นับถือพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเจริญมากับชาติไทยมาตลอดทุกยุคทุกสมัย เคยมีผู้ตั้งข้อปัญหาถามว่า พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นได้อย่างไร จะปฏิบัติอย่างไร และจะถึงที่สุดอย่างไร โดยหลักฐานพระพุทธศาสนาเกิดในประเทศอินเดีย ผู้ตรัสรู้คือพระพุทธเจ้า ผู้แสดงธรรมคือพระพุทธเจ้า มีหลักฐานคือ สถานที่ประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณ ปรากฏอยู่จนทุกวันนี้ พระพุทธเจ้าเป็นชาติดิยชาติ เกิดในมนุษย์โลกนี้ และแสดงธรรมแก่มนุษย์, เทวดา, อินทร์, พรหม เพราะฉะนั้นพระองค์จึงได้นามว่าเป็นครูของเทวดาและมนุษย์

ในประเทศไทยพระพุทธศาสนา ได้แพร่เข้ามาสู่ประเทศไทยตั้งแต่ก่อนสร้างเมืองสุโขทัยเสียอีก เมื่อสร้างราชวงศ์ก็สร้างวัด เป็นประเพณีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ยุคกรุงศรีอยุธยาและกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ข้าราชการได้บำเพ็ญคุณความดี ตั้งอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ส่วนพระเจ้าแผ่นดินก็ทรงตั้งอยู่ในทศพิธราชธรรมอย่างเคร่งครัดมาตลอด พระองค์เป็นอัครศาสนูปถัมภกมิได้ขาด ฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าพื้นเพเดิมของสังคมไทยตั้งแต่ส่วนใหญ่ถึงส่วนปลีกย่อยของสังคมคือครอบครัว จึงผูกพันทางจิตใจเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ยึดหลักคำสอนเป็นแนวทางปฏิบัติของการประกอบอาชีพทุกอย่าง

* ธรรมกถาแสดงโดยพระพรหมคุณาภรณ์ ขณะเป็นพระราชอาคันตุกะชั้นธรรม ที่พระธรรมวิสุทธิาคารีย์ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๒๖ ณ ศาลาการเปรียญวัดพายัพ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

คราวนี้มาถึงปัญหาที่พูดไว้ตอนต้นว่า จะปฏิบัติอย่างไร คือหมายถึง การปฏิบัติตนต่อหลักศาสนาอย่างไรจึงจะถึงที่สุดของศาสนาได้ ขอตอบว่า พึงทำความเข้าใจคำสอนของพระพุทธศาสนา แบ่งศึกษาได้เป็น ๒ ขั้นตอน คือ ผู้ที่ต้องการที่จะอยู่ในสังคมมนุษย์นี้ก็มีหลักคำสอนอีกชั้นหนึ่ง ผู้ที่ปรารถนา จะปลีกตัวออกจากสังคมเพื่อปฏิบัติตนให้หลุดพ้นจาก อาสวะกิเลส หมดโลกะ โทสะ โมหะ ก็มีหลักคำสอนอีกชั้นหนึ่ง ย่อลงในภาษาก็คือ ศีล สมาธิ ปัญญา นั่นเอง

ขอบรรยายเกี่ยวกับหัวข้อที่กำหนดไว้ คือ ศาสนากับครอบครัว ขอทำความเข้าใจว่าสังคมส่วนใหญ่คือ มนุษยชาติ ย่อลงถึงส่วนปลีกย่อยของสังคมก็คือ ครอบครัว เป็นส่วนเล็กที่สุด ศาสนามีโครงสร้างหรือคำสอนที่จะให้สังคมเกิดความมั่นคง หรือเกิดความสงบสุขได้คือ “ศีลห้า” เป็นพื้นฐานรองรับของสังคัม ธรรมดาการสร้างดีกอาคารจำเป็นต้องลงหมุดตอกเสาเข็ม หรือปรับพื้นให้ดี เสียก่อน ถ้าพื้นที่ไม่ดีปลูกสร้างขึ้นก็พังทลายเพราะพื้นไม่ดี พื้นของคนคือ “ศีล” เป็นฐานรองรับความเป็นคนปกติ คือปกติของคน เช่น

ไม่เบียดเบียนกัน

ไม่ลักทรัพย์กัน

ไม่ประพฤติผิดในกาม

ไม่พูดเท็จ, ไม่พูดคำหยาบ, ไม่พูดส่อเสียด, ไม่พูดเพ้อเจ้อ

ไม่ดื่มสุรา, ยาเมา, เครื่องเสพติดให้โทษ

นี่เป็นพื้นฐานของสังคัม สังคมจะปกติสุขต้องมีพื้นฐานรองรับที่ดี สังคมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตาม แต่ขออย่าได้เปลี่ยนจิตใจไปจากศีลห้า สังคมก็จะปกติสุขตลอดไป เพราะคนจะถึงสุขคติได้ด้วยศีล จะถึงพร้อมด้วยโภคทรัพย์ ก็ด้วยศีล จะถึงความหลุดพ้นได้ก็ด้วยศีล ที่นำมาพูดนี้เป็นส่วนของสังคัมทั่วไป อยากจะนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเปรียบเหมือนดาบยาบคุ้มครองสังคัมทั่วไป ให้มีหลักธรรมที่จะปฏิบัติกันและกันตามหน้าที่ในหลักธรรมคือ ทศทั้ง ๖

ในสังคาลสูตร ซึ่งเป็นต้นเรื่องการสอนธรรมให้ครบทิศทั้ง ๖ ตามที่สังคาลมาณพ ทูลถามว่า พระองค์ให้ทิศเหมือนเขาหรือไม่ ครั้นแล้วพระพุทธเจ้าทรงสอนว่า จะให้ทิศทั้ง ๖ จริงๆ คือ ๑.ทิศตะวันออก ๒.ทิศตะวันตก ๓.ทิศเบื้องขวา ๔.ทิศเบื้องซ้าย ๕.ทิศเบื้องบน ๖.ทิศเบื้องต่ำ แล้วจะไม่ได้ผลตอบแทน สู้ให้ทิศ ๖ ในทางพระพุทธศาสนา ที่พระพุทธองค์ตรัสเปรียบเทียบกับทิศไว้ ดังนี้

๑. ทางทิศตะวันออก หรือทิศเบื้องหน้า ท่านให้อาพ้อมแม่ไว้ในทิศนี้ ทั้งนี้เพราะปกติคนเราหันหน้าไปทางทิศสว่างคือ ทางทิศตะวันออก การตื่นนอนจึงมองเห็นดวงตะวันฉับใดคนเกิดมาก็ต้องมองเห็นหน้าพ่อน้าแม่เป็นดวงแรกในโลก จึงสมควรให้อาพ้อมแม่ไว้เป็นทิศเบื้องหน้า ซึ่งเปรียบดุจผู้ปลูกความดีงามให้แก่ลูกตั้งแต่แรกจนโต ฯ

๒. ทิศเบื้องขวา ท่านมอบให้ครูอาจารย์ เพราะว่าทางขวา เป็นทางด้านที่ถนัด คนเรามีสองมือคือ มือขวา มือซ้าย ปกติเราถนัดขวาเป็นเกณฑ์ ทำไมเราอาจารย์ไว้ทางขวา เพราะอาจารย์เป็นผู้ให้ความถนัด คือวิชาการให้ความเจตจำนงชาญรอบรู้ สำหรับประกอบเลี้ยงชีพ ดำรงตนให้อยู่กับโลกนี้ได้ เป็นเรื่องของครูอาจารย์ทั้งสิ้น

๓. ทิศเบื้องซ้าย ท่านให้เป็นเรื่องมิตรสหาย เพราะคนเราต้องอยู่กับสังคม อาศัยซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือกันประคับประคองเรา ถ้าไม่มีเพื่อนคอยสนับสนุนก็เท่ากับหมดพลัง

๔. ทิศเบื้องหลัง คือบุตรภรรยา ที่ท่านเอาไว้เบื้องหลังก็เพราะมาทีหลัง นอกจากมาทีหลังแล้วยังเป็นคนด้านหลังอีกด้วย เป็นคนสนับสนุนให้เราก้าวไปข้างหน้า เพราะคนเราถ้ามีลูกมีเมียมีคู่ครองแล้วก็จะทำให้เราคิดไปข้างหน้าเดือนหน้า ปีต่อไปว่าจะมีอะไรต่ออะไรอีก นี่ธรรมชาติมันเป็นอย่างนี้

๕. ทิศเบื้องบน ท่านมอบให้เป็นสมณชีพราหมณ์ นักบวช ทำไมจึงเอานักบวชไว้ทิศเบื้องบนก็เพราะท่านมีหน้าที่จึงความคิดของคนให้สูงขึ้น ประณีตขึ้นให้อยู่ในหลักเกณฑ์ของศีลธรรมทางศาสนา ท่านเป็นหมอชำระใจให้สะอาด จึงสมควรเอาไว้ทิศเบื้องบน

๖. ทิศเบื้องต่ำ ท่านชี้มาให้ผู้ที่อยู่กับเรา สนับสนุนเราเป็นทิศเบื้องต่ำ ก็เพราะการที่เรามีฐานะเด่นเป็นดาวอยู่ได้นี้ ก็เพราะผู้น้อยสนับสนุนอยู่ หากนึกอย่างนี้จะนับถือผู้น้อยมีคุณรองรับตัวของเราเอง

จากทิศทั้ง ๖ ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้นี้ เท่ากับวางดาข่ายแห่งธรรม คุ่มครองสังคัมส่วนรวมและส่วนปลีกย่อยไปถึงครอบครัว ให้มีความดีทั่วถึงกัน และมองกันในด้านดีในทิศต่างๆ แล้วทุกฝ่ายก็จะมีดี

คราวนี้กลับมาพูดถึง ธรรมสำหรับครอบครัวดูบ้าง เพราะเท่าที่กล่าวมา ในทิศทั้ง ๖ นั้น เท่ากับชี้ให้เห็นธรรมเป็นเหมือนดาข่ายคุ่มครองสังคัมผู้มีหน้าที่ ต่างๆ จะต้องปฏิบัติเคารพต่อกันและกัน จึงขอเสนอธรรมซึ่งเป็นหลักที่ผู้อยู่ ครองเรือน ควรนำไปประพฤติปฏิบัติ คือ

๑. สัจจะ ความจริง ความสัตย์ ผู้ครองเรือนเป็นเพศคู่ ยอดปรารถนา ร่วมกัน คือความจริงจูงต่อกันไว้วางใจกันได้ซื่อสัตย์ต่อกัน ดังนั้นจึงควรปลูกฝัง สัจจะไว้ในตัวเรา ๕ จุด

๑. จริงต่อหน้าที่
๒. จริงต่อการทำงาน
๓. จริงต่อวาจา
๔. จริงต่อบุคคล
๕. จริงต่อธรรม คือ ความดี และความชอบ

๒. ทมะ แปลว่า ฝึก ข่ม คือฝึกฝนตนเอง ข่มใจตนเองต่ออารมณ์ที่มา กระแทกกระทั้น ข่มใจต่อความรู้สึกในทางไม่พอใจ ข่มใจต่อคำพูดที่ไม่ถูกใจ ข่มใจต่อการกระทำที่ไม่ถูกใจ

๓. ขันติ อดทน อดกลั้นต่อความเจ็บใจ เจ็บกาย ต่อแดด ต่อลม สามารถเอาชนะความทุกข์ลำบากได้ ดังนั้น ความอดทนจึงทำให้ชนะสิ่งชั่วร้ายทั้งหลายได้

๔. จาคะ ความเสียสละ หมายถึง เสียสละวัตถุสิ่งของแก่ผู้อื่นเพื่อ
สงเคราะห์ เกื้อกูล อีกอย่างเสียสละอารมณ์ไม่ผูกพยาบาท บิดถือยึดมั่น รู้จัก
ให้อภัย เป็นปกติวิสัยคนอยู่ร่วมกันถ้าไม่รู้จักให้อภัยเป็นคนเจ้าตัวยหโมความ
เอาเรื่อง ไม่ยอมลดละมีทิฐิมานะ เจ้ายศเจ้าศักดิ์แล้วจะอยู่ร่วมสังคมครอบครั
ได้อย่างไร เป็นหลักธรรมดาของคนจะอยู่ร่วมกันต้องมีทั้งพระเดชพระคุณ
พระเดชเป็นของร้อน เปรียบพระอาทิตย์มีประโยชน์ต่อสัตว์โลก แต่ถ้าร้อนมาก
ก็ไม่ดี พระคุณนั้นเปรียบดุจดวงจันทร์ คือเย็น มีคนชอบ ดังนั้น ร้อนกับเย็นเป็น
ของคู่กัน ถ้าร้อนมากเราก็ต้องการเย็น แต่ถ้าเย็นเสียจนหนาวเราก็ต้องการร้อน
ดังนี้

เท่าที่บรรยายมานี้ เสนอธรรมเป็นข้อคิดสำหรับพุทธศาสนิกชนทั่วไป
ธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงนั้น เหมาะสมที่จะนำไปเป็นหลักยึดนำเป็น
เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ เป็นหลักสำหรับนำไปประพฤติปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิด
ความสุข ความสงบ ความเจริญ ที่ตนจะพึงปฏิบัติได้.

พระธรรมเทศนา “สังเวชนียบูชากถา”

โดย พระธรรมวรนายก เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา

แสดงที่วัดคลองตะเกรอ ตำบลตูม อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

วันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ในงานอยู่ปรึวาสของสำนักปฏิบัติธรรมประจำตำบลตูม

และปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานของนิสิตชั้นปีที่ ๑

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

นโม ตสฺส ภควโต อหโรโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

นโม ตสฺส ภควโต อหโรโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

นโม ตสฺส ภควโต อหโรโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

จตุตาริมาณี อานนท สทฺธสฺส กุลปุตฺตสฺส ทสฺสนิยานิ สํเวชนิยานิ
ฐานานิ.....อิธ ตถาคโค ชาโคติ.....อิธ ตถาคโค อนุตฺตรํ สมฺมาสมฺโพธิ
อภิสมฺพุทฺโธติ.....อิธ ตถาคโค อนุตฺตรํ ธมฺมจกํ ปาตฺเตสฺสีติ.....อิธ ตถาคโค
อนุปาทิเสสาย นิพฺพานธาดฺยา ปรีนิพฺพุโตติ ฯ

ขอถวายความนอบน้อมแด่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้เป็น
พระอรหันต์ห่างไกลจากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งหลาย ผู้ตรัสรู้สัจธรรมอัน
ประเสริฐโดยชอบได้โดยพระองค์เอง พระองค์นั้น ฯ

ธรรมมิกถา วันนี้ วันพุธ สุธินที่ ๒๖ เดือน ตุลาคม พ.ศ ๒๕๔๘ ตรงกับ วันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีระกา นักษัตร

บัดนี้ ที่ประชุมนี้มีความพร้อมเพรียงกันเป็นอันดีทุกฝ่ายแล้ว และได้เวลาตามที่กำหนดไว้แล้ว ขอเชิญท่านทั้งหลายอยู่ในความสงบ ทำความเคารพ พระธรรม โอโต ปรี เบื้องหน้าต่อแต่นี้ไป จักได้แสดงธรรม “สังเวชนียบูชากถา” ว่าด้วยเรื่องราวการไหว้สังเวชนียสถาน เพื่อประกาศสัตตคุณาสถาซึ่งสอนขององค์สมเด็จพระบรมศาสดา ตามหน้าที่ของศาสนทายาท ประกาศเชิดชูบูชา กิจกรรมการปฏิบัติธรรมกัมมัฏฐาน และอนุโมทนากองการกุศลทาน คีล ภาวนา ที่บรรดาสาธุชนพุทธบริษัท ได้พร้อมใจกันจัดให้มีขึ้นในครั้งนี้ ถือเป็นการทำหน้าที่ของพระสงฆ์พุทธสาวก ที่เอางานเผยแผ่พระพุทธศาสนา ตามพระพุทธรคำรัสที่ว่า “จรถ ภิกขเว จาริกัม พุทฺชนหิตาย พุทฺชนสุขाय โลกาณุกมฺปาย อุตฺตาย หิตาย สุขาย เทวมนุสฺसानัม” ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงเที่ยวจาริกไป เพื่อการบำเพ็ญหิตาณุหิตประโยชน์เกื้อกูล เพื่อการเสริมสร้างความผาสุก และอนุเคราะห์ สงเคราะห์แก่ประชาชนชาวโลกทั้งปวง เพื่อให้เป็นประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย และว่า

“เทเสถ ภิกขเว ธมฺมํ อาทิกุลฺยานํ มชฺฌเณกฺคฺยานํ ปรีโยสานกฺคฺยานํ สาทถํ สพฺพญฺชนํ เกวลปรีปฺปณฺณํ ปรีสุทฺธํ พรหมจรียํ ปกาเสถ”.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงแสดงธรรมอันงามในเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุด พร้อมทั้งอรรถและพยัญชนะ จงประกาศพรหมจรรย์อันบริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิงเถิด.....

วินยปิฎก มหาวรรค....

การไหว้สังเวชนียสถาน เป็นสื่อการเข้าถึงพระรัตนตรัย ที่ควรดูควรเห็นให้เกิดความสังเวชสำหรับผู้มีศรัทธาด้วยระลึกว่า อีธ ตถาคโต ชาโตติ.... อีธ ตถาคโต อนุตฺตโร สมฺมาสมฺโพธิ อภิสมฺพุทฺโธติ.....อีธ ตถาคโต อนุตฺตโร ธมฺมจกฺกํ ปวตฺเตสฺสตี.....อีธ ตถาคโต อนุปาทิเสสสาย นิพฺพาน-

-ธาดยา ปรีณิพุโตติช พระตถาคตเจ้าประสูติ ตรัสรู้ แสดงพระธรรมจักร
ปฐมเทศนาให้เป็นไปและเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว ณ สถานที่นี้ ๆ
จตุตถาริมาณี อานนท สทฺธสฺส กุลปุตฺตสฺส ทสฺสนิยานิ สัฆะณิยานิ
ฐานานิ คู่ก่อนอานนท ชนเหล่าใดเที่ยวจาริกไปไหว้เจดีย์สังฆะณียสถานทั้งสี่
แห่งนี้ด้วย มีจิตใจศรัทธาเลื่อมใส ชนเหล่านั้นทั้งหมดจักอยู่ร่มเย็นเป็นสุขสงบ
มีวิถีชีวิตที่รุ่งโรจน์ เบื้องหน้าแต่เพราะกายแตกไป จักมีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไป
ในเบื้องหน้า.....

พุทธวณะมาในบาลีมหาปรินิพพานสูตร..

องค์คุณของผู้ที่คิดจะไปไหว้สังฆะณียสถาน จะต้องมี

๑. สัทธาธิโก เป็นผู้กำลังศรัทธาความเชื่อความเลื่อมใสตั้งมั่นใน
คุณพระรัตนตรัยไม่หวั่นไหว ไม่ใช่ สทฺธานุโก เชื่อตามๆเขาไป
หรือสทฺธาวโก เชื่อบ้างไม่เชื่อบ้างอย่างเสียไม่ได้
๒. ปหุตฺตโน เป็นผู้กำลังทรัพย์สำหรับใช้จ่ายเพียงพอต่อการ
เดินทางในครั้งนั้น ๆ
๓. สุขภาโว เป็นผู้มีความสุขร่างกายดี ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน
มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์ดี มีสังกมดี
๔. สปรีวาโร เป็นผู้ที่บริวารชนคนใกล้ชิดให้การสนับสนุนส่งเสริมให้
มีขวัญกำลังใจในการเดินทางไปไหว้สังฆะณียสถาน
๕. มัคคณายโก เป็นผู้มีความนำพา (ไกด์) เป็นที่เชื่อถือได้ วิทยากร
บรรยายให้ความรู้ดี ตลอดถึงมีผู้นำทำพิธีสวดมนต์ไหว้พระ บำเพ็ญ
จิตภาวนาพิธีกรรมที่ประทับใจ
๖. สโสภาโส เป็นผู้มีโอกาสมีเวลาที่สามารถถววงภารกิจการทำงาน
ทำให่ว่าง ทำให้บางเบาได้ ไม่ต้องวิตกกังวลอะไร

สังฆะณียสถานทั้ง ๔ แห่งนั้น ปัจจุบันอยู่ในประเทศอินเดีย - เนปาล
โดยลุมพินีที่ประสูติอยู่ที่รุมมินเด ในเขตประเทศเนปาล ส่วนพุทธคยาที่ตรัสรู้

อยู่ที่เมืองคยา รัฐพิหาร ปาอิสิปตนมฤคทายวันที่แสดงธรรมจักรปฐมเทศนาอยู่ที่
 สารนาถเมืองพาราณสี รัฐอุตตรประเทศ และกุสินาราที่ปรินิพพานอยู่ที่เมือง
 กุสินารา ตำบลกาเซีย รัฐอุตตรประเทศ ทั้ง ๓ สถานที่นี้อยู่ในเขตประเทศอินเดีย
 ชาวโลกทั่วไปรวมเรียกดินแดนเหล่านี้ว่า “ภารตะ” แต่ในอดีตกาลนานมา
 นับเป็นหลาย ๆ พันปี คือในสมัยพุทธกาลและก่อนนั้น เรียกกันว่า “ชมพูทวีป”
 (เป็น ๑ ใน ๔ ทวีปใหญ่ของโลก คือ อุดรกุรวีป อมรโคยานทวีป บุพผวิ-
 เทหะทวีป และชมพูทีปหรือชมพูทวีป) มีหลักฐานปรากฏอยู่ในบาลีอุโบสถสูตร
 แห่งติกนิบาต อังคุดตนิกาย ในพระสูตรต้นฉบับฎีกาว่า ชมพูทวีปแบ่งการปกครอง
 ออกเป็นมหาอาณาจักร ๑๖ รัฐ คือ อังคะ มคธ กาสี โกศล วัชชี มัลละ เจติ
 วังสะ กุรุ ปันฑยาละ มัจฉะ สุรเสนะ อัสสกะ อวันตี คันทาระ และกัมโพชะ
 มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประชาชนบ้าง มีพราหมณ์เป็นประมุขบ้าง ดำรง
 พระอิสริยยศเป็นราชาบ้าง เป็นมหาราชาบ้าง ปกครองอาณาประชาราษฎร์โดย
 ใช้อำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดบ้าง โดยสามัคคีธรรมบ้าง ประชาชนมี ๒ ชชาติพันธุ์
 ใหญ่ ๆ คือ พวกอริยกะหรืออารยัน และพวก มลลิกะหรือทาสย์ โดยพวกมลลิกะ
 เป็นคนส่วนมากเป็นเจ้าของดินเดิม มีความเฉลียวฉลาดน้อยกว่าชนพวกอริยกะ
 ซึ่งเป็นคนมีอารยธรรม ที่ดอยวันข้ามภูเขาคิมาลัยลงมาตั้งหลักฐานอยู่ในชมพูทวีป
 จนกลายเป็นชนเจ้าของท้องถิ่นไปด้วย ชาวภารตะหรือคนในชมพูทวีปมี ๔
 วรรณะ คือ กษัตริย์พวกนักรบหรือชนชั้นปกครอง พราหมณ์เป็นนักการ
 ศึกษาหรือผู้ประกอบการพิธีด้านต่าง ๆ แพศย์เป็นชนชั้นกรรมาชีพทำไร
 ทำนา ค้าขาย ประกอบธุรกิจการงานทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรต่าง ๆ
 และศูทรเป็นชนชั้นต่ำดำรงชีพด้วยการรับจ้างขายแรงงาน คนอินเดีย
 ส่วนมากเป็นผู้สนใจในวิชาธรรม มีคติความเชื่อถือว่าทุกสิ่งทุกอย่างมีเทวะ คือ
 เทพเจ้าเป็นผู้สร้างสรรพหรือบันดาลให้มีให้เป็น จึงก่อให้เกิดมีลัทธิความเชื่อถือ
 แบบยึดมั่นถือมั่นชนิดผูกพันยึดติดในเทพเจ้ามากมายหลายองค์ ตามคติความ
 เชื่อที่ว่าเทพเจ้าองค์ใดส่งให้ตนมาเกิด ก็ต้องทำให้เป็นที่โปรดปราน จึงจะได้
 กลับไปอยู่ร่วมกับเทพเจ้าองค์นั้นอีก ดังนั้นประเทศอินเดียเท่าที่ได้ไปประสบ

พบเห็นมา เห็นมีเทวาลัย เทวาศรม เทวสถาน ขนาดน้อย-ใหญ่มากมายเต็มไปหมด นั้นแสดงถึงกำแพงลัทธิศาสนา ปรัชญาสาขาต่าง ๆ เข้มแข็งอยู่ในชีวิตจิตใจแบบเข้าสายเลือด ไม่มีวันเลือนล้างหรือเจือจางให้เป็นอย่างอื่นไปได้ง่าย ๆ

ในประวัติศาสตร์ของชนชาติไทยเรา สมัยเก่าก่อนมาตั้งแต่บรรพบุรุษพาเราอยู่ทางตอนใต้ของประเทศจีนโน้น ก่อนที่จะถอยร่นลงมาอยู่ในดินแดนสุวรรณภูมิ คือ แหลมทองในทุกวันนี้ บรรพบุรุษก็พานับถือผี คือ วิญญาณของพ่อแม่ปู่ย่าตายายมาก่อน สอนให้มีความนับถือผูกพัน รัก เคารพ ยำเกรง และสำนึกระลึกบุญคุณ ให้มีสัมมาคารวะ ให้มีอุปถัมภ์อันอ่อนน้อมต่อมตน ต่อมาท่านจึงพัฒนาการสอน การปลูกฝังให้เป็นการนับถือเทพคือ ทวยเทพในโลกทิพย์ เริ่มต้นแต่สอนให้นับถือตาปู่เจ้าบ้าน เจ้าน้ำ เจ้าท่า เจ้าที่ เจ้าทาง เจ้าป่า เจ้า(ภู)เขา ภูมีเทวดา รุกขเทวดา อากาศเทวดา และอุบัติเทวดาในสวรรค์ชั้นฟ้า สอนให้รู้ว่าทวยเทพคือท่านผู้ทรงคุณงามความดี มีความชอบธรรม ความถูกต้อง ความละเอียดอ่อน ไม่มักกษพะหยาบคาย ไม่ประมาทปราศจากหิริโอตตปละ สุกกะธรรม ทวยเทพทั้งหลายที่วานั้น ท่านสถิตอยู่ในโลกทิพย์ มีสถานวิมานทิพย์ นุ่งห่มผ้าทิพย์ เสวยอาหารทิพย์ เสพทิพสุข ทิพย์สมบัติ ซึ่งเรา ๆ สามารถสัมผัสกับท่านได้ด้วยจิตที่สงบ สำหรับคนที่มิจิตฟุ้งซ่านไม่มีวันที่จะได้สัมผัสกับเทพในโลกทิพย์เป็นอันขาด (เรื่องพรรคนี้นี้ไม่เชื่ออย่าลบหลู่ เดียวจะหาว่าไม่บอก)

ต่อมาบรรพบุรุษบูรพาจารย์ของเราท่านจึงมีโอกาสดำเนินประสพพบพระพุทธธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า คือ หลักพระพุทธศาสนา ซึ่งเพียบพร้อมด้วยหลักการและเหตุผล คงทนต่อการพิสูจน์ตลอดมาทุกยุคทุกสมัย คัมภีร์ของผู้ประพจน์ปฏิบัติให้พ้นทุกข์ ให้บรรลุสันติสุขได้อย่างแท้จริง ซึ่งเมื่อได้ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาไว้เป็นหลักใจแล้ว ยิ่งนานวันเข้าก็ยิ่งปรากฏชัดเจนว่าพระพุทธศาสนาซึ่งมีองค์ประกอบคือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ที่ยึดถือไว้เป็นหลักใจนั้น เป็นแก้ว เป็นรัตนชาติ เป็นของดี เป็นของวิเศษทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพราะว่าพระพุทธศาสนาไม่ปฏิเสธการนับถือผีคือวิญญาณของบรรพบุรุษปู่ย่าตายาย และพระพุทธศาสนายอมรับการนับถือทวยเทพ แบบโอबरัด

สัมผัสแบบเนื้อเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน คนไทยเราจึงพอใจยอมรับ นับถือ ศรัทธา และเกิดทุนพระพุทธศาสนาเป็นชีวิตจิตใจ ตั้งแต่องค์พระประมุขของชาติ สถาบัน กษัตริย์ รัฐบาล ข้าราชการทุกหมู่เหล่า ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ของประเทศ กว่า ๙๐ % นับถือพระพุทธศาสนา

เรื่องการเดินทางไปไหว้แดนดินถิ่นที่เกิดแห่งพระศาสดา ผู้ให้กำเนิด พระศาสนามันนั้น แม้คนไทยเราที่เป็นศาสนิกของศาสนาอื่น ไม่ว่าคริสต์ อิสลาม พราหมณ์ ฮินดู หรือซิกข์ต่างก็ชวนขวยพยายาไปที่ไปเคารพนมไหว้แดนดิน ถิ่นที่เกิดแห่งองค์พระศาสดา และปฏิบัติพิธีกรรมธรรมปฏิบัติคนละหลายๆ ครั้ง ก็เหตุไฉนเลยเล่าชาวไทยพุทธจึงไม่ชวนขวยหาโอกาสบ้างสักครั้งหนึ่งในชีวิต ไปไหว้สังเวชนียสถาน เยี่ยมเยือนแดนพุทธบิดาหรือพื้นปูรณาการพุทธสถาน ในแดนพุทธภูมิกันบ้าง และถ้าหากว่ามีโอกาสได้ไป ก็ขอได้โปรดอย่าคิดว่า “ไปเที่ยว” เป็นอันขาด แต่ขอให้คิดว่าไปไหว้พุทธสังเวชนียสถาน เยี่ยมเยือน แดนพุทธภูมิ หรือพื้นปูรณาการพุทธสถานในแดนดินถิ่นกำเนิดขององค์ สมเด็จพระพุทธบิดากันบ้าง

การเดินทางไปไหว้พุทธสังเวชนียสถาน ๔ ในชมพูทวีปหรือประเทศอินเดีย เนปาลนั้นในสมัยก่อนเมื่อหลายร้อยปีมาแล้ว นักจาริกแสวงบุญต้องเดินรุดงค์ ผ่านพม่าหรือขึ้นเรือรอนแรมไปในมหาสมุทรนานนับเป็นเดือนกว่าจะถึงฝั่งเบงกอล ชนิดที่ว่าเดินเท้า นั่งช้าง ชีม้า-ชีลา ปีนเขา ลงห้วย นั่งรถจิบ ต่อรถไฟแล้ว ค่อยไปรถม้า รถยนต์ นั้นแหละจึงจะถึงแดนพุทธภูมิ กว่าจะได้ไหว้สังเวชนียสถาน และพุทธสถานต่าง ๆ ก็แทบแย่ แต่ที่แน่ ๆ ทุกวันนี้ สำหรับท่านที่มีความพร้อมสูง เรานิยมไปกันเอง หรือไม่ก็ให้บริษัททัวร์ (ซึ่งไม่ขอแนะนำซื้อบริษัทเดียวจะกลายเป็นเอเยนต์หรืออะไรไป) ซึ่งมีอยู่มากมายหลายบริษัท ให้เขาจัดโดยให้รับผิดชอบค่าตัวเครื่องบินไป-กลับ ค่าภาษีสนามบิน ค่าวีซ่าเข้าประเทศอินเดีย-เนปาล ค่าอาหารตามกำหนดการวันละ ๓ เวลา ค่ารถยนต์ รถไฟในเส้นทาง รวมถึงค่า โรงแรม-สถานที่พัก และค่าผ่านประตูเข้าชมสถานที่ต่าง ๆ เบ็ดเสร็จก็ประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นบาท) จะขาดหรือเกินไปบ้างก็ไม่มาก ทั้งนี้สำหรับคณะ มีจำนวนไม่ต่ำกว่า ๓๐ คน และใช้เวลาเดินทางประมาณ ๗-๘ วัน ในเส้นทาง

ไหว้พุทธสังเขกนียสถาน ๔ ที่ประสูติ (ลุมพินี) ที่ตรัสรู้ (พุทธคยา) ที่แสดงปฐมเทศนา (สารนาถ) และที่ปรินิพพาน (กุสินารา) ซึ่งส่วนมากจะออกเดินทางโดยเครื่องบินสนามบิน กรุงเทพมหานคร (ดอนเมือง) - ไปลงที่กัลกัตตาหรือพุทธคยา แล้วเดินทางไหว้พุทธสังเขกนียสถานอยู่ในประเทศอินเดีย-เนปาลตามที่กำหนดไว้ในตารางการเดินทาง เสร็จแล้วก็ไปขึ้นเครื่องบินกลับ ณ ที่เก่าหรือถ้าจะให้เป็นที่จู่ใจก็ไปขึ้นเครื่องบินกลับที่นิวเดลีเมืองหลวงของประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นเมืองหลวงที่มีผังเมืองสวยงามมาก และเป็นเมืองหลวงที่มีความเจริญรุ่งเรืองในด้านต่าง ๆ อย่างดีที่น่าระทึกใจ หรือเกินกว่าที่คิดสำหรับหลาย ๆ คน

สำหรับมุมมองที่ได้เห็นจากการที่มีโอกาสได้ไปไหว้สังเขกนียสถานและพุทธสถานต่าง ๆ หลาย ๆ ครั้งในแดนพุทธภูมิ ก็คือ

๑. พุทธกาล การอุบัติขึ้นในโลกของพระพุทธองค์ ๒ อย่าง คือ

๑.๑ รูปกายอุบัติ เกิดจากพระครรภ์พระแม่มายา ณ อุทยานลุมพินี ในวันวิสาขปุณณมี (วันศุกร์ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีกอ ก่อน พ.ศ. ๔๐ ปี) ณ อุทยานลุมพินี พระองค์มีพระรูปพระโสมพร้อมด้วยมหาบุรุษลักษณะ ๓๒ อนุพยัญชนะ ๔๐ และมงคล ๑๐๘ ประการ ต้องตามคำทำนายในคัมภีร์มหาบุรุษลักษณะพยากรณ์ศาสตร์

๑.๒ ธรรมกายอุบัติ คือการบังเกิดขึ้นแห่งพระคุณด้านในของพระองค์ ๓ ประการ คือ พระปัญญาคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาธิคุณ ในวันวิสาขปุณณมี (วันพุธ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีกาก่อน พ.ศ. ๔๕ ปี) ณ พุทธคยา พระพุทธองค์ทรงเพียบพร้อมไปด้วยทศพลญาณ ๑๐ - วิสุทธิ ๗ - พุทธจริยา ๓ ประการ

๒. พุทธประสงค์ พระองค์ทรงมีพุทธประสงค์ที่จะให้พุทธอาณาจักรและราชอาณาจักร มีหลักปฏิบัติที่มีหลักการจุดประสงค์ลงรอยกัน เพื่อความเจริญรุ่งเรือง และสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข จึงทรงประทานหลักธรรม เช่น ทศพิธราชธรรม ราชสังคหวัตถุธรรม จักรวรรดิวัตร อปวิหานิยธรรม และสาราณียธรรม ฯลฯ

๓. พุทธปณิธาน พระพุทธองค์ทรงมีพระปณิธานอันแน่วแน่ที่จะทรงดำรงพระชนม์อยู่แสดงธรรมและบำเพ็ญประโยชน์ให้สำเร็จสมบูรณ์บริบูรณ์ก่อนนิพพานคือ

๓.๑ อยู่ให้เห็นพุทธบริษัททั้ง ๔ มีความรู้พระธรรม-วินัย ที่พระองค์ทรงแสดงแล้ว และบัญญัติแล้วอย่างลึกซึ้ง

๓.๒ อยู่ให้เห็นพุทธบริษัททั้ง ๔ มีความประพฤติดีปฏิบัติชอบตรงตามพระธรรม-วินัย ที่พระองค์ทรงแสดงแล้วบัญญัติแล้ว

๓.๓ อยู่ให้เห็นพุทธบริษัททั้ง ๔ สามารถว่ากล่าวตักเตือนสั่งสอนซึ่งผิดซึ่งถูกซึ่งกันและกันได้

๓.๔ อยู่ให้เห็นพุทธบริษัททั้ง ๔ สามารถกล่าวตอบโต้คำปรัมปราวาท (ดูถูกดูหมิ่น) ของนักบวชนอกศาสนาได้

๔. พุทธกิจ ๕ ประการ

๔.๑ ปุพฺพพณฺเฑ ปิณฺหาปตณฺจ เวลาเช้าเสด็จออกมณฑปหรือบางวันไปฉันในกิจนิมนต์แทน

๔.๒ สายณฺเฑ ธมฺมเทศนํ เวลาเย็นแสดงธรรมเทศนาโปรดประชาชน หรือบางวันให้พระสาวกแสดงแทน

๔.๓ ปโทเส ภิกฺขุโอรวาทํ เวลาพลบค่ำประทานโอวาทแก่พระภิกษุสงฆ์ และทรงบัญญัติพระวินัยตามเหตุที่เกิดขึ้น

๔.๔ อหุณฺดรตฺเต เทวปณฺหนํ เวลาเที่ยงคืนทรงตอบปัญหาที่เทวดามาทูลถาม

๔.๕ ปจฺจุเสว คเต กาเล ภพฺพาภพฺเพ วิโลกนํ เวลาใกล้รุ่งทรงตรวจดู ดูอุปนิสัยของเวไนยสัตว์ ที่ควรแก่การโปรดให้บรรลุมรรมาภิสมัย

๕. พุทธดำรัส ขุดสุดท้าย ๔ คำ คือ

ในพระแท่นที่ปรินิพพาน ณ สาโลโนทยาน ของมัลลกะชัตตริย์ นครกุสินารา ทรงมีพระพุทธดำรัสขุดสุดท้ายตรัสแก่ภิกษุทั้งหลาย ผ่านพระอานนท์ พุทธอนุชา ว่า

๕.๑ ให้ถือธรรม-วินัยที่ทรงแสดงแล้ว บัญญัติแล้วเป็นศาสดาแทนพระองค์

๕.๒ ให้ภิกษุที่อ่อนพรรษากว่าแสดงความเคารพภิกษุที่แก่พรรษากว่าในทุกกรณี

๕.๓ ให้ภิกษุสงฆ์ถอนสิกขาบทเล็ก ๆ น้อย ๆ เสียบ้างก็ได้โดยสังฆมติ

๕.๔ ให้จำไว้ให้แน่นมั่นว่า “สังฆารทั้งหลายไม่เที่ยง มีความเสื่อมไปและสิ้นไปเป็นธรรมดา ขอพุทธบริษัททั้ง ๔ จงบำเพ็ญประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเกิด”

ตามพระพุทธดำรัสที่ตรัสเรื่องการเผยแผ่พระศาสนา การฟื้นฟูบูรณาการพุทธสถานในแดนพุทธภูมิ และการเดินทางไปไหว้พุทธสังเวชนียสถาน และอาศัยประสบการณ์การเดินทางไปไหว้สังเวชนียสถานและศาสนสถานของศาสนาอื่น ตลอดถึงการที่มีโอกาสได้ไปเจริญศาสนสัมพันธ์กับศาสนิกของศาสนาอื่น และการที่ได้มีส่วนร่วมพัฒนาและบูรณปฏิสังขรณ์วัดไทยในแดนพุทธภูมิ โดยเป็นผู้นำคณะบ้าง เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาและอุปถัมภ์บ้าง เห็นอานิสงส์ของการเดินทางไปไหว้สังเวชนียสถานและบูรณะพัฒนาวัดไทยในแดนพุทธภูมิถึง ๖ ประการ คือ

๑. ได้ทำบุญสวดมนต์ไหว้พระ
๒. ได้พบปะศาสนิกชนในศาสนาต่างๆ
๓. ได้มีโอกาสเปิดกว้างทางความคิด
๔. ได้นำปัญหิจิตภาวนา
๕. ได้ศึกษาและสืบสานงานบูรณาการพระพุทธศาสนา
๖. ได้นำประสบการณ์มาปรับใช้ในการพัฒนาวัด

ตามที่ได้แสดงพระธรรมเทศนา เรื่องพุทธภูมิภค หรือ “สังเวชนียบูชาภค” มา ก็ครบถ้วนตามจุดประสงค์ทุกประการแล้ว จึงขอจบพระธรรมเทศนาลง คงไว้แต่เพียงเท่านี้ เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้

พระธรรมเทศนา “กถากถาวัตถุ”

แสดงโดย

พระธรรมวรนายก เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา

นโม ตสฺส ภควโต อหฺรโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

นโม ตสฺส ภควโต อหฺรโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

นโม ตสฺส ภควโต อหฺรโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

ขอความเคารพนอบน้อมแด่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้เป็น
พระอรหันต์ห่างไกลจากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งหลาย ผู้ตรัสรู้สัจธรรมอัน
ประเสริฐโดยชอบได้โดยพระองค์เองพระองค์นั้น

เยน เกหฺจิ วณฺณเณ ปโส ลิกฺขิตํ สปปนํ

มหตฺถิยมฺปิ เจ วาจํ น ตํ ภาเสยฺย ปณฺหิตอดิติ

บุคคลอื่นจะได้รับความเสียหายเพราะถ้อยคำอย่างใดอย่างหนึ่ง

ถ้อยคำนั้นถึงแม้ว่าจะมีประโยชน์มาก บัณฑิตก็ไม่ควรพูด

ธรรมมีกถา วันนี้ วันพฤหัสบดี สूरทินที่ ๒๔ เดือน กรกฎาคม
พ.ศ. ๒๕๔๘ ตรงกับ วันแรม ๗ ค่ำ เดือน ๘ ปี ระกานักษัตร

บัดนี้ ที่ประชุมนี้พร้อมแล้ว และได้เวลาตามที่กำหนดไว้แล้ว เชิญท่านทั้งหลายอยู่ในความสงบ ทำความเคารพพระธรรม จักได้แสดง “กถาวัตถุ” ธรรมว่าด้วยเรื่องไม่ควรกล่าวและไม่ควรกล่าว เพื่อประกาศสัตตคุณคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระบรมศาสดาอบรมเพาะบ่มวิสัยทัศน์ เพื่อความเจริญรุ่งโรจน์ โชติช่วงชัชวาลย์แห่งสติและภูมิปัญญาและเพิ่มพูนอุปมาทรรพสัมมาปฏิบัติแห่งพระเถระ พระภิกษุ และพระนวกะผู้เป็นเพื่อนสหธรรมิก บรรดาที่มาชุมนุมประชุมสังฆสันนิบาตตันพรรษา ณ พระวิหารหลวงวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหารอยู่ ณ บัดนี้

การประชุมสังฆสันนิบาต เป็นสังฆกรรมกิจประเพณีอันดั้งเดิมของคณะสงฆ์ทั้งสองนิกายแห่งจังหวัดนครราชสีมา ที่พระเถรบูรพาจารย์ในอดีตนำประเพณีปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลายาวนานทุกปี โดยจัดให้มีขึ้นปีละ ๒ วัน คือ

๑. สังฆสันนิบาตตันพรรษา ให้คณะมหานิกายเป็นเจ้าภาพจัด ณ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ในวันแรม ๗ ค่ำ เดือน ๘ ของปี

๒. สังฆสันนิบาตท้ายพรรษา ให้คณะสงฆ์ธรรมยุตเป็นเจ้าภาพจัด ณ วัดสุทธจินดา วรวิหาร ในวันขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๑๑ ของปี

ในการประชุมสังฆสันนิบาตทั้ง ๒ ครั้งนั้น กำหนดให้มีกิจกรรม ๕ กิจกรรมตามลำดับ คือ

๑. การทำอามิสปฏิสังการ และธรรมปฏิสังการ

๒. การทำสามัคคีธรรมพระมหาเถระ และรับฟังธรรมโอวาทเป็นคติข้อเตือนใจ

๓. การทำวัตร สวดมนต์ สาราณียธรรมสูตร และภิกขุอุปปริทานย-ธรรมสูตร และสูตรอื่นในเจ็ดตำนานตามสมควร

๔. การแสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ ตามเนื้อหาที่องค์พระธรรม-กถึกพิจารณาเห็นสมควร

๕. การอนุโมทนา แม่เมตตา เจริญจิตภาวนา และอุทิศส่วนบุญส่วนกุศล

สำหรับพระธรรมเทศนาในการประชุมสังฆนิบาตต้นพรรษาในศกนี้ จะได้แสดงในกถาภาววัตถุ ว่าด้วยถ้อยคำที่ควรกล่าวและไม่ควรกล่าว ทั้งนี้ก็เพื่อประกาศสัตตสุภาษนคำสั่งสอนของสมเด็จพระบรมศาสดา ให้เอื้อต่อการศึกษา และสัมมาปฏิบัติของพุทธศาสนทายาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือ มวลหมู่พระภิกษุสงฆ์ทั้งที่เป็นพระเถระ พระมัชฌิมะ และพระนวกะ ซึ่งเมื่อได้รู้ได้เข้าใจในส่วนต้นแล้วจะได้ช่วยกันขยายผลให้สาธุชนคนมีอุปนิสัยเป็นแนวร่วมในการขยายผล โดยน้อมนำไปสู่การปรับใช้ในชีวิตชีวิตของตน ให้เกิดประโยชน์โสติดผลทั้งแก่ตนและส่วนรวมในสังคมโลกกว้างสืบต่อไป

การอยู่ร่วมกันมนุษย์ซึ่งเป็นสัตว์สังคมตั้งแต่สถาบันที่เล็กสุดคือครอบครัว ไปจนถึงที่รวมกันอยู่เป็นชุมชน ตำบล หมู่บ้าน และสังคมเมือง เป็นประเทศชาติ นอกจากดำรงอยู่ได้เพราะอาศัยปัจจัย ๔ ซึ่งเป็นความจำเป็นพื้นฐาน และปัจจัยบริบทบริวารซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมแล้ว แต่อีกสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุดก็คือการ “เอาเข้าไว้” หมายถึงเอาใจกัน เข้าใจกัน และไว้ใจกัน และสิ่งที่จะนำไปสู่ความเข้าใจอันดีต่อกันนั้น คือ การพูดจากัน เพราะคนเรา มีเรื่องพูด ไม่พูดไม่รู้เรื่อง มีเรื่องพูด พูดน้อยไม่หมดเรื่อง มีเรื่องพูด พูดมากไม่เข้าใจเรื่อง แต่ถ้าไม่มีเรื่องพูด ไปพูดก็ได้เรื่อง เรื่องการพูดการเจรจากันนี้ ถ้าเป็นเรื่องระหว่างประเทศต่อประเทศ เขาเรียกว่าการเปิดสัมพันธ์ภาพทางการทูต แต่ถ้าเป็นเรื่องระหว่างกลุ่มชนต่อกลุ่มชน หรือบุคคลต่อบุคคล เราเรียกกันว่าความมีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน ซึ่งโดยใจความก็หมายถึงการเปิดปากพูดจากันนั่นเอง เพื่อจำกัดประเด็นให้แคบเข้าสู่เนื้อหาของพระธรรมเทศนาภคนี้ ซึ่งว่าด้วยถ้อยคำที่ควรกล่าวและไม่ควรกล่าว จึงจะนำเสนอข้อธรรมที่ควรกล่าว มีชื่อวาทวัตถุ แปลว่าถ้อยคำที่ควรกล่าว ๑๐ ประการ คือ

๑. อปปีจจกถา เรื่องของความมักน้อย เป็นถ้อยคำที่ชักนำให้มีความปรารถนาน้อย ไม่มักมาก ไม่อยากได้ ไม่อยากดี ไม่อยากมี ไม่อยากเป็น ไม่อยากเด่น ไม่อยากโด่ง ไม่อยากดัง ถึงขนาดไม่ออกหน้าออกตา ยินดีปรีดาเอาแค่ของเท่าที่จำเป็นเท่านั้นก็พอ เข้าลักษณะเป็นถ้อยกถาบรรเทา (ทำให้เบา)

ไม่ใช่บรรทุก (ทำให้หนัก) หมายความว่าได้อย่างไรก็ยินดีอย่างนั้น หรือยินดีเพียงเท่าที่จำเป็น

๒. สันตุฏฐิกถา เรื่องของความสันโดษ คือ เป็นถ้อยคำที่ชักนำให้เกิดความสันโดษ ยินดีความมีความได้เรียกว่า ยถาลาภสันโดษ ยินดีตามสมควรแก่สถานะเรียกว่า ยถาสารูปสันโดษ ยินดีตามสมควรแก่ศักยภาพเรียกว่า ยถาพลสันโดษ ทั้งนี้เพราะคนเราแม้จะมีความเป็นคนที่เหมือนกันก็จริง แต่ก็ยังมีสิ่งที่ทำให้คนเราแตกต่างกัน เช่น ชาติตระกูล ยศศักดิ์บิรवार พื้นฐานการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงาน ซัดความรู้ความสามารถ คนเราจึงต้องยินดีตามมีตามได้ตามสมควรแก่ตน ไม่ฟุ้งเพื่อเห่อเหิมทะเยอทะยานจนเกินพอดี โดยหาความพอดีของตนให้เห็น ไม่ไปเที่ยวกะเกณฑ์เอาความพอดีของคนอื่นมาเป็นของตน

๓. ปวิเวกกถา เรื่องของความสัจ เป็นถ้อยคำที่ชักนำให้เกิดความสงบ สัจกายวาจาใจท่ามกลางกระแสแห่งความวุ่นวาย ทำกายวิเวกความสัจกาย วจีเวกความสัจวาจา จิตวิเวกความสัจใจ คือ สะกดกันหรือตัดใจไม่เปิดใจรับกระแสความวุ่นต่าง ๆ ไว้ให้รุ่งรังใจ อันจะนำไปสู่อุปวิเวกคือความสัจจากกิเลสน้อยใหญ่ต่าง ๆ

๔. อสังสัคคกถา เรื่องของความไม่คลุกคลีคือไม่เกวียนกลิ้งมั่วกับหมู่คณะจนหมกมุ่นวุ่นวายกลายเป็นว่าไม่มีกาลเวลาเป็นตัวของตัวเอง มีแต่เวลาเป็นของคนอื่นหรือหมู่เพื่อนไปเสียทั้งหมด จนถึงขนาดที่เขยวสอรู้สึดเห็นเรื่องของคนอื่นไปเสียทั้งหมดทุกเรื่องซึ่งมันก็มากไป

๕. สิลกถา เรื่องของศีล คือถ้อยคำที่ชักนำให้อยู่ในกฎศาสนา หรือกรอบของศีลธรรม กฎหมายบ้านเมือง กฎแห่งการอยู่ร่วมกันโดยสันติ และกฎสังคมคือขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีอันดีงาม ที่สังคมยอมรับและนำประพฤติดำเนินปฏิบัติสืบต่อกันมา ไม่จงใจละเมิดข้อห้าม ใส่ใจทำตามข้ออนุญาตทั้งที่เป็นกฎศาสนา กฎหมายบ้านเมือง และกฎสังคม

๖. วิริยารัมภกถา เรื่องของการปรารภความเพียร เป็นถ้อยคำโน้มน้าวชักนำให้มุ่งมั่นในการทำงานทำการด้วยความขยันหมั่นเพียร โดยวิธีชี้ชวน

เชิญชวน และชักชวน สัตว์อย่างบุคคลที่เป็นต้นแบบ ๑ หรือ ๒ ตัวอย่าง หรือหลาย ๆ ตัวอย่างก็ได้ เพื่อปลุกปลอบใจให้ขยันหมั่นเพียร แข็งแกร่ง และแรงกล้า ไม่หยุดนิ่ง ไม่ท้อแท้ ไม่ถดถอยต่อกิจกรรงาน

๗. สมာธิกถา เรื่องของสมาธิ ถ้อยคำที่ชักนำให้ทำจิตสงบตั้งมั่น แน่วแน่ม ไม่ฟุ้งซ่านไปตามกระแสอารมณ์ที่ผ่าน ตา หู จมูก ลิ้น กาย เข้ามาถึงใจ ตั้งหลักไว้ให้มั่นไม่ให้ยินดี (รัก) ยินร้าย (ชัง) ให้ทำใจให้มันเสมอด้วยดิน น้ำ ลม ไฟ ผ้าเช็ดเท้าหรือผ้าถูพื้น เป็นต้น

๘. ปัญญาถา เรื่องของปัญญาความรู้ เป็นถ้อยคำที่ชักนำให้เกิด สุตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากการฟังหรือการศึกษาเล่าเรียน ศึกษาอบรม ศึกษา ดูงาน และศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์วิจัย จินตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากความคิด คือ การเพ่งพินิจพิจารณา ในเมื่อลงมือทำไป ๆ แล้วประสบปัญหา เกิดการใช้ ปัญญาเอาชนะปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้องที่เกิดขึ้น และภาวนามยปัญญา ปัญญา เกิดจากการลงมือกระทำหรือปฏิบัติการ อย่างที่เรียกว่าความรู้จำ รู้แจ้ง และรู้จริง เข้าลักษณะรู้เท่าเป็นเครื่องกันและรู้ทำเป็นเครื่องแก้

๙. วิมุตติถา เรื่องของวิมุตติ ความหลุดพ้น เป็นถ้อยคำที่ชักนำใจให้ หลุดพ้นจากเพลิงกิเลสและกองทุกข์ โดยวิธีการปล่อย ปล่อย ปล่อย เลิก หลุด ให้บรรเทาเบาบางจางคลายไปจากจิตใจ จนกระทั่งถึงเหือดแห้ง คือหมดไปในที่สุด

๑๐. วิมุตติญาณทัสสนกถา เรื่องของความรู้ความเห็นในวิมุตติ ว่า เป็นถ้อยคำที่ชักนำให้สนใจและเข้าใจในความรู้ความเห็นภาวะที่จิตหลุดพ้นจาก เพลิงกิเลสและกองทุกข์ที่รุมเร้าเผาผลาญ จนถึงขั้นรู้เท่าทันสภาวะธรรมตามความเป็นจริง

ทั้ง ๑๐ ถ้อยกถานี้ เป็นเรื่องที่ภิกษุหรือโยคีผู้ที่เป็นนักปฏิบัติควรยกขึ้น สู่การสั่งสอนนา เพื่อให้จิตสงบเป็นสมาธิ แล้วจักก่อให้เกิดสติปัญญา นำไปสู่ การแก้ปัญหาอันใหญ่ได้เบ็ดเสร็จเด็ดขาดต่อไป

ส่วนเรื่องที่ไม่ควรพูดไม่ควรกล่าว เพราะเป็นเรื่องราวที่กีดขวางทางไปสู่สวรรค์นิพพาน แต่ถ้าเป็นการจำเป็นที่ต้องพูด ขอให้พูดให้ถูกต้องตรงประเด็น ถูกกาลถูกเวลา ให้เป็นการพูดที่สร้างสรรค์ มิใช่พูดเพื่อทำลาย สมเด็จพระบรมศาสดาจารย์ของเราชาวพุทธทั้งหลาย ทรงมีพระพุทธานุญาตไว้เป็นเรื่อง เรียกว่า ติรัจฉานกถา มี ๒๘ เรื่องด้วยกัน ประกอบด้วย

๑. ราชกถา เรื่องสถาบันกษัตริย์ คือเรื่องพระราชามหากษัตริย์ เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน เป็นเรื่องของสมมติเทวราชเจ้า เป็นสถาบันชั้นสูง อย่างที่ว่าสูงกว่าฟ้า กว้างกว่าพิภพ ลึกกว่าทะเล และเย็นกว่าแม่น้ำคงคา เรื่องใดๆ ก็แล้วแต่ที่เป็นเรื่องของสถาบันนี้ ถ้าไม่จริงอย่าพูดดีกว่า

๒. โจรกถา เรื่องโจรขโมย อย่างนำมาพูดยุยงส่งเสริมให้คนเห็นดีเห็นงามตามไปด้วย

๓. มหามตฺตกถา เรื่องของเสนาอำมาตย์ข้าราชการ กลไกของรัฐต่างพระเนตรพระกรรณ เป็นจุดตั้งมือเท้าแขนขาของพระมหากษัตริย์ เป็นคนมีอำนาจวาสนา มีศาสตราวุธในมือ เรื่องของคนพวกนี้ไม่จำเป็นอย่าพูด

๔. เสนากถา เรื่องของกองทัพ ทั้งทัพช้าง ทัพม้า ทัพรถ บัณฑกรคนเดินเท้า หรือทัพบก ทัพเรือ และทัพอากาศ ซึ่งส่วนมากเป็นความลับ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการรักษาและป้องกันเอกราชอธิปไตยของประเทศชาติบ้านเมืองบางอย่างรู้ได้เพียงบางคน แต่มีเพียงบางอย่างเท่านั้นที่ให้ได้ทุกคน

๕. ภยกถา เรื่องภัยอันตราย เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย และวินาศภัยต่างๆ เป็นเครื่องทำให้หวาดหวั่น หรืออกสั่นขวัญแขวน เป็นอันตรายบนทอนขวัญและกำลังใจ ไม่จำเป็นไม่ควรนำมาเป็นเรื่องสังสนทนา

๖. ยุทธกถา เรื่องของการรบหรือการจัดกองกำลัง ทั้งทัพช้าง ทัพม้า ทัพรถ บัณฑกรคนเดินเท้า หรือกำลังของกองทัพบก ทัพเรือ และทัพอากาศ

๗. อนุณกถา เรื่องข้าว เรื่องของอาหารหลัก ซึ่งเป็นตัวชีวิตความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศชาติบ้านเมือง

๘. ปานกถา เรื่องน้ำ ได้แก่ปัญหาเรื่องน้ำ ทั้งน้ำมาก น้ำน้อย และทั้งน้ำดื่ม น้ำใช้ ซึ่งปัจจุบันนี้วันแต่จะหายากและมีราคาแพงมาก และมากขึ้นทุกที จนบางท้องที่ น้ำมีราคาแพงกว่าน้ำมัน

๙. วตถกถา เรื่องผ้า หมายถึง เรื่องของเสื้อผ้าอาภรณ์เครื่องนุ่งห่มสวมใส่ เหตุที่ไม่ควรพูด หมายถึงเรื่องที่เป็นรายละเอียด เพราะยุ่งยากมากเรื่อง

๑๐. สยนกถา เรื่องที่นอน เหตุที่ไม่ควรพูดก็เพราะเป็นเรื่องส่วนตัวของแต่ละบุคคล

๑๑. มาลากถา เรื่องดอกไม้ มาลามาลัย พูดไปก็ยิ่งมากเรื่องไป ไม่มีอันที่จะจบลงได้ง่ายๆ

๑๒. คนุรกถา เรื่องของหอม น้ำอบ น้ำปรุง เครื่องย้อม เครื่องทา เครื่องประทินผิว เรื่องนำมาซึ่งความเพลิดเพลิน ชวนให้หลงติด

๑๓. ญาดิกถา เรื่องของญาติวงศ์พงศา นำมาพูดจากี่แสนที่จะยุ่งยากมากเรื่อง

๑๔. ยานกถา เรื่องยวดยานพาหนะ ล้อ เกวียน รถ เรือ พ้อ ลา ช้าง ม้า วัว ควาย

๑๕. คามกถา เรื่องบ้าน เรื่องราวของสถาบันครอบครัวแต่ละครอบครัว

๑๖. นิคมกถา เรื่องนิคม เรื่องของชุมชน ตำบล เขต แขวง อำเภอ จังหวัด และมลรัฐ

๑๗. นครกถา เรื่องเมือง กรุง มหานคร ที่อยู่ที่ทำมาหากินของคนร้อยพ่อพันแม่

๑๘. ชนปทกถา เรื่องชนบท บ้านนอก ห่างไกลเมืองออกไป ห่างไกลความเจริญ

๑๙. อิตถิกถา เรื่องสตรี คือเรื่องของผู้หญิง บางอย่างก็เป็นเรื่องที่รู้เฉพาะผู้หญิง

๒๐. ปุริสกถา เรื่องบุรุษ คือเรื่องของผู้ชาย บางอย่างก็เป็นเรื่องที่รู้เฉพาะผู้ชาย

๒๑. สุรภักดา เรื่องคนกล้ำหาญ เรื่องคนเก่ง เรื่องผู้ชนะ เรื่องวีรบุรุษ วีรสตรี

๒๒. วิสิขากดา เรื่องตรอก ซอก ซอย ถนน หนทาง

๒๓. กุมภกฐานกดา เรื่องทำน้ำ ทำที่ขึ้นลง ในความหมายว่าเป็นของสาธารณะสำหรับคนทั่วไป มิใช่ของใครคนใดคนหนึ่งเพียงคนเดียว

๒๔. ปุพฺพเปตกดา เรื่องของคนทีล่งลับดับชีพไปแล้ว เขาไปไม่กลับ กลับไม่ตื่น พื้นไม่มี หนไม่มี

๒๕. นานตตกดา เรื่องเบ็ดเตล็ดต่างๆ เป็นเรื่องสัพเพเหระ สับโกกโปกฮา เป็นสัมผัสปลาปาวจา พูดไปก็เป็นเรื่องเหลวไหลไร้สาระ

๒๖. โลกภุขายิกกดา เรื่องโลกๆ คือ เรื่องปกติธรรมดาของประชาชน ชาวโลก เช่นเรื่องลาภ เสื่อมลาภ ยศ เสื่อมยศ สรรเสริญ นินทา สุข ทุกข์ พูดไปเท่าไรๆ ก็ไม่มีวันจบ

๒๗. สมุททุกภุขายิกกดา เรื่องทะเล น่านน้ำ มหาสมุทร ทั้งกว้างทั้งลึก

๒๘. ภาวภวกดา เรื่องของความเสื่อมและความเจริญ ซึ่งมีนัยปัญหาสาเหตุมากมายยิ่งนัก

พระสมณโคตมบรมครู เว้นขาดจากดิรัจฉานกดา คือ ถ้อยคำที่ขวางทางไปสู่สวรรค์ พระนิพพาน อย่างเช่นที่สมณพราหมณ์ผู้เจริญบางพวกบรีโกค โภชนะที่เขาถวายด้วยศรัทธาแล้วยังประกอบดิรัจฉานกดาเห็นปานนี้ คือพูดคุย เรื่องพระราชามหากษัตริย์ เรื่องโจรผู้ร้าย เรื่องเสนาอำมาตย์ข้าราชการ เรื่องกองทัพ เรื่องภัยอันตรายที่น่ากลัว เรื่องการสู้รบ เรื่องข้าว เรื่องน้ำ เรื่องผ้า เรื่องที่นอน เรื่องดอกไม้ เรื่องของหอม เรื่องญาติ เรื่องยานพาหนะ เรื่องบ้าน เรื่องนิคม เรื่องเมือง เรื่องชนบท เรื่องผู้หญิง เรื่องผู้ชาย เรื่องคนกล้ำหาญ เรื่องตรอก ซอก ซอย ถนนหนทาง เรื่องทำน้ำ เรื่องคนตาย เรื่องเบ็ดเตล็ด เรื่องโลก เรื่องทะเล เรื่องความเสื่อมและความเจริญ ซึ่งใน ๒๘ เรื่องเหล่านี้ แม้เรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว ก็เป็นเรื่องที่จะต้องพูดคุยกันมากและยาวนาน

กว่าที่จะเข้าใจในแง่มุมต่างๆ ตรงกัน ยิ่งพูดก็ยิ่งยุ่งยากมาก ความสูญเสียเวลาที่ควรจะได้ใช้ในสิ่งที่จำเป็น พวากลัญประโยชน์ส่วนตนที่จะพึงมีพึงได้ในปัจจุบัน ไม่ก่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ จะมี อะไรดีๆ ในอนาคต โมกโช กลุยาณิยา สาธุ การกล่าวถ้อยคำดีๆ ถ้อยคำที่สร้างสรรค์ ยังประโยชน์ให้สำเร็จ

เยน เกน วณฺเณน

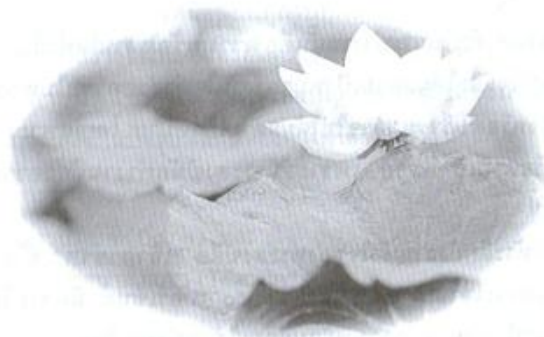
ปโร ลกติ รูปฺปนํ

มหตฺถิมุปี เจ วาจิ

น ตํ ภาเสยฺย ปณฺหติโดฯ

บุคคลอื่นจะได้รับความเสียหายเพราะถ้อยคำอย่างใดอย่างหนึ่ง
ถ้อยคำนั้นถึงแม้ว่าจะมีประโยชน์มาก บัณฑิตก็ไม่ควรกล่าว

ในสถานการณ์วิกฤติ คนควรเลือกพูดแต่เรื่องที่ควรพูด และต้องหลีกเลี่ยง
เด็ดขาด ไม่พูดในเรื่องที่ไม่ควรพูด ดังแสดงพระธรรมเทศนามา สมควรแก่เวลา
เฝ้าฯ ก็มีด้วยประการฉะนี้ ฯ

คำสอนเรื่อง การทำงาน ของ พระปริยัติวรคุณ

(บุญถม ขวนปญโญ ป.ธ.๖)

ปัจจัยสำคัญในการทำงานนั้นคือ **ความพร้อม** งานใดทำด้วยความพร้อม งานนั้นจะสำเร็จและได้ผลตามเป้าหมาย งานใดทำด้วยความไม่พร้อม งานนั้นอาจไม่สำเร็จหรือสำเร็จ แต่อาจไม่ได้ผลตามเป้าหมาย โดยเฉพาะงานของพระ ไม่ค่อยสำเร็จตามเป้าหมาย เพราะว่าพระสงฆ์มักทำงานด้วยความไม่พร้อม เป็นส่วนใหญ่

ขอให้ระลึกถึงงานหัวใจของพระสงฆ์คือ “เจ้าอาวาส” ที่ไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร เพราะเจ้าอาวาสของเรา ๕๐ เปอร์เซ็นต์ มีความไม่พร้อมในตำแหน่งหน้าที่ ถามว่า ความพร้อมคืออะไร ความพร้อม คือ ความมีสิ่งจำเป็นต้องใช้ในการทำงานและต้องมีและใช้ให้ครบบริบูรณ์ งานใดต้องใช้อะไรบ้าง พระสงฆ์ต้องรู้ มีทุกอย่างสำหรับงานนั้นได้ชื่อว่า มีความพร้อม

งานพระ คือ งานเสนอแนะให้คนฟังเข้าใจ เรื่องความถูกต้องซึ่งเป็นตัว
ธรรมะ สิ่งทั้งปวงอยู่ได้ด้วยความถูกต้อง เกิดขึ้นด้วยความถูกต้อง มันคงเพราะ
ความถูกต้อง คนเราถ้าอยู่ด้วยความไม่ถูกต้องไปไม่รอดแน่นอนในการมีชีวิต
อยู่ในสังคมปัจจุบัน ความถูกต้องเป็นธรรมะ เพราะเป็นเครื่องรักษาชีวิตทุกชีวิต
ไม่ว่าชีวิตคนหรือชีวิตสัตว์ทั้งหลายซึ่งทุกชีวิตอยู่ได้ด้วยความถูกต้องทั้งนั้น
ทำไม? จึงให้พระเป็นเจ้าของความถูกต้อง เพราะว่า พระเป็นผู้นำเรื่องความถูกต้อง
ที่ไหนๆ ที่มีพระอยู่ด้วยความถูกต้อง ที่นั่นบ้านเมืองก็อยู่ด้วยความถูกต้องและ
บ้านเมืองหรือสังคมนั้นๆ ก็จะไม่เกิดสิ่งที่เลวร้ายหรือเหตุการณ์ที่เมืองไทยของเรา
กำลังประสบอยู่ในสามจังหวัดภาคใต้ ก็เพราะความไม่ถูกต้องของการกระทำ
ของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งนั่นเอง

พระเป็นบุคคลตัวอย่างแห่งความถูกต้อง นอกจากพระอยู่ด้วยความ
ถูกต้องแล้ว พระยังมีภาระต้องนำคนไปพบกับความถูกต้องด้วย “พระสงฆ์เรา
คือผู้ปฏิบัติชอบด้วยตนแล้วสอนให้คนอื่นให้ปฏิบัติตามด้วย” การบวชเป็น
พระจะเจริญก้าวหน้าก็ต้องอาศัยการทำงานให้เหมาะสมกับตนเองและให้คิดเสมอ
ว่า “เราทำงานเพื่องานอย่าคิดว่าทำงานเพื่อเงิน” และการบวชมาเป็นพระสงฆ์
ไม่ใช่จะได้ยศได้ตำแหน่งเหมือนกันทุกรูปทุกองค์ การได้ยศได้ตำแหน่งนั้น
มันเป็นบุญบารมีที่สร้างไว้ในอดีตหรือในปัจจุบัน คำโบราณกล่าวไว้ว่า “การ
แข่งเรือแข่งพายมันแข่งกันได้ แต่แข่งบุญวาสนามันแข่งกันไม่ได้” และ
การบวชเป็นพระสงฆ์ในปัจจุบันนี้นั้นต้องทำให้ได้ ๓ อย่าง ได้แก่

๑. การศึกษาเล่าเรียน (Studying)
๒. การปฏิบัติ (Doing) และ
๓. การเทศนาสั่งสอน (Teaching)

ภาคผนวก

ทำเนียบ

ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

นับตั้งแต่มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ วิทยาเขตนครราชสีมา ได้อนุมัติให้จัดตั้งวิทยาเขตนครราชสีมา มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๒๙ และให้ดำเนินการจัดการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นไปนั้น มีลำดับประธานสภาวิทยาเขตตามลำดับสมัย ดังนี้.-

๑. พระธรรมวิสุทธิธารจารย์ (พุ่ม กิตติสารเถร) ป.ธ.๗, พธ.ด.
พ.ศ. ๒๕๓๑-๒๕๓๓
๒. พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร) ป.ธ.๗, พธ.ด.
(กิตติมศักดิ์ ๒๕๒๙)
พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๓๔
๓. พระราชพรหมจริยคุณ (ชาลี อุดกกาโม) น.ธ.เอก
พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๓๖
๔. พระเทพสีมาภรณ์ (โอภาส นิรุติเมธี) ป.ธ.๖, ศศ.บ.
พ.ศ. ๒๕๒๖-๒๕๓๘ (สมัยที่ ๑)
๕. พระเทพสีมาภรณ์ (โอภาส นิรุติเมธี) ป.ธ.๖, ศศ.บ.
พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๔๒ (สมัยที่ ๒)

๖. พระเทพสีมาภรณ์ (โอภาส นิรุติเมธี) ป.ธ.๖, ศศ.บ.
พ.ศ.๒๕๔๒-๒๕๔๕ (สมัยที่ ๓)
๗. พระธรรมวรนายก (โอภาส นิรุติเมธี) ป.ธ.๖, ศศ.บ.
พ.ศ.๒๕๔๕-ปัจจุบัน (สมัยที่ ๔)
๘. พระธรรมวรนายก (โอภาส นิรุติเมธี) ป.ธ.๖, ศศ.บ.
พ.ศ.๒๕๔๘-ปัจจุบัน (สมัยที่ ๕)

รายนามกรรมการสภาวิทยาเขตนครราชสีมา

๑. พระธรรมวรนายก (โอภาส นිරุตติเมธี)	ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
๒. พระศรีธรรมมาภรณ์ (ดำรง ทิฏฐธมฺโม)	กรรมการสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
๓. พระมหาเหมือน อุปมฺกโร	กรรมการสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
๔. พระครูสังฆรักษ์สมจิต พุทธิวิโร	กรรมการสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
๕. พระมหาอุทธาน นราสโก	กรรมการสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
๖. พระสวาท ธมฺมโร	กรรมการสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
๗. พระมหาคำภีร์ ภูริสีโล	กรรมการสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
๘. พระราชสีมาภรณ์ (นวล เขมสัจจวาท)	กรรมการสภาวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. พระราชชัยมณี (ประจักษ์ โชติโก)	กรรมการสภาวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. พระกิตติรามมณี (สนิท อุดคจิตโต)	กรรมการสภาวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑. พระโพธิ์ธรรมาภรณ์ (เขียว สมนจิตโต)	กรรมการสภาวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. พระครูอนุวัฒนชินวงศ์ (อนุวัฒน์ ชินวโร)	กรรมการสภาวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓. พระมหาวินัย กนฺตจารี	กรรมการสภาวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔. ผศ.อัมพร นามเหลา	กรรมการสภาวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๕. ดร.จำเริญรัตน์ เจือจันทร์	กรรมการสภาวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖. ดร.ธีรวิทย์ ภิญญินฺทรูภาค	กรรมการสภาวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗. นายสุตใจ ทองอ่อน	กรรมการสภาวิทยาเขตผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๘. นายอัมพร เจือจันทร์	กรรมการสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
๑๙. นายสุรพงษ์ คงสัตย์	กรรมการสภาวิทยาเขตนครราชสีมา

รายนามคณะกรรมการประจำวิทยาเขต

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๕๗

ที่	ชื่อ - ฉายา / นามสกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
๑.	พระศรีธรรมมารักษ์ (ดำรง ภิภูธมโม)	ป.ธ.๙	รองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา
๒.	พระมหาเหมือน อูปมจฺโ	พ.ม., ป.ธ.๙, M.A., Ph.D.	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายบริหาร
๓.	พระสังฆรักษ์สมจิต พุฑฺธวิโร	พธ.บ., ค.ม.	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ
๔.	พระมหาคำภีร์ ภูริสีโล	ป.ธ.๔, พธ.บ.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ นครราชสีมา
๕.	พระสวาท ธมฺมโร	พธ.บ., M.A.	ผู้อำนวยการ สำนักวิชาการ
๖.	พระมหาพุทธนา นราสโก	ป.ธ.๔, พธ.บ. M.A.	ผู้อำนวยการ สำนักงานวิทยาเขต นครราชสีมา
๗.	นายจำนงค์ ปุผาลา	พธ.บ., M.A.	ผู้แทนคณาจารย์
๘.	นายอัมพร เจือจันทร์	ศน.บ., ศษ.ม.	ผู้แทนคณาจารย์
๙.	นายประพันธ์ นีกะระโทก	พธ.บ., M.A.	ผู้แทนคณาจารย์

**คณะอนุกรรมการบริหารงานบุคคล
ประจำวิทยาเขตนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา**

๑. พระศรีธรรมภาณ (ดำรง ทิฏฐธมฺโม)	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระมหาเหมือน อุปมุงโร	อนุกรรมการ
๓. พระครูสังฆรักษ์สมจิต พุฑฺธวิโร	อนุกรรมการ
๔. พระมหาอุทฺธนา นราสโก	อนุกรรมการ
๕. พระสวาท ธมฺมโร	อนุกรรมการ
๖. พระมหาคำภีร์ ฐิริสโร	อนุกรรมการ
๗. พระครูสังฆรักษ์อิต สั่วโร	อนุกรรมการผู้แทนคณาจารย์ประจำ
๘. พระมหาเต็มใจ ฐิริเมธี	อนุกรรมการผู้แทนคณาจารย์ประจำ
๙. นายอัมพร เจือจันทร์	อนุกรรมการผู้แทนคณาจารย์ประจำ
๑๐. ผศ.อัมพร นามเหลา	อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑. ผศ.ประสาร สมพงษ์	อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. นายสังคม สุวรรณ	อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓. ดร.จำเริญรัตน์ เจือจันทร์	อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ทำเนียบรองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๔๗

ที่	ชื่อ - ฉายา / นามสกุล	ตำแหน่ง	พ.ศ.
๑.	พระสีหราชสมาจารมุนี (โอภาส นิลุตติเมธี)	รองอธิการบดี	๒๕๓๐ - ๒๕๓๕
๒.	พระราชสีมาภรณ์ (โอภาส นิลุตติเมธี)	รองอธิการบดี	๒๕๓๕ - ๒๕๓๗
๓.	พระเทพสีมาภรณ์ (โอภาส นิลุตติเมธี)	รองอธิการบดี	๒๕๓๘ - ๒๕๔๑
๔.	พระศรีธรรมภรณ์ (ดำรง ทิฏฐธมฺโม)	รองอธิการบดี	๒๕๔๑ - ปัจจุบัน

รายนามผู้ที่ได้รับปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พธ.ค.)
จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๙ - ๒๕๔๘

ที่	พ.ศ.	รายนาม	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑.	๒๕๒๙	พระธรรมวิสุทธิธารจารย์ (พุ่ม กิตติสารเถร)	วัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา	สาขา พุทธศาสตร์
๒.	๒๕๓๗	พระสิริธรรมโสภณ (จันทร์ สิริจนโท)	วัดสะแก นครราชสีมา	สาขา สังคมศาสตร์
๓.	๒๕๔๗	พระเทพวิทยาคม (คุณ ปริสุทฺธ)	วัดบ้านไร่ นครราชสีมา	สาขาวิชา สังคม สงเคราะห์- ศาสตร์
๔.	๒๕๔๘	พระธรรมวรนายก (โอภาส นิรุติเมธี)	วัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา	สาขาวิชา ธรรมนิเทศ

รายนามผู้ที่ได้รับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พธ.ม.)
จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๗ - ๒๕๔๖

ที่	พ.ศ.	รายนาม	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑.	๒๕๓๗	พระโพธิญาณ (เขียว สนฺตจิตฺโต)	วัดเดิม นครราชสีมา	สาขา สังคมศาสตร์
๒.	๒๕๔๐	พระกิตติรามมุนี (สนิท อคฺคจิตฺโต)	วัดโพธิ์นิมิตร นครราชสีมา	สาขา สังคมศาสตร์
๓.	๒๕๔๑	พระราชสีมาภรณ์ (นวล เขมสจฺจวาทิ)	วัดบึง นครราชสีมา	สาขา สังคมศาสตร์

รายนามผู้ที่ได้รับปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พธ.บ.)

ที่	พ.ศ.	รายนาม	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑.	๒๕๔๘	พระครูวิภัชธรรมคุณ (บุญ อคฺควณฺโณ)	วัดจระเข้หิน จังหวัดนครราชสีมา	สาขาวิชาสังคม สงเคราะห์- ศาสตร์

รายนามผู้ที่ได้รับเข็มเกียรติคุณ

จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๐ - ๒๕๔๘

ที่	พ.ศ.	ชื่อ - นามสกุล	หมายเหตุ
๑.	๒๕๔๐	ร้อยเอก อุดมย์ วัตตานนท์	ที่ปรึกษาพิเศษ กรรมการสภาวิทยาเขต- ผู้ทรงคุณวุฒิ เจ้าของมหาวิทยาลัย- วงศ์ชวลิตกุล
๒.	๒๕๔๑	นายวิรัช รัตนเศรษฐ์	
๓.	๒๕๔๘	นายमुख วงษ์ชวลิตกุล	

รายนามพระทายาทพระพรหมคุณาภรณ์

ที่	พ.ศ.	รายนาม	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑.	๒๕๓๕	พระมหาพุทธนา นราสโร ป.ธ.๔, พธ.บ., M.A.	วัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา	ผู้อำนวยการสำนัก งานวิทยาเขตฯ (ลาลึกษา)
๒.	๒๕๓๖	พระมหาศรีศักดิ์ สิริสุโข ป.ธ.๖, พธ.บ.	วัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา	
๓.	๒๕๓๗	พระครุฑิต คณโสภโณ น.ธ.เอก, พธ.บ.	วัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา	(ลาลึกษา)
๔.	๒๕๓๘	พระมหาพิรพงษ์ ธีรวิโส ป.ธ.๕, พธ.บ.	วัดราษฎร์บำรุง (ปรก) นครราชสีมา	(ลาลึกษา)
๕.	๒๕๔๐	พระธวัชชัย อภิขโย น.ธ.เอก, พธ.บ.	วัดราษฎร์บำรุง (ปรก) นครราชสีมา วัดโบสถ์	(ลาลึกษา)

ที่	พ.ศ.	รายนาม	ที่อยู่	หมายเหตุ
๖.	๒๕๔๑	พระมหาพิราณวัฒน์ อริยานุวัฑฒ น.ธ.เอก, ป.ธ.๓, พธ.บ., M.A.	วัดราชบูรพ์บำรุง (ปรก) นครราชสีมา	กำลังศึกษา ปริญญาเอกที่ ประเทศ อินเดีย
๗.	๒๕๔๒	พระกุลดิลก ดิลกวโร น.ธ.เอก, พธ.บ.	วัดยอแยง นครราชสีมา	(ลาสิกขา)
๘.	๒๕๔๓	พระทักษพงษ์ ทสสนโย น.ธ.เอก, พธ.บ.	วัดบุรพ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา	ครูสอนปรีชา ธรรมวัดบุรพ์ (ลาสิกขา)
๙.	๒๕๔๔	พระมหาเด่น ฐานุตโตโม ป.ธ.๔, พธ.บ.	วัดบุรพ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา	(ลาสิกขา)
๑๐.	๒๕๔๕	พระมหานรินทร์ พรหมโชโต ป.ธ.๓, พธ.บ.	วัดสมอราย ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา	ครูสอน โรงเรียน พุทธเกษตร (ลาสิกขา)
๑๑.	๒๕๔๕	พระอุตร วสุโตโร น.ธ.เอก	วัดบุรพ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา	คณะ
๑๒.	๒๕๔๖	พระทวีเดช ทวีเดโช	วัดบุรพ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา	ครูศาสตร์
๑๓.	๒๕๔๖	พระมหาอำนาจ คุณวโร	วัดบุรพ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา	คณะ
๑๔.	๒๕๔๗	พระวรรณชัย ชยวฑฒโน	วัดยอแยง จ.นครราชสีมา	มนุษยศาสตร์
๑๕.	๒๕๔๘	พระมานัส กวยคำงพลู	วัดยอแยง จ.นครราชสีมา	คณะ
๑๕.	๒๕๔๘	พระมานัส กวยคำงพลู	วัดพระนารายณ์มหาราช	สังคมศาสตร์
๑๖.	๒๕๔๘	พระบุญปาน แสนโยทะกะ	วัดพระนารายณ์มหาราช	คณะมนุษย- ศาสตร์ ปี ๒
๑๖.	๒๕๔๘	พระบุญปาน แสนโยทะกะ	วัดพระนารายณ์มหาราช	คณะสังคม- ศาสตร์ ปี ๒
๑๗.	๒๕๔๘	พระเนรมิต ฤทธิเดช	วัดพระนารายณ์มหาราช	คณะมนุษย- ศาสตร์ ปี ๒

ทำเนียบพระภิกษุที่ เป็นพระสังฆาธิการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๑.	พระมหาทองพูล	จกกวโร	กันธิยา	เจ้าอาวาส วัดบุรพ์
๒.	พระครูปัญญาวัฒน์กิจ	ปัญญาวฑฒโน	พึงสูงเนิน	เจ้าคณะตำบลมะเกลือใหม่ วัดมะเกลือใหม่
๓.	พระครูวัชรเมธคุณ	สุขเมธโส	กร้าวกฤษ	เจ้าอาวาส วัดโพธิ์เมืองปัก
๔.	พระครูปริชาตธรรม	สุวิโร	ไล่ทอง	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดชีราลงกรณ์
๕.	พระมหาจำลอง	เขมจาโร	เพลงกระโทก	เจ้าอาวาส (มรณภาพ) วัดหนองน้ำขุ่น
๖.	พระครูสังฆรักษ์อิต	สัวโร	ลอยสายออ	เจ้าอาวาส วัดหลักอ้อย
๗.	พระสมุห์ประยูร	ชนดิโก	วรสันเทียะ	เจ้าอาวาส วัดราชบุร้ง
๘.	พระครูสถิตปัญญาท	เดชปัญโญ	ชวนงูเหลื่อม	เจ้าอาวาส วัดเทพสถิตย์
๙.	พระมหาเฉลิม	ธมฺมโชโต	โพธิ์ดี	เจ้าอาวาส วัดวิสุทธิมิ่งคลาราม
๑๐.	พระทิม	สิริปัญโญ	सानคล่อง	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดทุ่งสว่าง

๑๑. พระครูญาณวิมลคุณ... พระครูญาณวิมลคุณ... พระครูญาณวิมลคุณ... พระครูญาณวิมลคุณ... พระครูญาณวิมลคุณ...

วัดสัมฤทธิ์ตะวันตก

เลขที่ ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๑๒. พระมหาวันชัย	กนตจาวี	กงสันเทียะ	รองเจ้าคณะอำเภอมือง วัดบึง
๑๓. พระอธิการเวียง	กิตติคุณโณ	พิลังก่าโรจน์	เจ้าอาวาส วัดป่าจิตตสัมคคี
๑๔. พระอธิการสมเดช	รฤชิตธมฺโม	พวงพิมาย	เจ้าอาวาส วัดสระเพลง
๑๕. พระมหาวิชัย	กิตติคุณโณ	เสาพะเนา	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดสูงจอหอ
๑๖. พระมหาคำภีร์	ภูริสีโล	พันจันดา	เจ้าอาวาส วัดหนองย่างหมู
๑๗. พระครูศรีปริยัติกิจ	กลยาโณ	พรมมะลัง	เจ้าอาวาส วัดอิสาน
๑๘. พระมหาจันทร์	คุณวุฑฺโฒ	ไชดอน	เจ้าคณะอำเภอโศกชัย วัดบึงพระ
๑๙. พระศุขวงษ์	ทีปธมฺโม	ศรีสระน้อย	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดศาลาเย็น
๒๐. พระมหาสมพร	ชุตินฺธฺโย	วุฒวา	เจ้าอาวาส วัดคลองส่งน้ำ
๒๑. พระอธิการป่วน	สติเวฬุโล	เนื่องกระโทก	เจ้าอาวาส วัดใหม่หนองบอน
๒๒. พระอธิการอริยา	อริยวิโส	เหมวรรณนท์	เจ้าอาวาส วัดตะคลองหลง
๒๓. พระครูพิสิษฐ์นวกการ	อาจารย์คุตโต	สุขขุนทด	เจ้าคณะตำบลสระจรเข้ วัดสระจรเข้
๒๔. พระมหาประเสริฐ	สนุดจิตโต	สวายทอง	เจ้าอาวาส วัดบ้านหนองวังกา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๒๕.	พระมหาดรงค์	ปณฺญาปสฺสโต	ผิวสำโรง	รองเจ้าคณะตำบลบ้านใหม่ (มรณภาพ) วัดหงส์
๒๖.	พระมหาสุทธธีรภิกขุ	คุณฺเดสโน	เสนพลกรัง	เจ้าคณะตำบลพลกรัง วัดสี่มุมบูรพาราม
๒๗.	พระครูปลัดนายกวัดณ์	จิรปุณฺโญ	ประสงศ์กุล	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดประโดก
๒๘.	พระครูปิยสีลาการ	ปิยธโร	ประเมศรี	เจ้าคณะตำบลโนนสมบูรณ์ วัดโนนสมบูรณ์
๒๙.	พระครูสุตวรารการ	ธีรวิโส	บนสันเทียะ	เจ้าคณะตำบลหนองระเวียง วัดหนองระเวียง
๓๐.	พระครูโสภณภัทรกิจ	สิริจฺนฺโท	คำเวียง	เจ้าคณะตำบลในเมืองชัยภูมิ วัดทรงศิลา อ.ชัยภูมิ
๓๑.	พระครูสังวรศีลวิสุทธิ์	สญฺญโม	กือสันเทียะ	เจ้าอาวาส วัดใหม่ด่านขุนทด
๓๒.	พระครูโฆทานธรรมคุณ	คเวสโก	นามรักษ์	เจ้าอาวาส วัดต่างตา
๓๓.	พระบุญธรรม	ฐิตมโน	เจื่อนกลาง	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดใหม่ประตูชัย
๓๔.	พระครูโกวิทย์วัฒนคุณ	โกวิทโ	อยู่บุรี	เจ้าคณะตำบลหนองบุนนาค วัดหนองบุนนาค
๓๕.	พระครูพัฒนกิจจานุรักษ์	พณฺธมฺมุตโต	เพชรราม	เจ้าอาวาสวัดयोगแยง วัดयोगแยง
๓๖.	พระครูสุธรรมประสิทธิ์	กนฺตธมฺโม	ศิรินอก	เจ้าคณะตำบลจอนอ็ด วัดกระเพรา
๓๗.	พระครูนนทประโชติ	ชุตินฺนโ	บิรมพุดชา	เจ้าคณะตำบลโนนสูง วัดบัว

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๓๘.	พระครูโสภิตธรรมประยุต	อุตตมปญโญ	สงสุระ	เจ้าอาวาสวัดคลองสารเพชร วัดคลองสารเพชร
๓๙.	พระอธิการสังเว	วรญาณ	งานกระโทก	เจ้าอาวาสวัดประชาวาส วัดประชาวาส
๔๐.	พระครูจันทสารประยุต	จันทสโร	ลีลาน้อย	เจ้าคณะตำบลหินโคน วัดหินโคน
๔๑.	พระอธิการธีรญาณ	ญาณสุจิ	เถาว์ทิพย์เดชบุฏ	เจ้าอาวาส วัดโคกป่าแพ่ง จ.ปราจีนบุรี
๔๒.	พระอธิการสมหวัง	จิตตปสาโท	ประสิทธิ์พันธุ์	เจ้าอาวาส วัดหนองสายไพร
๔๓.	พระอธิการสมพงษ์	จันทสโร	จะวัชรชัย	เจ้าอาวาส วัดสวนพริกไทย
๔๔.	พระครูประโชติชัยคุณ	จันทโชโต	อินทรจินดา	เจ้าอาวาส วัดหนองบัวทุ่ง
๔๕.	พระครูวิสารวรกิจ	วิสารโท	วงศ์กลาง	จอ.โนนสูง วัดหนองหัว
๔๖.	พระครูสิริอรุณภาส	โอภาโส	มีแก้ว	จต.โพธิ์กลาง-ไชยมงคล วัดหัวสะพาน
๔๗.	พระครูสุธรรมานุรักษ์	รุกขิตธมโม	สุวรรณดี	จอ.ประทาย วัดกระโดน
๔๘.	พระชัยสยาม	ญาณโก	เทียมกระโทก	เจ้าอาวาส วัดโนนตาพรม อ.จักราช
๔๙.	พระธีรศักดิ์	ธมฺมธโร	เสาร์ศิริ	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดคีรีวันต์ อ.ปากช่อง
๕๐.	พระบรรเทา	สีลเตโช	ชุตจิน	รองเจ้าอาวาส วัดโพธิ์ย้อย

เลขที่ ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๕๑. พระครูปัญญาวุฒิคุณ	ปญญาพโล	น้อมกลาง	เจ้าคณะตำบลด่านคล้า วัดเมืองที่
๕๒. พระมหาสมนึก	ตปสโธ	สันดอน	เจ้าอาวาส วัดทุ่งยาว จ.ปราจีนบุรี
๕๓. พระครูวิบูลโพธิาภิต	ยโสธโร	องค์ยา	เจ้าคณะอำเภอกะฉิมมาโพธิ์ วัดใหม่กรงทอง จ.ปราจีนบุรี
๕๔. พระอธิการเจลา	นันทโก	สีวังนอก	เจ้าอาวาส วัดจันอัด อ.โนนสูง
๕๕. พระอธิการเนตร	อภิวงโค	แด้มพิมาย	เจ้าอาวาส วัดทุ่งสว่าง
๕๖. พระอธิการเสริม	สีลานุโลโม	ศรีหมื่นไวย	เจ้าอาวาส วัดบึงทับช้าง
๕๗. พระอธิการสวาท	ทนุดิจิตโต	บรลือสำโรง	เจ้าอาวาส วัดบ้านกล้วย
๕๘. พระอธิการวิศิษฐ์	ฐิตปาโล	จันทร์สันเทียะ	เจ้าอาวาส วัดเก่าประดู่ชัย
๕๙. พระอธิการประสิทธิ์	ฐานวโร	ชมพุดทรา	เจ้าอาวาส วัดโนนสะอาด
๖๐. พระครูถาวรโพธิภักษ์	ถาวรชโม	ปราณี	เจ้าอาวาส วัดธรรมโพธิ์ศรี จ.ปราจีนบุรี
๖๑. พระใบฎีกาปรีชา	เขมาสโย	ถึงกลาง	รองเจ้าอาวาส วัดหนองจอก
๖๒. พระครูวรธรรมทัต	ธมฺมทินโน	ไกลกลางดอน	เจ้าคณะอำเภอ วัดชัยตะคร้อ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๖๓.	พระมหาวิจิตร	ธีรญาโน	แสงกล้า	เจ้าอาวาส วัดคลองยาง
๖๔.	พระเจ้าอธิการสุชาติ	นาถโกโร	ชมกลาง	เจ้าอาวาส วัดใหม่เกษม อ.โนนสูง
๖๕.	พระอธิการปุ่น	ถาวโร	โยงกระโทก	เจ้าอาวาส วัดโคกสูง
๖๖.	พระครูมหาเพลิง	กลุยาโน	ถูกขุนทด	เจ้าอาวาส วัดวังโป่ง อ.เทพารักษ์
๖๗.	พระครูจันทสรวารญุต	จันทสาโร	จันทร์โพธิ์	เจ้าอาวาส วัดคลองตอง อ.เมือง จ.นครราชสีมา
๖๘.	เจ้าอธิการสมศรี	อคฺคปญฺโญ	ขอสวยกลาง	เจ้าคณะตำบล วัดชัยมงคล
๖๙.	พระเกิด	ฐิตญาโน	คุณขุนทด	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดกลางบักธงชัย
๗๐.	พระครูประสตุศีลคุณ	ปิยสีโล	จันทร์งาม	เจ้าอาวาส วัดราษฎร์เจริญศรัทธาธรรม
๗๑.	พระครูพัชรปัญญากร	ปญฺญาวชิโร	โตสำเภา	เจ้าคณะตำบล วัดพิมพาราม
๗๒.	พระครูพิพัฒน์ญาณสุนทร	ติคุชญาโน	วงศ์ขวัญ	เจ้าคณะตำบล วัดวังน้ำฝน
๗๓.	พระครูไพศาลสุทธิคุณ	ลหฺมคุโณ	หึงสันเทียะ	เจ้าอาวาส วัดชายพะเนา
๗๔.	พระครูวิสุทธิปทุมมาร	สุวโน	โพธิ์กิ่ง	เจ้าคณะตำบล วัดลาดบัวขาว

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๗๕.	พระครูสมุทรพิสิฐ	ปมฺหิโต	มักขุนทด	เจ้าคณะตำบล วัดท่าซำเหล็ก
๗๖.	พระครูสมุทรสำเร็จ	ปญฺญาสาโร	เข้มครบุรี	เจ้าอาวาส วัดบึงไทย
๗๗.	พระครูสุวรรณธรรมารณ	ยสฺปาโล	เสนววรรณกุล	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดสุทธจินดา
๗๘.	พระครูอุทัย	ปภาโกโร	มรกต	เจ้าอาวาส วัดโคกเขื่อน
๗๙.	พระใบฎีกาเกรียงไกร	ธมฺมทินโน	เพชรศรี	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดประคำ
๘๐.	พระปลัดบังเอิญ	พลวโร	พูลพิพัฒน์	เจ้าคณะตำบล วัดวงษ์พัฒน์
๘๑.	พระปลัดสมบัติ	วรปญฺโญ	โสมากุล	เจ้าอาวาส วัดหนองตะเคียน
๘๒.	พระมหากำจัด	กิตฺติสาโร	ซีมกระโทก	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดโกศลสีदारาม
๘๓.	พระมหาดวงประทีป	จหนฺตปญฺโญ	บุรพาวิเศษศิริ	เจ้าอาวาส วัดบุรพาวิเศษศิริ
๘๔.	พระมหาทวี	วิสารโท	บุญทะมาตร์	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดนครธรรม
๘๕.	พระมหาทองใส	ทิมายุกโก	คำบาง	เจ้าคณะอำเภอบาง วัดตาพระยา
๘๖.	พระมหาสमान	เกสรธมฺโม	ภู่มะเริง	เจ้าคณะตำบล วัดโพธิ์
๘๗.	พระมหาสमान	ฐานุตฺตโร	โพนขุนทด	เจ้าอาวาส วัดบ้านหาญ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๔๘.	พระมหาอุทัย	อุทโย	บวชนทียะ	เจ้าอาวาส วัดบ้านขาด
๔๙.	พระสวัสดิ์	กิจจสาโร	คุสิตา	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดเวฬุนคราราม
๕๐.	พระอธิการบุญส่ง	ญาณรโต	สินเชาว์	เจ้าอาวาส วัดโคกสถาน
๕๑.	พระอธิการประภาส	ญาณวฑฺฒโณ	นีกะระโทก	เจ้าอาวาส วัดทับช้าง
๕๒.	พระอธิการวังสรณ์	จนฺทโชโต	ดัดญาวัตร	เจ้าอาวาส วัดหนองแคน
๕๓.	พระอธิการลับ	ญาณวฑฺฒโณ	กรกิง	เจ้าอาวาส วัดภูหลวงพรหมวาส
๕๔.	พระอธิการสมพงษ์	ปิยทสฺโส	วัฒนา	เจ้าอาวาส วัดเทพพัฒนา
๕๕.	พระอธิการสอ้ง	สิริปญฺโญ	สุภมาต	เจ้าอาวาส วัดบ้านนา
๕๖.	พระอธิการสำรวม	จิตตปญฺโญ	วังษ์จ้อย	เจ้าอาวาส วัดดอนใหญ่
๕๗.	พระอธิการสุพจน์	ปิยาจาโร	กายขุนทด	เจ้าอาวาส วัดหนองแขว
๕๘.	พระอธิการสุระพล	ติสฺสวโร	ปักกาดัง	เจ้าอาวาส วัดหนองจาน
๕๙.	พระอธิการสุวรรณ	จนฺทโก	บำรุงกลาง	เจ้าอาวาส วัดบ้านกลิ้ง
๑๐๐.	พระสมศักดิ์	นันทสาโร	ประคองกลาง	รองเจ้าอาวาส วัดพลสงคราม

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๑๐๑.	พระชานี	สิริวัฒน	องอาจ	รองเจ้าอาวาส วัดเทพประสิทธิ์ธาราม
๑๐๒.	พระชูชาติ	สุชาโต	เชื้อจันทิก	รองเจ้าอาวาส วัดราษฎร์เจริญศรัทธาราม
๑๐๓.	พระพงษ์ศักดิ์	พลวโส	อ้อยสิน	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดราษฎร์เจริญศรัทธาราม
๑๐๔.	พระภาณุ	กนตสีโล	ปราณีตพลกรัง	รองเจ้าอาวาส วัดราษฎร์เจริญศรัทธาราม

**ทำเนียบพระนิสิตที่เป็นพระสังฆาธิการ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา ชั้นปีที่ ๑**

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ที่อยู่
๑.	พระชัยชนะ	สุขวฑฺฒโน	ฤทธิ์บันเริง	วัดหนองสรวง (รองเจ้าอาวาส)
๒.	พระปลัดประภากร	ปภาโก	งามจันอัด	วัดหนองหว้า (ผู้ช่วยเจ้าอาวาส)
๓.	พระมหาธีรชัย	ญาณวีโร	หวิณสันเทียะ	วัดบ้านจาน (เจ้าอาวาส)
๔.	พระรังสันต์	ธมฺมคุตฺโต	ยามดี	วัดศาลาลอย
๕.	พระวีระ	เดชโร	มีชานาญ	วัดหนองโสน
๖.	พระครูสิทธิทิวการ	อนาลโย	กล้วยนอก	วัดคัมภีร์ตะบันออก (เจ้าคณะตำบล)
๗.	พระสมุห์เทอด	อภิณฺโฑ	บุญทวีพย์	วัดหนองโสน (เจ้าอาวาส)
๘.	พระบุญไชว์	สกุโก	คิลปชัย	วัดหนองโสน (ผู้ช่วยเจ้าอาวาส)
๙.	พระครูสุนทรปัญญาพิมล	สุปญฺโญ	ด้อยกระโทก	วัดหนองตะไก้ (เจ้าคณะตำบล)
๑๐.	พระครูสมุห์ทูล	นาถโว	ไทยธานี	วัดสระดอง (เจ้าอาวาส)
๑๑.	พระวัง	อดตสาโร	ช่วยงาน	วัดหนองหว้า
๑๒.	พระไพโรจน์	อิริโว	คำโพธิ์	วัดสว่างอารมณ์ (ผู้ช่วยเจ้าอาวาส)
๑๓.	พระครูปัญญาศีลโสภณ	สิริปญฺโญ	คำอ่อน	วัดป่าศิริวัลย์ (เจ้าคณะตำบล)

เลขที่ ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ที่อยู่
๑๔. พระสนอง	อธิสโก	ไกรโคกสูง	วัดบัว
๑๕. พระมหาบุญส่ง	คุตตสิโล	หมื่นสีพรม	วัดพลสุวรรณ (เจ้าคณะตำบล)
๑๖. พระใบฎีกาสยาม	สุภาธิด	ดอรบรัมย์	วัดตลาดทอง (เจ้าอาวาส)
๑๗. พระวังสรศักดิ์	กตธมโม	ทับพังเทียม	วัดโคกเสี้ยว (เจ้าอาวาส)
๑๘. พระมหาสำรอง	สุธีโร	ศรีมะเริง	วัดโพธิ์ (ผู้ช่วยเจ้าอาวาส)
๑๙. พระครูพิพัฒน์วัชรภูมิ	อกตมโล	แจ่มเพ็ง	วัดเพชรภูมิสุวรรณ (เจ้าคณะตำบล)
๒๐. พระครูมณูญธรรมธัช	ธมฺมธีโร	แทนสระน้อย	วัดทุ่งจาน (เจ้าคณะตำบล)
๒๑. พระประสิทธิ์	มหาวิโร	สกลจะโปะ	วัดนกกอก (ผู้ช่วยเจ้าอาวาส)
๒๒. พระใบฎีกาสนิท	อภิญโญ	กริมกลางดอน	วัดกุดน้ำใส (เจ้าอาวาส)
๒๓. พระสมุห์ปรีชา	สิริปญฺโญ	ดัดขุนทด	วัดนางอ (เจ้าอาวาส)
๒๔. พระอธิการประสงค์	กิตฺติวุฑโฒ	หักดาเดช	วัดหนองหอย (เจ้าอาวาส)
๒๕. พระบรรจบ	พุทธญาโณ	ยุบกระโทก	วัดนารากอรัณย์
๒๖. พระสุริยา	ภูริปญฺโญ	สันโสก	วัดสีคิ้วคณาราม
๒๗. พระกำพล	ธมฺมสโร	คันทอง	วัดศรีชลสินธุ์
๒๘. พระวิชัย	กนฺตวิโร	กว้างนอก	วัดชะระกา (เจ้าอาวาส)
๒๙. พระอธิการไถ	ถามวโร	ด่านกระโทก	วัดกุดจอกใหญ่ (เจ้าอาวาส)

เลขที่ ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ที่อยู่
๓๐. พระประภาส	วิฑูริโย	อินทจักรพงษ์	วัดพรหมราช (ผู้ช่วยเจ้าอาวาส)
๓๑. พระบริง	ปภังกร	โม่งขุนทด	วัดสระซึกัน (เจ้าอาวาส)
๓๒. พระอธิการไพฑูรย์	อานนโท	สุนิล	วัดสาริกา (เจ้าอาวาส)
๓๓. พระเด่นชัย	อาภัสสโร	คอดขุนทด	วัดมามกราด (เจ้าอาวาส)
๓๔. พระสุวิทย์	จกฺกธมฺโม	ปล้องไม้	วัดชัยยาง
๓๕. พระครูปทุมพิทักษ์	ชิตมาโร	อ่อนท่าลาด	วัดศรีปทุมาราม (เจ้าคณะตำบล)
๓๖. พระครูสุทธิโชติวัฒน์	สุภาจาโร	บุตรสีภูมิ	วัดโชติการาม (เจ้าอาวาส)
๓๗. พระสุภาจารนิวัฐ	สิริวฑฺฒโน	ทิพย์กระโทก	วัดโคกสุภาราม (เจ้าคณะตำบล)
๓๘. พระธีระ	ขนฺติธโร	รอดประพัฒน์	วัดโพธิ์ทองเจริญ
๓๙. พระวิชัย	กลยาโณ	เวชยันต์	วัดไผ่สีสุก (เลข, เจ้าคณะตำบลตะคุ)
๔๐. พระครูวินัยธรสุพิศ	ธมฺมชีโว	ชีพุบัติ	วัดพรหมวิหาร (เจ้าอาวาส)
๔๑. พระสุรัชย์	สุขวฑฺฒโน	นามวิเศษ	วัดพุปลาไหล (เลข, เจ้าคณะตำบลตูม)
๔๒. พระสมยศ	วิสุทธิสีโล	ดอนนิมพลี	วัดใหญ่สุขัง
๔๓. พระอธิการชาติ	ยตุติโก	วิปัสโน	วัดทรงธรรม (เจ้าอาวาส)
๔๔. เจ้าอธิการจอย	ธมฺมกาโม	ฤทธิบันเริง	วัดโนนตาล (เจ้าคณะตำบล ไคราช)

เลขที่ ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ที่อยู่
๔๕. พระจำรัส	อินทวิโร	แก้วบุญ	สำนักปฏิบัติธรรม เกาะแก้วประทีปวนาราม
๔๖. เจ้าอธิการทองแสง	โชติธมโม	สอนปัญญา	วัดประชาชุมพร
๔๗. พระสำลี	นนทสาโร	อำนาจเจริญ	วัดเจริญสุข
๔๘. เจ้าอธิการประยูร	ฐิตธมโม	ดีอินทร์	วัดบ้านโคกพลวง (เจ้าคณะตำบล จักราช)
๔๙. พระประสิทธิ์	ฐานุตโตโร	เทียมจันทิก	วัดมอจะบก (เลขา, เจ้าคณะ ตำบลกฤษณา)
๕๐. พระครูประกาศสุตาคม	ปภาโต	แจ้งบุญ	วัดเขายายเที่ยงใต้ (เจ้าคณะตำบล กฤษณา)
๕๑. พระอธิการวงศ์	วิสุทฺธสีโล	พรมทอง	วัดโนนเต็ง (เจ้าอาวาส)
๕๒. พระมหาอุทัย	รตนโชโต	ปักวัลย์	วัดโคกสว่าง
๕๓. พระอธิการสำราญ	ชาตปญฺโญ	ต่อจ่อหอ	วัดโนนพุทรา (เจ้าอาวาส)
๕๔. พระรุ่ง	ฐิตเปโม	วินसार	วัดโกศลสิทธาราม (เลขา, เจ้าคณะ ตำบลจันทิก)
๕๕. พระครูพิศิษฐ์ภัทรธรรม	สุลิตธมโม	พูนสุข	วัดโคกสว่าง (เจ้าคณะตำบล บ้านเพชร)
๕๖. พระปลัดสนิท	ปิยาจาโร	มีชำนานู	วัดโคกสว่าง (รองเจ้าอาวาส)
๕๗. พระเลื่อน	สีลวนโต	หัสติ	วัดขนอนวัง
๕๘. พระจำนงค์	กิตติโสภโณ	หาญณรงค์	วัดเพชรภูมิสุวรรณ วาราม

เลขที่ ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ที่อยู่
๕๕. เจ้าอธิการสว่าง	พุทธภักโต	สุพรรณวงศ์	วัดชัยสมบูรณ (เจ้าคณะตำบล)
๖๐. พระอนุศักดิ์	ธมฺมภักโต	วิชัยศักดิ์	วัดโพธิ์
๖๑. พระครูโสภณจารุวัฒน์	ฐานธมฺโม	รัตน์	วัดโนนกุ่ม (เจ้าอาวาส)
๖๒. พระอธิการปัญญา	เดชโร	สาโรจน์	วัดน้ำซับ (เจ้าอาวาส)
๖๓. พระอธิการประเสริฐ	บุญญาโค	อัมทอง	วัดโคกเจริญสุข (เจ้าอาวาส)
๖๔. พระครูจารุธรรมวัฒน์	จารุอินโท	บุญพันธ์	วัดโคกสามัคคีเก่า (เจ้าคณะตำบล หนองไทร)
๖๕. พระลำดวน	ชุตินฺธโร	สาจินัด	วัดโพธิ์
๖๖. พระครูอาหารกิตติยารักษ์	กิตติวุฑโฒ	สุวรรณหา	วัดตะคร้อ (รองเจ้าคณะอำเภอ เมืองคง)
๖๗. พระรุ่ง	จิตธมฺโม	ปลั่งสูงเนิน	วัดจิว (เลขา, เจ้าคณะตำบลกุดจิก)
๖๘. พระมหาทองจันทร์	อมโร	ติมาก	วัดหนองแอก (เจ้าอาวาส)
๖๙. พระครูสุวัฒน์ภัทราภรณ์	ภทฺทจิตฺโต	สาระเจริญ	วัดแก่งสีเสียด (เจ้าคณะตำบล แก่งสีเสียด)
๗๐. พระอธิการอ่อน	ลากสมปฺโน	ทองเพชร	วัดดอนตัดเรือ (เจ้าอาวาส)
๗๑. พระครูใบฎีกาวิยคนอง	วราญาโณ	แพขุนทด	วัดบ้านดอนนกกมน์ (เจ้าอาวาส)
๗๒. พระอธิการประเสริฐ	ปริสุทฺโธ	ม่วงนาค	วัดวิสิทธาราม (เจ้าอาวาส)

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ที่อยู่
๗๓.	พระครูสุวิมลวรรณ	สิกขาสโก	เซนสันเทียะ	วัดป่าหนองตาล (เจ้าอาวาส)
๗๔.	พระไกรพล	ยโสธโร	เจนสันเทียะ	วัดหนองกราด (เจ้าอาวาส)
๗๕.	พระอธิการดาวน้อย	ขนฺติโก	ชนากลาง	วัดคอนน้อย (เจ้าอาวาส)
๗๖.	พระมหาสมคิด	นาถสีโล	ใจเย็น	วัดโคกมะกอก
๗๗.	พระครูอุดมเหมยคุณ	ฐานุตโตโร	ไชยนาศรี	วัดทองหลาง (เจ้าคณะตำบล พังเทียม)
๗๘.	พระครูสารธรรมพินิจ	เดชธมฺโม	คงจันทร์	วัดบ้านอ้อ (เจ้าคณะตำบล กำบังเขต ๑)
๗๙.	พระครูโพธิ์ศีลากร	กตสาโร	ดูลไฮสง	วัดโพธิ์เย็น (เจ้าคณะตำบล หลุ่งประดู่ ๑)
๘๐.	พระปลัดสมพร	ฐิตคุโณ	บัญญัติช่วงค์	วัดอุทัยมคคาราม
๘๑.	พระชัยยุทธ	ชยปาโล	จันทโร	วัดโกศลสิทาราม
๘๒.	พระมหาอาทิตย์	อภิญาโณ	อุ่มกล้วย	วัดป่าบึงตะขบ
๘๓.	พระครูธรรมธรรมเกียรติ	จันทโสภโณ	หิขขุนทด	วัดหนองบัวละคร (เจ้าอาวาส)
๘๔.	พระครูสถิตธรรมวิบูล	ฐิตธมฺโม	นรชาญ	วัดชัยมงคล (เจ้าคณะตำบล ห้วยแถลง)
๘๕.	พระธนิต	ธมฺมทีโป	กองกลาง	วัดประชาคมาราม (เลขา, เจ้าคณะ อำเภอห้วยแถลง)
๘๖.	พระครูพิบูลย์กิจจารักษ์	ชาครธมฺโม	จันทร์เทียะ	วัดใหม่พิเรนทร์ (ผู้ช่วยเจ้าอาวาส)

**ทำเนียบพระนิสิตที่เป็นพระสังฆาธิการ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา**

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง	ชั้นปีที่
๑.	เจ้าอธิการทองใบ	อมโร	นามตะ	เจ้าอาวาส วัดเขาน้อย	๒
๒.	พระครูเกษมจารุธรรม	เชมโก	มีสนาม เจ้า	คณะตำบล วัดบ้านนา	๒
๓.	พระครูมงคลประสิทธิ์	อริยวิโส	เขินสูงเนิน	เจ้าคณะตำบล วัดหนองตะไกร	๒
๔.	พระครูมณูญปัญญากินัน	ชาติปญโญ	มั่งมี	เจ้าคณะตำบล วัดเลียน้ำไหล	๒
๕.	พระครูวิชัยธรรมโมภาส	ฐานุตโตโร	สีไม้	เจ้าอาวาส วัดวังสว่าง	๒
๖.	พระครูวิมลธรรมาวุธ	ถาวโร	บางกระโทก	เจ้าอาวาส วัดนอก	๒
๗.	พระครูสังฆรักษ์ชีพ	ธมฺมเตโช	คู่กระโทก	เจ้าอาวาส วัดท่าลาดขาว	๒
๘.	พระครูอุดมบุญเขต	ชินุตโตโม	รัตนธรรม	เจ้าคณะตำบล วัดนาใหญ่	๒
๙.	พระดาวรุ่ง	ฐานุกโร	หอมรอยเอ็ด	ครูสอน วัดเมืองคง	๒
๑๐.	พระเพิ่ม	สุทธจิตโต	น้อยแก้ว	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดบ้านชิน	๒
๑๑.	พระมหาบุญนิธิ	สุภาจาโร	สุดาวรรณ	ครูสอน วัดศิริพวงขาวาส	๒

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง	ชั้นปีที่
๑๒.	พระมหาสมพร	ปัญญาวุโ	แก้วนอก	เจ้าอาวาส วัดตลาดประดู่	๒
๑๓.	พระสุวิทย์	ฐานมโม	เรืองสินทรัพย์	ครูสอน วัดหนองไผ่น้ำ	๒
๑๔.	พระอธิการชุมพล	วรมโม	วุฒิพงษ์	เจ้าอาวาส วัดป่าหิยังห้อย	๒
๑๕.	พระอธิการสุชาติ	อุปสนโด	เอสันเทียะ	เจ้าอาวาส วัดนารายณ์	๒
๑๖.	พระพลชัย	อนาลโย	ดินวลพะเนา	รองเจ้าอาวาส วัดหนองหัวแรด	๒
๑๗.	พระธีรเดช	จนทวณโณ	กลั่นถ้างพลู	รองเจ้าอาวาส วัดบารุงวรรณราม	๒
๑๘.	พระอภัย	อภิชาโต	ชาขุนทด	ครูสอน วัดบุษย์ดู่	๒
๑๙.	พระอธิการกำธร	กนตวิโร	เขียทอง	เจ้าอาวาส วัดท่ากระบาก	๒
๒๐.	พระอธิการ	อนันต์	ปัญญาภาโส	เจ้าอาวาส วัดท่ามะปราง	๒
๒๑.	พระอภิวันท์	อภิวันโท	เสกษา	ครูสอน วัดคีรีวันต์	๒
๒๒.	พระสุเทียน	สิริวณโร	ละอองดี	ครูสอน วัดพลกรัง	๒
๒๓.	พระรวด	ชวโน	นาคประโคน	ครูสอน วัดศาลาลอย	๓
๒๔.	พระมหาชัยยะ	จนทสโม	จันทกร	ครูสอน วัดอุดมธานี	๓

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง	ชั้นปีที่
๒๕.	พระสาธิต	ชาโคร	ลาจงหริต	ผช.เจ้าอาวาส วัดศรีชะกระบือ	๓
๒๖.	พระสมาน	กิตติโก	ชุ่มจังหวิต	รองเจ้าอาวาส วัดโนนแปะ	๓
๒๗.	พระครูสุนทรชาครธรรม	ชาโคร	พินิจศักดิ์	เจ้าคณะอำเภอ วัดหลวงราชบำรุง	๓
๒๘.	พระบรรจง	มหานาโค	โหล่นเทียะ	ผช.เจ้าอาวาส วัดใหญ่สุขขัง	๓
๒๙.	พระครูโฆสิตวธธรรม	กาญจนวณโณ	ไกรจันทร์	เจ้าคณะตำบล วัดลำโพ	๓
๓๐.	พระสมาน	อหีสโก	วาทเกษม	รองเจ้าอาวาส วัดนางเจริญ	๓
๓๑.	พระอธิการอนนท์	ทีปโก	เขียนประเสริฐ	เจ้าอาวาส วัดถนนคด	๓
๓๒.	พระครูช้างรบปริยัติคุณ	รัตนุชโร	พินิจ	ผช.เจ้าอาวาส วัดสระแก้ว	๓
๓๓.	พระอธิการ	จกกวโร	ประกาศ	เจ้าอาวาส วัดบ้านชาด	๓
๓๔.	เจ้าอธิการสุวธรรม	ฉนุทโก	จองชัยภูมิ	จต.ดอนเมือง วัดพิสิฐบรรณาราม	๓
๓๕.	พระอำนวย	ญาณวีโร	เกตุเงิน	ครูสอน วัดศาลาลอย	๓
๓๖.	พระเลิศศิลป์	เดชธมโม	สวัสด์หมื่นไวย	เจ้าอาวาส วัดหมื่นไวย	๓
๓๗.	พระสุชีพ	สุจิตโต	เจียมจักร์	รองเจ้าอาวาส วัดเจริญสุข	๓

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง	ชั้นปีที่
๓๘.	พระครูสมุทรสมอัน	กลยาโณ	กระพอง	เจ้าคณะตำบล วัดเนินสะอาด	๓
๓๙.	พระบุญมี	ฐานิโย	สวนจังหวัด	รองเจ้าอาวาส วัดศรีชะกระบือ	๓
๔๐.	พระครูวิทิศันติธรรม	ชิตมาโร	บุญนอก	รอง.ประทาย วัดนางรำ	๓
๔๑.	พระครูจิรวังน	อิสโร	ชัยจิรจันท์	เจ้าอาวาส วัดโคกศรีสะเกษ	๓
๔๒.	พระอธิการเหลี่ยม	ฉนทกโม	โคกเกษม	เจ้าอาวาส วัดหนองศาลา	๓
๔๓.	เจ้าอธิการทองศักดิ์	ฐิตโสภโณ	แซ่งการ	เจ้าคณะตำบล วัดประจำอารามศรี	๓
๔๔.	เจ้าอธิการสุเทพ	ทามจุนโท	สโธวิท	เจ้าคณะตำบล วัดโนนขุนชัย	๓
๔๕.	พระประกาย	อสิญาโณ	พรประกาย	อสิญาโน วัดราษฎร์บำรุง	๓
๔๖.	พระครูนิเทศธีรธรรม	ธมฺมิโก	สนนา	เจ้าอาวาส วัดขามขุนร่วม	๔
๔๗.	พระครูสิริคณานุรักษ์	ฉินนาลโย	อินตรา	เจ้าคณะอำเภอ วัดศิริโกธากิรมย์	๔
๔๘.	พระครูสุนทรกิจวิมล	กิตติภทฺโท	เบขุนทด	เจ้าอาวาส วัดโนนระเวียง	๔
๔๙.	พระครูสมณธรรมวิสุทธิ	สมโน	หลงพิมาย	เจ้าอาวาส วัดอาสนาราม	๔
๕๐.	พระครูอุดมชัยศิริ	อนุตโตโร	กุลสุวรรณ	เจ้าอาวาส วัดชัยศรีคณาราม	๔

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง	ชั้นปีที่
๕๑.	พระครูโสภาสกิจจานุกูล	ตณฺธิปาโล	เกตุสูงเนิน	รองเจ้าคณะตำบล วัดหลักร้อย	๔
๕๒.	พระปลัดชอบ	จารุวโร	ทองคำ	เจ้าอาวาส วัดหนองบัว	๔
๕๓.	พระปลัดอุดม	คิสฺสวโร	หยั่งบุญ	เจ้าอาวาส วัดอโศการาม	๔
๕๔.	พระไพศาล	บสฺสปาโล	ศรีสมพงษ์	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดหลักร้อย	๔
๕๕.	พระมหาบุญส่ง	คุตฺตสิโล	หมื่นสีพรหม	เจ้าอาวาส วัดพลสุวรรณ	๔
๕๖.	พระรุ่ง	โรจนธมฺโม	หมายดี	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดใหม่หนองบัวรี	๔
๕๗.	พระสมุทรเทวรินทร์	เทวมิโนโท	บำรุงนอก	เจ้าคณะตำบล วัดตระคร้อ	๔
๕๘.	พระอธิการชาตรี	พฺรหฺมโชโต	สังเกต	เจ้าอาวาส วัดหนองหญ้าขาว	๔
๕๙.	พระอธิการประหยัด	ฐิติสิโล	ลาวพิมาย	เจ้าอาวาส วัดปรางค์ทอง	๔
๖๐.	พระอธิการเพิ่ม	อโสรโร	ถืองหอ	เจ้าอาวาส วัดช่องอู่	๔
๖๑.	พระอธิการไพวงษ์	พลญาโน	นามหาวงษ์	เจ้าอาวาส วัดคลองคันฉอ	๔
๖๒.	พระอธิการวินัย	ชนฺติธมฺโม	โพธิ์ชู	เจ้าอาวาส วัดนพคุณทอง	๔
๖๓.	พระอธิการสมหมาย	ฐิตมโน	ผาคำ	เจ้าอาวาส วัดศรีกบินทร์	๔

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง	ชั้นปีที่
๖๔.	พระอธิการเสน่ห์	ติกขปัญโญ	อ่อนสูงเนิน	เจ้าอาวาส วัดโนนคำ	๔
๖๕.	เจ้าอธิการแช่ม	จตุตพโล	พินิจมพลี	เจ้าคณะตำบล วัดละลม	๔
๖๖.	พระอธิการบุญจันทร์	เชมธมโม	อันไฮ	เจ้าอาวาส วัดอันไฮ	๔
๖๗.	พระครูวัชรินทร์	สุจิตโต	คำลุย	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดรัตนชมภู	๔
๖๘.	พระครูสุวรรณธรรมโกศล	สวณฺโณ	ศรีสรรค์	เจ้าคณะตำบล วัดชัยยาง	๔
๖๙.	เจ้าอธิการประยูร	ฐิติญาโณ	ดอกรบมย์	เจ้าคณะตำบล วัดโนนรังปอแดง	๔
๗๐.	พระอธิการบุญมี	สิริปัญโญ	ละอองเอก	เจ้าอาวาส วัดหนองจานเหนือ	๔
๗๑.	พระปลัดจวน	พรมุขโต	ทองมา	เจ้าอาวาส วัดวังกวาง	๔

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต

รุ่นที่ ๑-๑๕

(๒๕๓๔ - ๒๕๔๘)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๓๔)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสุบรรณ*	ปญฺญาวชิโร	แจ่มแจ้ง	สระแก้ว
๒.	พระสถิตย*	กิตฺติโสภโณ	ผ่องอำไพ	ศรีษะละเลิง
๓.	พระมหาเสวี*	พุทฺธรกฺโขโต	ศรีงาม	กลางปักธงชัย
๔.	พระทองพูน	จกฺกวโร	กันธิยา	บุรพ์
๕.	พระเฉลิมพล	อภิพล	พลमुख	สระแก้ว
๖.	พระกรินทร์	จิตฺตกาโร	จิตต์หมั่นไวย	หนองหญ้างาม
๗.	พระสวาท	ธมฺมโร	สืบพันธ์	สมอราย
๘.	พระมหามานพ	นิภาสโร	นพพันธ์	ศาลาลอย
๙.	พระทองศักดิ์	สุเมโธ	บุญเทศ	ป่าจิตตสามัคคี
๑๐.	พระมหามานัส	ญาณทีโป	นวลสุวรรณ	สะแก
๑๑.	พระใบฎีกาฉลอง	ปญฺญาวฑฺฒโน	พึงสูงเนิน	มะเกลือใหม่
๑๒.	พระมหาวิเชียร	สุวชิโร	โล่ทอง	สุทธจินดา
๑๓.	พระสุชาติ	สจฺจาสโ	สืบพันธ์	สมอราย
๑๔.	พระสม	สมาจาโร	เพชรหมั่นไวย	ท่ามะยม
๑๕.	พระวิเทศ	สุเมโธ	ท้าวเกษ	อีสาน
๑๖.	พระศิริ	สิริจฺนโท	พ่อนามแดง	วัดม่วง
๑๗.	พระเฉลิม	ยโสโร	ดอกกระโดน	วัดช่องอยู่
๑๘.	พระมหาจำลอง	เชมจาโร	เพลงกระโทก	วัดหนองบัวรอง

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาคมสัน*	สนตมโน	ทองนอก	ทุ่งสว่าง
๒.	พระประพนธ์*	ญาณเวโร	นิกรระโทก	แจ้งนอก
๓.	พระมหาปฐมพงษ์*	ปิยภาณี	แสนสุข	เดิม
๔.	พระมหาพุทธธา	โชติญาโณ	มูลเทพ	พระนารายณ์มหาราช
๕.	พระมหานรินทร์	ธมมทีโป	ขอสันกลาง	ทุ่งสว่าง
๖.	พระไพวัลย์	จิตตคุตโต	จิตตะโปะ	ม่วง
๗.	พระสมพงษ์	สิริวิฑฒโน	เถาว์พุดชา	โพธิ์
๘.	พระอธิการอิต	สัวโร	ลอยสายออ	หลักร้อย
๙.	พระสมพงษ์	ปญญาโว	ศรีมหาชัย	ทรงศิลา
๑๐.	พระประยูร	ชนติโก	วรสันเทียะ	ราษฎร์บำรุง

ทำเนียบพระพุทธานุสรณ์ (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๖)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาไพสิทธ์ ^๑	ธมฺมโรโส	สัตยวุธ	บุรพ์
๒.	พระมหาคำภา ^๒	ปญฺญาปสุโต	อินมณี	สะแก
๓.	พระมหาผ่อง ^๓	ฐิตสีโล	จันทะเนา	สะแก
๔.	พระมหาสมคิด ^๔	ทีปวิโส	ทองอาบ	หลักร้อย
๕.	พระมหาศิริวัฒน์ ^๕	วฑฺฒนเมธี	เดชสุนทร	ราชสีมา
๖.	พระมหาประกาศ ^๖	อคุคปญฺโญ	เหขุนทด	บุง
๗.	พระมหาโกศล	วิสุทธิจาริ	สร้อยสูงเนิน	พายัพ
๘.	พระสพฺง	อินทวิโส	นาคพันธ์	โพธิ์เมืองปัก
๙.	พระวัชรพล	เดชปญฺโญ	ชอบพิมาย	ดาเงิน
๑๐.	พระทองคำ	ชนติโก	อินทะเนน	สมอราย
๑๑.	พระจักร	เดชปญฺโญ	ชวนงูเหลื่อม	หนองจอก

* เกียรตินิยมอันดับสอง

๒-๗ เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธานุสรณ์ (พ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาผดุงศักดิ์ ^๑	ลาภสมปโน	ชินสันเทียะ	พระนารายณ์มหาราช
๒.	พระมหาบุญมี ^๒	ฐิตวฑฒโน	คันทะนาค	สะแก
๓.	พระมหาสุรพงษ์ ^๓	สุนทรเมธี	คงศักดิ์	พระนารายณ์มหาราช
๔.	พระมหาทองดี ^๔	จันทสุวณโณ	อุปถัมภ์	โพธิ์
๕.	พระมหาเทวินทร์ ^๕	ญาณเมธี	วันธงไชย	ทุ่งสว่าง
๖.	พระมหาพิศยาม ^๖	สิริบุญโญ	หนักโค	พ่ายัพ
๗.	พระมหาธนากร	ฐิตสีโล	ปะเสทะกัง	ทุ่งสว่าง
๘.	พระชาตรี	ธมมโกวิโท	โททอง	พระนารายณ์มหาราช
๙.	พระเอี่ยม	นามธมโม	เสริมศรี	พลับ
๑๐.	พระมหาอุดม	ฐานโกโร	โรพันดุง	พระนารายณ์มหาราช
๑๑.	พระเชิด	ฐานุตโตโม	เทียมกระโทก	บุรพ์
๑๒.	พระมหาสมเกียรติ	กิตติเมธี	นิตสุข	พ่ายัพ
๑๓.	พระสราวุธ	มหาบุญโญ	จันทร์ทิพย์	สระแก้ว
๑๔.	พระมหาเจลิยว	ธมมโชโต	โพธิ์ดี	โพธิ์

ทำเนียบพระพุทธานุศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระประดิษฐ์	อาสโก	ว่าทีง	พายัพ
๒.	พระมหาดาว	อดุลทีโป	เพชรหมื่นไวย	บุง
๓.	พระมหาวัชชัย	ธมฺมโชโต	นาคาสี	สระแก้ว

ทำเนียบพระพุทธศาสนบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๘)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก สังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาประยูร ^๑	ตณฺธิสโร	เหลื่องกระโทก	สามัคคี
๒.	พระมหาสามารถ ^๒	สิริคุโต	หมั่นนอก	สามัคคี
๓.	พระมหามานะ ^๓	มุนีโส	กลมกลาง	พ่ายัพ
๔.	พระอัครเมธ ^๔	อภุคฺคปญฺโญ	แก้วดอนริ	อีสาน
๕.	พระเพชา ^๕	ชาติเมธี	สว่างศรี	ทุ่งสว่าง
๖.	พระมหาธีรนนท์ ^๖	นนฺทโกวิโท	ลานตะคุ	พระนารายณ์มหาราช
๗.	สามเณรประพิศ ^๗		พุทธิชาติ	พ่ายัพ
๘.	พระมหาวิชัย ^๘	โชติปญฺโญ	บุญชาญ	หลักร้อย
๙.	สามเณรวิเชียร ^๙		ชุ่มผักแว่น	บุรพ์
๑๐.	พระทิม ^{๑๐}	สิริปญฺโญ	สำนคล่อง	ทุ่งสว่าง
๑๑.	พระสมยศ ^{๑๑}	ธีรปญฺโญ	กรวยสวัสดิ์	สามัคคี
๑๒.	พระมหาเทียนทอง ^{๑๒}	สุวณฺโณทโป	ชูสิน	ทุ่งสว่าง
๑๓.	พระธนพล ^{๑๓}	ญาณจาวี	ถอยกระโทก	ทุ่งสว่าง
๑๔.	พระนิยม ^{๑๔}	โชติปญฺโญ	เขียนสูงเนิน	ทุ่งสว่าง
๑๕.	พระประดิษฐ์ ^{๑๕}	สุนทรโร	มั่งผลเจริญ	อีสาน
๑๖.	สามเณรสิทธิกรณ ^{๑๖}	บุษบรณ		สะแก
๑๗.	พระมหาวินชัย	กนฺตจาวี	คงสันเทียะ	บึง
๑๘.	พระเวียง	กิตติวณฺโณ	พิสิฏฺฐโรจน	ป่าจิตตสามัคคี

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑๙.	พระสมเดช	รฤทธิธมโม	พวงพิมาย	สามัคคี
๒๐.	พระสนั่น	จันทปชโชโต	ชำนาญเท	พะเนาวิ
๒๑.	พระสมุห์ไสว	พุทธสโร	มหยคณห์	โพธิ์
๒๒.	พระสนิท	สญญโม	เกษสูงเนิน	มะขามเฒ่า
๒๓.	พระศรีเต็ม	ฉนทโก	หวั่นากลาง	ศรีชะละเลิง

ทำเนียบพระพุทธศาสนบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	สามเณรกิตติลักษณ์*		สุภิชะ	บึง
๒.	พระมหาบุญเพ็ง*	จาวุณโณ	สีหาราช	บึง
๓.	พระมหาประทีป	วิสารโท	วิโมกข์รัตน์	โพธิ์
๔.	พระมหาอำนาจ	พุทธญาโณ	สงวนกลาง	แจ้งนอก
๕.	พระมหาวัฒนา	ชินวโส	ปาละวงศ์	พายัพ
๖.	พระมหาพูนศักดิ์	โชติปัญโญ	สีด้า	พายัพ
๗.	พระมหาวิชัย	ชุตินธโร	ผิวเงิน	พายัพ
๘.	พระมหาสุรินทร์	จันทโชโต	หาญอาสา	หลักร้อย

* - * เกี่ยวตียนมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธานุศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก สังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	สามเณรวินัย*		ตรงกลาง	สะแก
๒.	พระมหายุทธนา ^๒	นราสโก	พูนเกิดมะเรียง	พระนารายณ์มหาราช
๓.	พระมหาสุพัฒน์ ^๓	ปริบุญโญ	ลาไป	ตะกุดเครือปลอก
๔.	พระมหาสุทธิรักษ์ ^๔	คุณฺธสโน	เสนพลกรัง	พระนารายณ์มหาราช
๕.	พระมหาทำนอง ^๕	อุฏฐานสิขโต	วงศ์จอม	สมอราย
๖.	พระมหาวิชัย ^๖	กิตฺติวณฺโณ	เสาพะเนา	สูงจอหอ
๗.	พระมหาบุญธรรม ^๗	วิสุทธิเมธี	เซยบันกลาง	สะแก
๘.	พระมหาสาคร ^๘	จิรวุฑฺฒโน	สุวรรณจารย์	ใหม่สุนทร
๙.	พระมหาคำภีร์ ^๙	ภูริสโร	พันจินดา	พลับ
๑๐.	พระมหาสุฤษดิ์ ^{๑๐}	ติสฺสวโร	อาจปานกลาง	สมอราย
๑๑.	พระมหาบวรยงค์ ^{๑๑}	กุลวฑฺฒโน	เยี่ยมจะบก	หงษ์สวนหมาก
๑๒.	พระมหาบุญเลิศ ^{๑๒}	ธมฺมทสฺสี	โอฐสุ	พายัพ
๑๓.	พระมหาไพฑูรย์ ^{๑๓}	วิฑูโร	คงจันทร์	บึง
๑๔.	พระมหาระพีพันธุ์	ปญฺญาสิริ	พงษ์กาญจน์	พระนารายณ์มหาราช
๑๕.	พระมหาปภานนท์	พทุธิเมธี	พิลาพันธ์	พายัพ
๑๖.	พระมหาสมศักดิ์	ชวนเมธี	สนพะเนา	สะแก
๑๗.	พระสมศักดิ์	กนฺตสิโร	แทนไชสง	พระนารายณ์มหาราช
๑๘.	พระมหาศรีศักดิ์	สิริสุโข	เนตรกุล	พระนารายณ์มหาราช

* - ** เกียรตินิยมอันดับสอง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑๙.	พระมหาไชยรัตน์	ปิยสโล	นาเมือง	ชัยมงคล
๒๐.	พระมหาสุทธิพล	ธมมวโร	คุณแก้ว	พายัพ
๒๑.	พระมหาสุพัฒน์	อัครวโร	ชัยเสนา	โพธิ์
๒๒.	พระมหาสุทธศักดิ์	เมตตาจาโร	แก้วดก	พระนารายณ์มหาราช
๒๓.	พระมหาบุญธรรม	กลยาโณ	พรหมะลัง	อีสาน

ทำเนียบพระพุทธศาสนตบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสิริชัย ^๑	ปญญาปสโธ	จรโคกกรวด	หนองจอก
๒.	พระมหาพงษ์เชษฐ ^๒	ธีรวิโส	ไกรจันทร์	พายัพ
๓.	พระมหาบุญเลิศ ^๓	ชิตมาโร	โพดสูงเนิน	พายัพ
๔.	พระมหาสถาพร	ญาณวสุโธ	ภาคพรหม	พายัพ
๕.	พระมหาแดนชัย	กิตติคุณโต	บุญเรืองวิเศษ	พายัพ
๖.	พระมหาจันทร์	คุณวสุโธ	ไชยคอน	บึงพระ

* ** เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธานุสรณ์ (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	สามเณรसानิตย์ ^๑		ชาญสงคราม	บึง
๒.	พระมหาอุทัย ^๒	ญาณวิโร	เจริญชัย	บึง
๓.	พระมหาชูศักดิ์ ^๓	ญาณวรี	ปะทุปะปา	ทุ่งสว่าง
๔.	พระมหาเสถียร ^๔	ชาติเมธี	ทั้งทองมะดัน	สะแก
๕.	พระมหาธนวิชญ์ ^๕	จันทวี	เชลิกกระโทก	เวฬุวนาราม
๖.	พระมหาปัญญา ^๖	อคคฺฐโม	พักริมย์	ราชสีมาราม
๗.	พระมหาวิบูลย์	โชติวิฑฺฒโน	อู่แก้ว	บึง
๘.	พระมหาเขียน	ติคุชปญฺโญ	สมร	พระนารายณ์มหาราช

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก สังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาปัญญานันท์ ^๑	สิริมงคล	ปางคำ	พลับ
๒.	พระธำม ^๒	ธมฺมสิริ	บุตรศรีภูมิ	ทุ่งสว่าง
๓.	พระมหาบุญหาร ^๓	จารุสิริ	สภิตเมธากุล	บึง
๔.	พระนิกรม ^๔	วรธมฺโม	หมอมจิตร	ทุ่งสว่าง
๕.	พระมหาสิริบุญ ^๕	ธมฺมทินโน	สมัยง	โพธิ์
๖.	พระมหาสมหมาย ^๖	อศุคกตณฺญ	อัครกตัญญ	ประมวลราษฎร์
๗.	พระสายชล ^๗	สุเมธโส	อ่ำกลาง	เวฬุวนาราม
๘.	พระมหาสมศักดิ์ ^๘	อหีสโก	วิสันเทียะ	ศรีษะละเลิง
๙.	พระมหาวัชรกิจ ^๙	รุกขปาโล	กวดนอก	ซับตะคร้อ
๑๐.	พระมหาสมปอง ^{๑๐}	เขมรโต	นุพลกรัง	พายัพ
๑๑.	พระมหาพิระพงษ์	ธีรวิโส	จำปีกลาง	ราษฎร์บำรุง
๑๒.	พระอัน	ฐานวโร	บุญไสย	อีสาน
๑๓.	พระติเรก	ธีรปญฺโญ	เหมียะสันเทียะ	พระนารายณ์มหาราช
๑๔.	พระสุวัฒน์	กิตติธโร	ชินนอก	หนองปรู
๑๕.	พระบุญชู	วิจิตฺตปญฺโญ	ทองแมน	บุง
๑๖.	พระวินัย	วาทินโน	सानกลาง	เวฬุวนาราม
๑๗.	พระมนัส	ยสินฺธโร	เกิดซ้อ	หนองหญ้างาม
๑๘.	พระมหาประเดิม	เขมวโร	ขามโนนวัด	หนองไผ่

ทำเนียบพระพุทธศาสนตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระก่อสกุล	ปวทุฒโน	บุตรเนียร	พระนารายณ์มหาราช

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสำราญ ^๑	กมมสฺสโร	โพธิ์กลาง	บุรพ์
๒.	พระมหามนัสวิ ^๒	ชินวโร	ไชโย	ราษฎร์บำรุง
๓.	พระบุญศรี ^๓	ภูมิปญฺโญ	สดใส	ศาลาทอง
๔.	พระมหาสวัสดิ์ ^๔	กวิสสโร	วิมุกตะกุล	บึง
๕.	พระมหาสุเทพ ^๕	โชติธมฺโม	ดามี	หนองโสมง
๖.	พระมหาติเรก ^๖	อภิวฑฒโน	สันतालุนัย	โคกพรม
๗.	พระประทวน	เดชสีโล	ทวนกระโทก	หลักร้อย
๘.	พระศิริชัย	คุณธมฺโม	เทียมหัวนอก	โคกไผ่
๙.	พระสิทธิชัย	สิริธมฺโม	เจริญรัมย์	สวนพริกไทย
๑๐.	พระสาธน์	ญาณวีโร	เทียนพิมาย	ทุ่งสว่าง
๑๑.	พระมหาสุธีร์	ฐานิสฺสโร	ดอนกระโทก	แจ้งนอก
๑๒.	พระก้าน	กนฺตวณฺโณ	อะโรคา	กุสุมภ์สัทธาราม
๑๓.	พระศุขวัจน์	ทีปธมฺโม	ศรีสระน้อย	ศาลาเย็น
๑๔.	พระมหาปริมปรีชญ์	จันทวณฺโณ	ขันอาสา	บ้านเกาะ
๑๕.	พระประทวน	สญฺญโม	ประคองสุข	ทุ่งสว่าง

ทำเนียบพระพุทธานุสรณ์ (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะสังฆมณฑล วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระสุรัตน์ ^๑	สุนทรธมโม	บุณฑ	สระจรเข้
๒.	พระมหาวิรัตน์ ^๒	อัครจิตโต	มุตผา	สุทธจินดา
๓.	พระบุญจวน ^๓	อาภากร	บุญเจือ	สมเด็จพระแดนสงบ- แสงธรรมเวฬุาราม
๔.	พระอธิการอริยา	อริยวิโส	เหมวรานนท์	ตะคลองหลง
๕.	พระมหาเสถียร	อาจาโร	ไล่ทอง	สุทธจินดา
๖.	พระครูพิสิษฐนวก	อาจารย์คุโต	สุขขุนทด	สระจรเข้
๗.	พระมหาประเสริฐ	สนตจิตโต	สวายทอง	หนองรังกา
๘.	พระภาณุพันธุ์	มหาวิโร	อัมพวัน	ม่วง
๙.	พระนิสรร์	ทนต์จิตโต	บุญศรี	ราชบุรีบำรุง
๑๐.	พระมหาสำราญ	สิริธมโม	นาจกระโทก	หนองตะลุมปึก
๑๑.	พระมหาณรงค์	ปญญาปสุโต	ผิวสำโรง	หงส์
๑๒.	พระโชคอรุณ	ชินวโร	ชินนราสำโรง	ม่วง
๑๓.	พระบรรจง	มหาวิโร	เกษรแก้ว	อีสาน
๑๔.	พระเปลี่ยน	เดชปญโญ	พูนกลาง	สวนพริกไทย

ทำเนียบพระพุทธานุศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๘^๑ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนสังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสุรวุฒิ ^๑	ปิยภาณี	คนองมาตย์	โพธิ์
๒.	พระมนัสชัย ^๒	เมตตจิตโต	คชสิทธิ์	เดิม
๓.	พระมหาจำลอง ^๓	เขมธมฺมจารี	ฝอยกระโทก	สะแก
๔.	พระมหาสุวิวัฒน์ ^๔	อิสสรญาโณ	โพทะโสม	ศาลาลอย
๕.	พระมหาสุพรหมเมธ ^๕	ทีนุญาโณ	แถวโสภา	บึง
๖.	พระสมพร ^๖	ชุตินฺถโร	วุฒิยา	คลองส่งน้ำ
๗.	พระประวิทย์ ^๗	ธมฺมวโร	สุขกระซอน	เดิม
๘.	พระมหาสมวงศ์ ^๘	ฐานิสโร	ปลิงกระโทก	ท่าอ่าง
๙.	พระสมเกียรติ	กิตติจิตโต	พิขุนทด	ราษฎร์บำรุง
๑๐.	พระเข้ม	อมรธมฺโม	มีสวาย	โพธิ์
๑๑.	พระไพรินทร์	สิริจิตโต	บำรุงกลาง	กุสุมาลย์ธรรม
๑๒.	พระสุข	ฐิตินฺถโร	เวสสันเทียะ	ศาลาลอย
๑๓.	พระพิรพล	วฑฺฒโน	ลักขร	โคกไม้
๑๔.	พระสุชาติ	ยโสโร	นาดีชาติ	สระจรเข้
๑๕.	พระสิริวิจิตร	ธีรญาโณ	ผกามาศ	สระจรเข้
๑๖.	พระศุลา	โกวิท	โพธิ์เงิน	สมอราย
๑๗.	พระครูมณเฑียรธรรมโสภณ	หาสจิตโต	อาจสิริ	บึง

^{๑ - ๘} เกียรติยศอันดับสอง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑๘.	พระมีชัย	อายุวฑฒโน	เดชขุนทด	หนองหญ้างาม
๑๙.	พระมหาวิจิตร	ธีรญาโณ	แสงกล้า	สมอราย
๒๐.	พระเย็น	สุตาคโม	โสปัญหาริ	ดอนขวาง
๒๑.	พระป่วน	สติเวปุลโล	เนื่องกระโทก	ใหม่หนองบอน

ทำเนียบพระพุทธศาสนบัณฑิต (พร.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนสังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสุรศักดิ์	จิตฺตมโ	พิมพ์า	สมอราย

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนภาษาไทย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	สามเณรมนุญ		จกคยกลาง	สะแก
๒.	พระมหามานพ	ชินวโส	พุ่มทอง	หัวสะพาน
๓.	พระมหาสมชาย	รฤชิตธมโม	หาญเสมอ	ต่างตา
๔.	พระมหาศรีมงคล	ปิยสโ	ศิริวัฒน์	สะแก
๕.	พระมหาสุตรี	จกกวโร	โยทะกา	บุรพ์
๖.	พระปัญญา	อริยปัญญา	ศรีธรรม	เดิม
๗.	พระท้วม	ปิยจาโร	วางขุนทด	สระจรเข้
๘.	พระครูโสภณภัทรกิจ	สิริจโนโท	คำเวียง	ทรงศิลา

ทำเนียบพระพุทธศาสนาตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระผดุงพล ^๑	ปภาจาโร	ไสเหลียม	โพธิ์เมืองปัก
๒.	พระมหาปัญญา ^๒	ติคุชปัญโญ	ทองคุณ	ทุ่งสว่าง
๓.	พระมหาสมพล ^๓	กตปัญโญ	ทองนำ	ม่วง
๔.	พระมหาบุญสุข ^๔	สุทธิญาโน	ชนะชัย	พ่ายัพ
๕.	สามเณรมนัส ^๕		อุทัยชิน	ศาลาลอย
๖.	พระมหาชมพู ^๖	วิสุทสิโล	ดัตถยาวัฒน์	บึง
๗.	พระมหาสุกโชค	กวีวิโส	กลมกลาง	ศาลาเย็น
๘.	พระมหาสุริยา	อภิวิฑฒโน	สงรัตน์	ศาลาลอย
๙.	พระมหาสนิท	ชุตินุโร	แป้นรินทร์	ต่างตา
๑๐.	พระบุญจันทร์	จันทสาโร	พันทะวงศ์	พระนารายณ์มหาราช
๑๑.	พระมงคล	มหานาโม	ดบขุนทด	หนองหญ้างาม
๑๒.	พระมหาสมพร	วิจิตตธมโม	ไพโรทะโทก	ทุ่งสว่าง
๑๓.	พระสมหวัง	สุเมโธ	อินทวงศ์	ต่างตา
๑๔.	พระสาลี	ปัญญาธโน	จงหาญ	กุสุมภ์สัทธิธรรม
๑๕.	พระวินัย	ปภาสโร	นิลพันธุ์	ทวายทอง
๑๖.	พระศุภชัย	จรณธมโม	จิรบุรณทรัพย์	สระจรเข้

ทำเนียบพระพุทธานุศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาวินัย*	สิริจโนโท	รัตนวิศิษฐ์	ทุ่งสว่าง
๒.	พระมหากิตติพงษ์*	สุนทรเมธี	ยกกระโทก	ทุ่งสว่าง
๓.	พระมหาชาญ*	จิตตสวโร	ปรีดาสา	ทุ่งสว่าง
๔.	พระมหาชินวัฒน์	ชวนบุญไญ	สังคะหะ	ศาลาลอย
๕.	พระมหาจำนอง	ยโสธโร	มุงหามกลาง	โพธิ์
๖.	พระบุญรอด	เดชขมโม	เม็นขุนทด	อัมพวัน
๗.	พระอธิการสุภัทร์	สณฺญโม	กือสันเทียะ	ใหม่ด่านขุนทด

ทำเนียบพระพุทธานุสรณ์ (พ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๓)

คณะสังฆมคศาสตร์ วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระพิพัฒน์ภาสน์*	บุญญทีโป	บุญเทียน	ลองตอง
๒.	พระมหาเรือง	ปญญาปสุโต	วิเวกรัมย์	พ่ายพ
๓.	พระมหาบุญทัน	อภิบุญญ	ไชยพันธ์	พ่ายพ
๔.	พระมหาสะอาด	ญาณวโร	แสงจันทร์	จงกอ
๕.	พระสิริวิจิตร	ธีรญาโณ	ผกามาศ	สระจรเข้
๖.	พระบุญรอด	เดชชโม	เม็นขุนทด	ใหม่อัมพวัน

* เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๓)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาบุญเริ่ม*	จิรบุญโญ	ประสงค์กุล	สำนักปฏิบัติธรรมวัดประโดก
๒.	พระครูปริยัติลากร	ปิยะโร	ประเมตรี	โนนสมบุญณ์

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๓)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนภาษาไทย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาตุล*	จิรวฑุโธ	จินดาพันธ์	โนนไทย
๒.	พระสนั่น	อคุคฺชมโม	จงจุลกลาง	ศาลาเย็น
๓.	พระบุญเชิด	กตบุญโญ	ศิรินอก	ทุ่งสว่าง
๔.	พระบุญเยี่ยม	ปญญาธโน	ผลเจริญ	หัวสะพาน
๕.	พระครูสุตวรากร	ธีรวิโส	บนสันเทียะ	หนองระเวียง

* เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๓)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหานพรัตน์ ^๑	โกวิท	พระหมงษ์	พายัพ
๒.	พระประพจน์ ^๒	สุชาโต	ชินขุนทด	บึง
๓.	พระมหาประสิทธิ์ ^๓	เชษฐาภิวัตโน	ดิสันเทียะ	พายัพ
๔.	พระมหาพิชิต ^๔	ชวนสิริ	ถาวรดิษฐ์	พายัพ
๕.	พระอัครรัตน์ ^๕	อัครปัญโญ	เขียนคำพลู	ตะคลองเก่า
๖.	พระมหาสมบุญ ^๖	อนาวโร	เครื่องกันท์	พระนารายณ์มหาราช
๗.	พระพิชัย ^๗	ฐิตโสภโณ	ภูมิมหาศาล	บึง
๘.	พระจรัสศักดิ์ ^๘	จิรธมโม	แสงประโคน	กองพระทราย
๙.	พระมหาประดิษฐ์ ^๙	ธีรปัญโญ	พุทธานู	สะแกแสง
๑๐.	พระพิรานุวัฒน์ ^{๑๐}	อริยานุวัตร	ทะโดนสระน้อย	ราษฎร์บำรุง
๑๑.	พระมหาศรีศักดิ์ ^{๑๑}	เดชสี	มูลสาร	พายัพ
๑๒.	พระเดชาวุฒิ	อภิปัญโญ	ทิพย์โกธรณ์	योगแยง
๑๓.	พระพจรง	จันทสโร	มาขุนทด	หนองจะบก
๑๔.	พระมหาพงษ์พิสิฐ ^{๑๒}	สุเมธ	สมทอง	พายัพ
๑๕.	พระมหาพันธุ์ราช	กุศลสุวฑฒโน	ดีดวงพันธ์	พายัพ
๑๖.	พระมหาประเสริฐ	วิฑูชาโร	ประสงค์	โนนไทย
๑๗.	พระมหาเดิยว	กิตติวฑฒโน	ไปรงสำโรง	ศาลาทอง
๑๘.	พระมหาธรรมา	ธมมโร	แผ่นสูงเนิน	หนองขุนนาง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑๙.	พระมหาประเทือง	ฐิตปัญโญ	เสริมใหม่	สุทธิศรีสมังคลาราม
๒๐.	พระมหาสมพร	โชติธมฺโม	ชุมขุนทด	บุรพ์
๒๑.	พระสุชาติ	ยโสธโร	นาดีชาติ	สระจรเข้
๒๒.	พระโชค	ธมฺมธโร	งามสันเทียะ	ศาลาลอย

ทำเนียบพระพุทธศาสนดบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๔)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหานันต์*	วชิรปัญโญ	ปัญญาปุ	บึง
๒.	พระพัฒนพงษ์	ธีรภทฺโท	ไม้สันเทียะ	วัดป่าบ้านโพนบูลย์
๓.	พระชิต	ชินวโร	ชอบเรียบร้อย	วัดหนองหญ้างาม
๔.	พระอธิการประเสริฐ	คเวสโก	นามรักษ์	ต่างตา
๕.	พระวัชชัย	อภิธโย	สุรัตน์	สะแกแสง

* เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๔)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนภาษาไทย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาธีรพงษ์*	ภิกฺขุสโร	สุโขพันธ์	โกศลสิตาราม
๒.	พระมหาบัวกัน	ญาณโสภโณ	อุทธา	สวนพริกไทย
๓.	พระมหาวิศิษฐ์	ภุริปัญโญ	วงษ์พระจันทร์	ประชานิมิตร
๔.	พระบุญธรรม	จิตมโน	เงื่อนกลาง	ใหม่ประดิษฐ์
๕.	พระมหาดำรงค์	สุทธินฺยาโน	จันทสิงห์	ศาลาลอย

* เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธานุสรณ์ (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๔)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาเนื่อน*	อุฎฺฐาโน	โรมรัมย์	ผาสุกการาม
๒.	พระมหาสิงขร ^๒	ปริยตฺเมธี	กวตฺรนต์	สวนพริกไทย
๓.	พระมหากิตติวัฒน์ ^๓	กิตฺติเมธี	เพชรนางรอง	วัดสะแก
๔.	พระสวน ^๔	เดชวโร	บุญหวาน	วัดพระนารายณ์มหาราช
๕.	พระมหาสุทนต์ ^๕	ธีรปญฺโญ	ดิสันเทียะ	บึง
๖.	พระภูริวัฒน์	ฐิตญาโน	กระแสนะ	หนองปลิง
๗.	พระมหาสมคิด	ปญฺญาโว	แสงแก้ว	ศาลาเย็น
๘.	พระมหาสุวิทย์ ^๖	สุริยปญฺโญ	เขตสงคราม	หนองปลิง

* - ๔ เกียรตินิยมอันดับสอง

๖ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๔)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระรุ่ง*	กนฺตสิริ	จัดศรีพะเนา	สามัคคี
๒.	พระปัญญา ^๒	กุศลจิตโต	ศรีเพชรสุพรรณ	มะเกลือใหม่
๓.	พระเจริญ ^๓	ภทฺธญาโณ	พันธ์สำโรง	พระนารายณ์มหาราช
๔.	พระทองสุข	สิริมงคล	จันทร์ราช	ศาลาเย็น
๕.	พระมหานิเวศ	ชินวโร	จงแจ้งกลาง	วังโป่ง
๖.	พระมหาคณาลักษณ์	ชุตติปัญญา	คำมุงคุณ	บ้านห้วย
๗.	พระมหาพัฒนพงษ์	สุภาภโร	เสาวเรือง	บึง
๘.	พระยอดชาย	เชมปัญญา	เวียงนันท	อุบลบริทิพย์
๙.	พระรัตนภพ	สติสมฺปนฺโน	ทาทอง	อุบลบริทิพย์
๑๐.	พระชัชวาล	อาภาภโร	เกิดจันทิก	บ้านหลุง
๑๑.	พระอธิการวิเชียร	อภฺคฺชโม	วังพรม	ราชสีมาราม
๑๒.	พระมหาจำลอง	จันทปัญญา	สวรินภัย	ตาเสา
๑๓.	พระสมบุรณ์	ฐานชฺโม	แจ่มอ่วม	บ้านหลุง

ทำเนียบพระพุทธานุสรณ์ (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระครูโกวิทย์วัฒน์คุณ*	โกวิท	อยู่บุรี	หนองนูนนา
๒.	พระมหาณรงค์ฤทธิ์*	อนุจาโร	ละม่อม	พายัพ
๓.	พระมหาสิรินทร์*	สุรินทร์	บัวไข	พายัพ
๔.	พระมหาสาย*	สีลเดโช	ตันสันเทียะ	อีสาน
๕.	พระสุวรรณ*	อโสโก	คะเชนรัมย์	กุสมภักฐาราม
๖.	พระครูพัฒนกิจจานุรักษ์*	พนธมุตโต	เพชรราม	योगแยง
๗.	พระมหาอดุลย์*	กตปุญโญ	เขียนไธสง	สว่างบูรพาราม
๘.	พระมหาวิชัย*	วินโย	นาสร้อย	ไชยติตถาราม
๙.	พระมหาวิรัช*	ธมมกโม	เทียบขุนทด	เขาขาด
๑๐.	พระใจ*	สิริวฑฒโก	ยิ่งหาญ	มะเริงน้อย
๑๑.	พระเชิด	กิตติปาโล	สมคณะ	योगแยง
๑๒.	พระทวีชัย**	ธมมธีโร	วิชัยสา	นากลาง
๑๓.	พระครูสุธรรมประสิทธิ์	กนฺตธมฺโม	ศิรินอก	กระเพรา
๑๔.	พระครูนนทประโชติ**	ชุตินฺนโก	บิรมพุฒา	บัว

ทำเนียบพระพุทธานุสรณ์ (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนสังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระจตุพร	จิรวฑฒโน	สุตนนท์	โหมบ้านดอน
๒.	พระปลัดอุดม	อุตตมปญโญ	สงสุระ	คลองสารเพชร
๓.	พระภิชยพล	กตสาโร	หงวนไธสง	พลับทอง
๔.	พระมหาเกียรติศักดิ์	เขมาภิรโต	แพวขุนทด	โหมอัมพวัน
๕.	พระมหานอม	เดชโว	ชาติผักแวน	บ้านกรูด
๖.	พระมหาประมวล	ฐานเมธี	ชนาวรรณ	ต่างตา
๗.	พระมหาวิระ	รฤชโต	อัมใจ	หงษาราม
๘.	พระมหาสุคนธ์	ญาณวีโร	เพชรนอก	เวฬุวนาราม
๙.	พระมหาอำนาจ	ชนติโก	จงกลาง	ม่วง
๑๐.	พระอภิสิทธิ์	โอภาโส	การเร็ว	สะแก
๑๑.	พระมหอนันต์	ติสสเทโว	อุปสิทธิ์	สุสาน
๑๒.	พระอ่ำ	รัตนปญโญ	ศรีมคังพลู	ประชาวาส
๑๓.	พระชัยณรงค์	รัตนวณฺโณ	แก้วเลื่อน	หนองไร่

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พร.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาอุดมพงษ์	อคฺคธมโม	ศรีภิรมย์	ทุ่งสว่าง
๒.	พระมหาสังวาลย์*	สจฺจญาโณ	เสนาชัยนักรั	เวียงล้อม
๓.	ส.ณ.วิรัตน์		สุพรรณพงษ์	พายัพ
๔.	พระทินภัทร ^๒	จนฺทวโร	ประกาศพงษ์	สารธรรมาราม
๕.	พระบุญชู	ถามพโล	พลโรสง	สว่างอารมณ์
๖.	พระบุญยืน ^๓	สิริมงคลโ	เลียดกระโทก	สะแก
๗.	พระพรหมเมธี ^๔	สุจิตฺโณ	สินปุ	ใหม่อัมพวัน
๘.	พระมหานาคินทร์ ^๕	อภิวิโส	ปิ่นศิริ	พลับ
๙.	พระมหาวิหะ*	เปสโล	วรลักษ	พายัพ
๑๐.	พระรุ่งนภา	ฐิตสีโล	ศรีศรี	ดอนตะแบง
๑๑.	พระวินัย	คณฺธิโก	กลีบกระโทก	พระนารายณ์มหาราช
๑๒.	พระสมบุรณ์ ^๖	ฐานธมโม	พาขุนทด	หนองหญ้าาม
๑๓.	พระสายัญ	สญฺญโม	บุญสันเทียะ	ตะคองเก่า
๑๔.	พระธีรชาติ ^๗	ธีรวโร	ธรรมวงศ์	นากกลาง
๑๕.	พระสมชาย	จิรเมธี	พัฒแก้ว	योगแยง
๑๖.	สามเณรสุนทร		จงไกรจักร	พระนารายณ์มหาราช
๑๗.	พระอุดม ^๘	สิริจฺนโ	มณีนมกล	ดงเค็ง
๑๘.	เจ้าอธิการทองคิลปี ^๙	จนฺทสโร	ลีลาน้อย	หินโคน

* เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๒-๙ เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหากัน	สิริวิฑูมโน	พลดงนอก	สวนพริกไทย
๒.	พระชวิต	สุโขโต	แผงพันธ์	สระประดู่
๓.	พระเต็มดวง	ธมฺมรฤชโต	บำรุงกุล	โคก
๔.	พระบุญเลื่อนฤทธิ์	จิตธมฺโม	ฉิมจารย์	หลักว้อย
๕.	พระมหาชูชาติ	อนุดตโร	อ่อนน้อม	กองพระทราย
๖.	พระมหาบุญเชิด	จิตโสภโณ	ฉ่ำโสฬส	อีสาน
๗.	พระมหาประทีป	ปญญาทีโป	ชมโลกสูง	บึง
๘.	พระมหาสมมิตร*	ธีรธมฺโม	รุ่งกลาง	อีสาน
๙.	พระมหาสุรگانต์*	เดชปญฺโญ	ไกรอำ	โนนเต็ง
๑๐.	พระมังกรณ	มหามจุจโล	อักษรณรงค์	ปราสาท
๑๑.	พระวรินทร์*	ฐานโก	ย่นจอหอ	เวฬุวนาราม
๑๒.	พระมหาวิเชียร	เดชปญฺโญ	ชาญชาติ	สามัคคี
๑๓.	พระอธิการสังเวช*	วรญาโณ	งานกระโทก	ประชาวาส
๑๔.	พระกุลดิลก*	ติลกวโร	กองทรัพย์	ยองแยง
๑๕.	พระมหาชินกรณ*	ชิตจกโร	คิลาคำ	พ่ายัพ
๑๖.	สามเณรชู่หลี่		แซม	เวฬุวนาราม
๑๗.	พระทัศนพงษ์	ทสฺสนโย	ผลวัฒน์	บุรพ์
๑๘.	สามเณรปณิธาน		วงศ์มณีสัย	อัมพวัน
๑๙.	พระมหาบุรพา	อภิธุชวานนโท	โชนสันเทียะ	พ่ายัพ
๒๐.	สามเณรปรีชา		ทุ่งกระโทก	สะแก
๒๑.	พระวรรณุช*	ปญญาวิโร	แบบนา	ศาลาเย็น

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๒.	พระวัชรินทร ^๙	วชิรธมโม	ทรงพระ	มะเร็งน้อย
๒๓.	พระมหาวีเชียร	อินทวิโร	แสงแก้ว	ป่าจืดดสามัคคี
๒๔.	พระมหาสมเกียรติ ^๙	สาสนเมธี	พุทไธสง	พระนารายณ์มหาราช
๒๕.	พระสิทธิชัย	ศีลเสฏฐ์	น้อยขุนทด	สะแกแสง
๒๖.	สามเณรสุนิยาวัธ ^๙		สุวรรณบุบผา	ประมวลราชบุรี
๒๗.	พระมหาอนุชาติ ^{๑๐}	ชาติสุสโร	กลีบกระโทก	พระนารายณ์มหาราช

ทำเนียบพระพุทธานุศาสตรบัณฑิต

(พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระอธิการธีรญาณ	ญาณสุจิ	เถาพิทย์เดชปัญญา	มนต์มาวาส
๒.	พระครูประดิษฐ์คุณ	จันทโชโต	อินทจินดา	หนองบัวทุ้ม
๓.	พระครูวิสารวรกิจ	วิสารโท	วงศ์กลาง	หนองหว้า
๔.	พระครูสิริอรุณภาส ^๒	โอภาโส	มีแก้ว	หัวสะพาน
๕.	พระครูสุธรรมานุรักษ์ ^๓	รฤชิตธมโม	สุวรรณดี	กระโดน
๖.	พระชัยสยาม ^๔	ญาณโก	เทียมกระโทก	ดาเงิน
๗.	พระธีรศักดิ์	ธมมธีโร	เสาร์ศิริ	โคกสง่า
๘.	เจ้าอธิการบรรเทา ^๕	สีลเดโช	ชุดจิน	โพธิ์ข่อย
๙.	พระครูปัญญาวุฒิคุณ	ปญญาพล	น้อมกลาง	เมืองที
๑๐.	พระมหาวิธา ^๖	ปญญาธโร	ไปแดน	ดงเต็ง
๑๑.	พระครูวิศาลวินัยกิจ	ดบสีโล	ลันดอน	
๑๒.	พระมหาสุตใจ	ยโสธโร	องค์ยา	ประทุมบูชา
๑๓.	พระมหาสุรเชษฐ์ ^๗	ปิยธมโม	ทอกระโทก	ตะกรุดเครือปลอก
๑๔.	พระสงค์	กิตตสทุโร	บำเพ็ญพงษ์	โพธิ์ข่อย
๑๕.	พระอธิการเนตร	อภิวันโธ	แต้มพิมาย	ทุ่งสว่าง
๑๖.	พระอธิการเสริม ^๘	สีลานุโลโม	ศรีหมื่นไวย	บึงทับช้าง
๑๗.	พระอาทิต ^๙	จกุกธมโม	กอสุนเนิน	หนองขุ่น

* - * เกียรตินิยมอันดับสอง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑๘.	พระอธิการสาวาท	ทนุดจิตโต	บรรลือสำโรง	บ้านกล้วย
๑๙.	พระอธิการวิศิษฐ์	ฐิตปาโล	จันทร์สันเทียะ	เก่าประดุษัย
๒๐.	พระอธิการประสิทธิ์	ฐานวโร	ชมพุทรา	โนนสะอาด
๒๑.	พระอธิการถนอมศักดิ์	ถาวรธมโม	ปราณี	ธรรมโพธิ์ศรี
๒๒.	พระอธิการกิตติชัย	กิตติวณฺโณ	พิมพ์กลาง	ดอนขวาง
๒๓.	พระครูขันติธรรมธาวี	ขนฺติพโล	วงษ์ยาแดง	สุวรรณ
๒๔.	พระครูวรธรรมทัต	ธมฺมทินฺโน	ไกลกลางดอน	ชัยตะคร้อ

ทำเนียบพระพุทธานุศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระกิงทอง	อศุทธโม	เมียนขุนทด	ป่าจิตตสามัคคี
๒.	พระเกรียงไกร	วสุตตโม	นอบสำโรง	สมุทรการ
๓.	พระบุญชู ^๑	ชุตติปัญโญ	บุญวงศ์	สะแกแสง
๔.	พระบุญหนัก ^๒	อศุทธจิตโต	วิจิตร	บ้านชีเหล็ก
๕.	พระพิษณุ	ฐิตสทุโช	ชูสูงเนิน	ตะคองหลง
๖.	พระมนตรี	ฐิตสีโล	จอเกาะ	บึงสาร
๗.	พระมหาชนะพงษ์พันธ์	อศุทธปัญโญ	สีสังข์	พระปรางค์สีดา
๘.	พระมหาธนวัฒน์ (สมัย)	กิตติปัญโญ	วรรณเนตร	บึง
๙.	พระมหาสุรพงษ์ ^๓	เชมจาโร	หล่มเพชร	บึงพระ
๑๐.	พระสมมาตร	ติคุชญาโณ	ศรีนอก	ตาลโหนด
๑๑.	พระสมาน	อภิวโร	ปลั่งกลาง	โนนหมื่น
๑๒.	พระมหาสำราญ	กิตติภทโท	แก้วจันทร์	อีสาน
๑๓.	พระอธิการสมหวัง	จิตตปสาโท	ประสิทธิ์พันธุ์	หนองสายไพร
๑๔.	สามเณรบุญชา		เจื้อยไธสง	หนองบุนนาค
๑๕.	พระเสมียน	ชาครธมโม	แท่นแก้ว	บ้านสันติสุข
๑๖.	พระทินกฤต	ฐิตคุโณ	ชำนานุกิจ	สระมะค่า
๑๗.	พระประสงค์	ภวริญาณเมธี	จันทกุล	เทพสถิต

ทำเนียบพระพุทธานุศาสน์บัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนสังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระคำมูล	รัตนโชโต	ศรีวงษ์	เก่าประตูลัย
๒.	พระทองคำ ^๑	ภูริปัญโญ	ชินดัย	หนองสังข์
๓.	พระประมุข	สัจจวโร	ปาวพรม	สมุทรการ
๔.	พระมหาเกียรติศักดิ์	ฉันทมโม	ยันตรุต	หงษาราม
๕.	พระมหาวิรวงศ์ ^๒	รชิตมโม	สุขกลาง	สะแก
๖.	พระมหาสำเริง ^๓	มหาวิโร	ระกานอก	กุดจิก
๗.	พระสมนึก ^๔	ชนติพล	ทนตรีราช	อีสาน
๘.	พระสังข์ทอง	สงฆภูโต	โนนกลาง	บ้านทุ่งกระโดน
๙.	พระสตัยา ^๕	จันทโก	กล้าเหิม	มะขามเฒ่า
๑๐.	พระสุชาติ ^๖	นาถโกโร	ชมกลาง	ใหม่เกษม
๑๑.	พระศรีอุทัย (อุทัย)	อุตตโม	ศรีวิเศษ	หินโคน
๑๒.	พระสำฤทธิ์	ญาณสวโร	ศิริจันทร์	สว่างอารมณ์
๑๓.	พระสนธิ	ทิฆายุโก	วิทยายำพนพันธ์	หงษาราม
๑๔.	พระมหาพุทธอินทร์	มพุทธโน	ทวีเลิศ	วิสุทธิศรีสมังคคาราม

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๕๖)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระธีรภัทร์	อธิมุตโต	ใหญ่กลาง	หลักร้อย
๒.	พระจรรย์*	ชนติพล	รำพึง	สะแกแสง
๓.	พระชัยวัฒน์	อภิวโร	ทอกระโทก	กองพระทราย
๔.	พระทองลั่น ^๒	กตปุญโญ	ทาจาร์ส	บ้านเกาะ
๕.	พระมหาประครอง	ธีรานุโท	มุนนารี	สามัคคี
๖.	พระพรประเทือง	นาควโร	ผาคำ	ทองหลาง
๗.	พระพรทิล ^๓	สุจินโณ	หวั่งหามกลาง	หนองเครือซูด
๘.	พระมหาชูชาติ	สุชีโว	ตากิมนอก	สุทธจินดาวรวิหาร
๙.	พระมหาประเชิญ ^๔	ปรกุกโม	พิมพ์จันทัก	ชัยตะคร้อ
๑๐.	พระมหาพุทธชัย	ปภาโกโร	หวั่งล้อมกลาง	แจ้งนอก
๑๑.	พระมหาวันดี ^๕	ญาณสิทธิ	ยังพิมาย	หงษ์
๑๒.	พระมหาสวณะ ^๖	สุเมธโส	โทยกระโทก	บึงพระ
๑๓.	พระมหาสอน	วิสุทธิธมโม	จุนกระโทก	บุรพ์
๑๔.	พระสมบัติ	ปริญญโณ	ไกรอ่ำ	บัว
๑๕.	พระสมพงษ์ ^๗	อายุวฑฒโก	พลีตี	ศาลาเย็น
๑๖.	พระมหาสำราญ ^๘	คุตตสิโล	หลงพิมาย	ทุ่งสว่าง
๑๗.	พระสุชาติ	จารุธมโม	สมะหิงพันธ์	สระมะค่า
๑๘.	พระสุภาโน	สงฆเถโร	วรรณ	พลับ
๑๙.	พระอธิการปุ่น	ถาวโร	โยงกระโทก	โคกสูง
๒๐.	พระกิตติกร ^๙	ฐานิสฺสโร	ข่มป่า	หนองวังกา
๒๑.	สามเณรกิตติศักดิ์		พิมพ์ชาติ	ธรมีสงฆ์วัดพายัพ
				บ้านปูน-หนองพิมาน

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๒.	พระเกียรติจักร	สมาจาโร	บุญสอน	ของแยง
๒๓.	พระมหาคำนวน ^{๑๐}	ฐานากโร	ไทยอัฐวิถิ	บุรพ์
๒๔.	พระจ้อย	ปญญาวิชโร	มานุจัม	เทพสถิต
๒๕.	พระจันทร์ดี	จนุทสโร	มะลิสม	ใหม่ท่ามะยม
๒๖.	พระชุมพล	ธีรวโร	จบสูงเนิน	กลางปักธงชัย
๒๗.	สามเณรดวงดี ^{๑๑}		โอฐสู	บุรพ์
๒๘.	พระมหาเด่น ^{๑๒}	ฐานุตโต	คงนา	บุรพ์
๒๙.	พระมหาณัฐนันท์ ^{๑๓}	ปญญาภาโม	ปญญา	ทุ่งสว่าง
๓๐.	พระบัว ^{๑๔}	ทิปุกโร	เหลาทอง	ตะคองเก่า
๓๑.	พระมหาเนติเมธี ^{๑๕}	รัตนปญโญ	แก้วมะ	สะแก
๓๒.	พระประติษฐ ^{๑๖}	ญาณเมธี	วงษ์กันหา	มะเรียงน้อย
๓๓.	สามเณรเปลี่ยน		สิมตะมะ	วิสุทธิศรีสมังคลาราม
๓๔.	สามเณรบรรวิษญ์ ^{๑๗}		รสหอม	นากลาง
๓๕.	พระเพทหาย	ภูริปญโญ	พิทักษ์สงฆ์	สระมะค่า
๓๖.	พระณัฐเมธี ^{๑๘}	สุเมโซ	บุราคร	ทุ่งสว่าง
๓๗.	พระรุ่งโรจน์	วิโรจโน	สวางค์	ของแยง
๓๘.	พระวินัย	กฤษณธโร	ชอบนา	สระมะค่า
๓๙.	พระสุวัฒน์	วชิโร	อาษาสิงห์	ประมวลาษฎร์
๔๐.	สามเณรอัครวิน ^{๑๙}		สีสุด	หงษ์
๔๑.	พระชนะ ^{๒๐}	จนุทสมโม	นาภูมิ	หนองระเวียง
๔๒.	พระวิเชียร ^{๒๑}	ปริชาโน	หวลโคกสูง	ตาลโหรน
๔๓.	พระมหาเกรียงไกร ^{๒๒}	กิตติโสภโณ	กิ่งโพธิ์	แจ้งนอก
๔๔.	พระหยด ^{๒๓}	จนุโทภาโส	วาสุทธิ	พลับ
๔๕.	พระกมมะลี	อัครสมโม	จันทร์รังษี	โคกตลาด
๔๖.	พระปฏิภาณ	กตปญโญ	เขียมล้นท้ายะ	ทองหลาง

๑ - ๒ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๑ - ๒๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธานุสรณ์ (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระประสิทธิ์ ^๑	ฐานิสฺสโร	ศรีนวลสม	มะขามเฒ่า
๒.	พระพิชิต ^๒	กัธฆโม	พรประเสริฐ	มะขามเฒ่า
๓.	พระมหาจารุวัฒน์	จารุฑฒโน	แนวสุข	มะขามเฒ่า
๔.	พระมหาสุรเชษฐ์	บุญญาโม	บุญดั่ง	โคกสว่าง
๕.	พระจิตตพล	รัตนปุตฺโต	นาโส	สระประดู่
๖.	พระมหาอำนาจ	จรรณฺโม	บังคมเนตร	योगแยง
๗.	พระจำลอง ^๓	จิตตธมฺโม	โง้นสูงเนิน	บุรพ์
๘.	พระมหาทรงกรต ^๔	ชนุตฺโต	ขามโนนวัด	โคกเพชร
๙.	พระธนาชัย	ชยาโคโม	มีชัย	योगแยง
๑๐.	พระธนาชัย	บุญญาโคโม	วัชรศิริพระประพา	บ้านดาดพัฒนา
๑๑.	พระประเวศ	สุชาโต	บุญเดิม	หนองบัวศาลา
๑๒.	พระประเสริฐ ^๕	อภิญาโณ	เชื่อนอก	ม่วง
๑๓.	พระปริชา	สิทฺธาสโก	คำสองสี	อุทุมพร
๑๔.	พระพงษ์กรณ	ยติโก	ทรงคอน	ต่างดา
๑๕.	พระพนมไพร	โสภณสีโล	นกกระโทก	ใหม่หนองกก
๑๖.	พระพิพัฒน์	วฑฒโน	มุตตโสภา	แจ้งนอก
๑๗.	พระมหาเต็มพงษ์	สิริจฺโน	แจ้งไพร	หนองจะบก
๑๘.	พระมหาบุญธรรม	จันทสฺสโน	รักงาม	บุง
๑๙.	พระมหาเพลิน	กฤษณโณ	ภูทขุนทด	วังโป่ง
๒๐.	พระมหาไพศาล	บุญญาโก	บัวบาล	ดาดไพร

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๑.	พระมหาสัมพันธ	จนทโสภโณ	ศรีนोक	ท่าหินโงม
๒๒.	พระมหาสิทธิพงษ์ ^๕	สิริวิฑฒโน	ปรัชญา	ตะปัน
๒๓.	พระวิฑูรย์	อศุคปญโญ	เป็นกระโทก	ปึง
๒๔.	พระศักรินทร์	สุภาจาโร	เผือกมะหิงษ์	หนองหญ้างาม
๒๕.	พระศิริศักดิ์	ยสินุสโร	ล้ำเลิศ	สมอราย
๒๖.	พระสาคร	ชินวโส	ชูขุนทด	หนองจอก
๒๗.	พระสามารถ	นาควโร	อินทร์จ่อหอ	ศูนย์ปฏิบัติธรรม- สวนป่าหนองเสาก็
๒๘.	พระทศกัณฑ์	โฆสวโร	ขวัญเมือง	ต่างดา
๒๙.	พระสุภาพ	สารโท	สังข์ตะคุ	ทุ่งสว่าง
๓๐.	พระเสกสร ^๖	กิตฺตวณฺโณ	ปนสันเทียะ	หนองจอก
๓๑.	พระอธิการสมพงษ์	จนทโสโน	จะรัมย์รัมย์	สวนพริกไทย
๓๒.	พระครูจันทราญญุต ^๗	จนทสาโร	จันทร์โพธิ์	ลองดอง
๓๓.	พระอุเทน	มหาคุโณ	เลี้ยงอวยพร	บัว
๓๔.	พระเจริญศักดิ์ ^๘	สิริปญโญ	เกษทองมา	สุสาน
๓๕.	พระขวลิต	สิลวฑฒโน	นอขุนทด	สะแกแสง
๓๖.	พระมหาธนชัย ^๙	ปุรปญโญ	อยู่ขาว	สมอราย
๓๗.	พระธนาลัย ^{๑๐}	ฉินฺนาลโย	ไพพาฤทธิ์	ต่างดา
๓๘.	สามเณรบุญนำ		เดิมกระโทก	หนองกระทุ่ม
๓๙.	พระชัยพล ^{๑๑}	อนาลโย	พิมพ์ะ	บองแยง
๔๐.	พระสมบัติ	จกกวโร	ประจวบสุข	ต่างดา
๔๑.	พระสมยศ	อินทปญโญ	แสนโพธิ์	สระมะค่า
๔๒.	พระมหาสมศักดิ์ ^{๑๒}	ธีรปญโญ	ชุมแสง	บุรพ์
๔๓.	พระมหาสันติสุข ^{๑๓}	โชติปญโญ	อ่อนละมุน	บุรพ์
๔๔.	สามเณรสุเขาว ^{๑๔}		จันทะเนา	ตะคองเก่า
๔๕.	พระมหาอุดม ^{๑๕}	อุคตโม	ไชยนอก	สะแก
๔๖.	พระอดิร	กิตฺติโสภโณ	อุปราช	บ้านสันติสุข

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๔๗.	พระมหาคำพอง	กิตติปัญญา	แก้วใส	วัดหนองแขวง
๔๘.	พระชาญวาทิก	ชวนปัญญา	ยอดนครจง	อรัญญาวาส
๔๙.	พระสงวน	ติคุชญาโน	สิงห์ทอง	บ้านบ่อลิง
๕๐.	พระวิทยา	วิสุทธาโร	คงเมือง	หนองพลวงน้อย

* เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

* - *๕ เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธศาสนบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๕๗)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

พระสังฆาธิการปี ๔

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระธนากร	ธมฺมาโร	กำสระน้อย	อัมพวัน
๒.	พระครูสุตธรรมประยุต	กนฺตจาโร	ยังดี	บ้านคล้า
๓.	พระวัน	ฐิตสิโล	พันโนราช	โนนสมบูรณ
๔.	พระอธิการสมพงษ์	สุจิตโต	นนขุนทด	บ้านบ่อลิง
๕.	พระครูสิริเจติยาภิบาล	ญาณวีโร	จันทร์สง่า	ศาลาลอย
๖.	พระครูถาวรวิมลธรรม	อภิชาโต	มั่งเขื่องกลาง	หนองเครือซูด
๗.	พระครูศีลวราภรณ์	ฐิตสิโล	จิตตะกำพลเดช	โนนเมือง
๘.	พระครูถาวรสิลคุณ	ถาวโร	พันธ์สำโรง	จังหวัด
๙.	พระณัฐฐวิฑิต์	ยนฺตสิโล	ฉิมสันเทียะ	สำโรง
๑๐.	พระมหาทองหล่อ	ฐานิสโร	สินกระสัง	เขยปราสาท
๑๑.	พระสุรสิทธิ์	สุทฺธจิตโต	ตอมพุทซา	ลำโพง
๑๒.	เจ้าอธิการบุญจวด	ธมฺมพล	วรางกูร	ญาณโสภิตวนาราม
๑๓.	พระครูสุวิมลกาญจนวัฒน์	สุวฑฺฒโน	เขียนพิมาย	หินแหลม
๑๔.	พระครูเหมือน	อาภาโกโร	สอนลำโรง	โพนทราย
๑๕.	พระอธิการประเสริฐ	กนฺตวีโร	ชาติคำดี	ชัยศรี
๑๖.	พระใบฎีกาน้อย	จนฺทโสภโณ	ธรรมเจริญ	โนนสะอาด
๑๗.	พระบุญหลาย	ธมฺมปาโล	รัตนสันเทียะ	ทองหลาง
๑๘.	พระสุทธิ	เดชโวโร	เกตุเพ็ง	นครกบินทร์
๑๙.	พระครูปลัดบุญมี	ปสฺสโต	เงินประโคน	บ่อทอง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๐.	พระครูโสภาสญาณคุณ	ญาโณภาโส	สมณหา	ใหญ่ทักษิณาราม
๒๑.	พระอธิการศักดิ์เสรี	สิริธมฺโม	จันทร์	ไตรรัตน์อินทราาราม
๒๒.	พระครูสมุห์อ่อนนัท	สีลานนฺโท	เหล้าคันธาร์	นางรอง
๒๓.	พระเฉลิมพล	อุดมมชาโต	สันสมบัติ	หัวสะพาน
๒๔.	พระวารินทร์	ฐานธมฺโม	ดอนโพธิ์โคกสูง	สามัคคี
๒๕.	พระวิชาญ	โอภาสโกโร	ถ้ำสูงเนิน	คลองส่งน้ำ
๒๖.	พระสมพงษ์	กตปุญฺโญ	เนาสันเทียมะ	สระตะเฒ่า
๒๗.	พระสมหมาย	เขมโก	ชุมลาบเยียม	สำนักสงฆ์ทะเล- รางจันทร์
๒๘.	พระอำนวย	นาถโกโร	พยัคฆะเริง	ตะคองเก่า
๒๙.	พระมหาจตุชัย	นันทวิชโย	นันทวิจิต	เทพสถิต
๓๐.	พระสัจจะ	จารุวณฺโณ	ดับกลาง	ใหม่ประชาราม
๓๑.	พระธรรมาดา	ฐานิสฺสโร	ขุนกลาง	เดิม
๓๒.	พระดอนลัก	จกฺกาวโร	แดรดอน	เทพสถิต
๓๓.	พระสุนันท์	กิตฺติสทุโท	สายพิมพ์พงษ์	สามัคคี
๓๔.	พระสมพงษ์	สติปสมฺปนฺโน	กามขุนทด	สวนพริกไทย

ทำเนียบพระพุทธศาสนาบัณฑิต (พร.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๔๗)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนภาษาไทย

ครุศาสตร์ปี ๔

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระชำนาญ	นิเทศโก	ระนามกลาง	ดงพลอง
๒.	พระมหาประทีป	กิตตภทฺโท	เกษรอินทร์	สะแก
๓.	พระมหาสมเกียรติ	ผลญาโน	สันโดษ	สะแก
๔.	พระมหาเสวย	ปิยธมโม	ปุยทอง	พระนารายณ์มหาราช
๕.	พระวันชัย	สุภทฺโท	นาคใหญ่	บุรพ์
๖.	พระสัมพันธ	จิตฺติโส	ชอบนา	สะแกแสง
๗.	พระสีคัน	กตปุญโญ	พรหมขรยาง	บ้านปอสิง
๘.	พระสุระชัย	กตปุญโญ	เวียงดินคำ	ศาลาลอย
๙.	พระกฤษฏา	จันทโสภโณ	จันทร์แก้ว	โพธิ์เมืองปัก
๑๐.	พระโยธิน	ธนฺปุญโญ	ทองคำรงค์	พลสงคราม
๑๑.	พระทองยศ	กิตฺติปุญโญ	จันควา	บุรพ์
๑๒.	พระอำนาจ	อาดาโป	องอาจ	บึง

ทำเนียบพระพุทธานุศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๕๗)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

มนุษยศาสตร์ปี ๔

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระจุฑพล	ฐานวิโร	จันทร์เพ็ญ	สระสี่เหลี่ยม
๒.	พระฉัตร	เขมวิโร	ทับพรม	พระนารายณ์มหาราช
๓.	พระมหาประยูร	ฐานวโร	ชัยคำ	อีสาน
๔.	พระประเสริฐ	กนตสีโล	ปรอยกระโทก	กองพระทราย
๕.	พระปริตร	ปิยสีโล	คำขุนทด	พระเพลิง
๖.	พระจิรพัฒน์	จิตตทนโค	บุตรศรีโคตร	หนองหญ้างาม
๗.	พระปุ่นรัตน์	วैयाโม	จามกระโทก	ปอพาน
๘.	พระมหาเกรียงไกร	ชนติพล	กาบัง	สะแก
๙.	พระมหาสุทธัย	มหาวโร	สัดนันท์	ญาณโคกวัฒนาราม
๑๐.	พระมหาสุธีร์	วรมงฺคโล	รวงน้อย	สะแก
๑๑.	พระใบฎีการุ่งโรจน์	สิริวณฺโณ	บุญเผ่า	ใหญ่สูงเนิน
๑๒.	พระสิปปกร (วงศ์กร)	ปกากโร	กมขุนทด	สวนพริกไทย
๑๓.	พระสมจิต	ตปสีโล	ศรีสวัสดิ์	ศาลาทอง
๑๔.	พระบัญชา	ญาณทีโป	เอ็นมาก	คลองตาลอง
๑๕.	พระนาครินทร์	อาสโก	คุณาภัย	มนต์มवास
๑๖.	พระสายัญญ	ถิรปัญโญ	ชาญชาติ	จินดาราม
๑๗.	พระมหาอำนาจ	อดุลทีโป	พิขุนทด	สะแก
๑๘.	สามเณรไกรสร		บุญฉิมพลี	บุรพ์
๑๙.	พระขวัญชัย	เขมปัญโญ	วงศ์จันทร์	พระนารายณ์มหาราช

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๐.	พระภกนธ์	จันทูปโม	พันธ์สวัสดิ์	บุรพ์
๒๑.	พระมหาประสงค์	กิตติปัญโญ	สงนอก	สะแก
๒๒.	พระสมเดช	สุทธกิตติเมธี	บุญรอดคง	อีสาน
๒๓.	สามเณรทักษิณปิ		วงศ์วิเศษ	กลางนางรอง
๒๔.	สามเณรสัมพันธ		นาคนวล	ยอกขาม
๒๕.	พระสุวิชัย	จรณสมปนโน	มั่งพวงกลาง	สุสาน
๒๖.	พระอดิศักดิ์	อานนโท	บุญอวม	วัดวิสุทธิศรีสมังคลาราม
๒๗.	สามเณรดำรง		ดากิมนอก	ประชาวาส
๒๘.	พระสุนทร	ชยาภินนโท	สมใจ	โกศลสิทธาราม
๒๙.	พระพิสิฐ	จกกวโร	บุญอ่อน	ถ้ำสองพี่น้อง
๓๐.	พระสำราญ	โชติปัญโญ	มรกตเมืองปัก	หลักร้อย
๓๑.	พระธนากร	อริยวิโส	เล็กนอก	ราษฎร์บำรุง
๓๒.	พระเทพพร	สุทธจิตโต	เก่งขุนทด	สวนพริกไทย
๓๓.	พระจักร์	คณติโร	บุญสอน	บุง
๓๔.	พระนิคม	โชติปัญโญ	ชอบสอาด	ชัยสมบูรณ

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๕๗)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก การเมืองการปกครอง

สังคมศาสตร์ปี ๔

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระภริษา	โสภโณ	กรองกระโทก	แจ้งนอก
๒.	พระภักต	จนทกโร	ไชยศรี	โพธิ์เมืองปัก
๓.	พระไกรศักดิ์	ฐานกนิโน	หวังสุข	หนองระเวียง
๔.	พระจักรภัทร	อโสโก	ท่ามิตร	พระเพลิง
๕.	พระไชยะพัฒน์	อาภาชโร	สุขเจริญ	ทุ่งสว่าง
๖.	พระชาตรี	ทินชโม	ชุมเย็น	ราชสีมาราม
๗.	พระทวีศักดิ์	อาจาโร	จงกลาง	บ้านมะค่า
๘.	พระนาค	จิตปัญโญ	บุญมี	ศิริวันต์
๙.	พระชานาญ	ปสนโน	ทรัพย์สง่า	ด่านเกวียน
๑๐.	พระนันทภพ (ประสงค์)	กิตติวณโณ	ช่างเกวียน	ราษฎร์สโมสร
๑๑.	พระประเสริฐศักดิ์	ธนวิโส	ไกรปราบ	บ้านกล้วย
๑๒.	พระพนาไพร	กมลโณ	พุ่มพวง	บ้านกล้วย
๑๓.	พระพิชัย	ฐานวุฒโฑ	เกษขุนทด	ศาลาเย็น
๑๔.	พระภัทรชัย	โกสสุโล	เกษรร้อย	นาใหญ่
๑๕.	พระมหาสง่า	ปกสุสโร	เวกสูงเนิน	โตนด
๑๖.	พระมหาสมชาย	ปวทุพโน	เจียนมะเริง	สะแก
๑๗.	พระสมภาร	โฆสชโม	ทุมมี	บ้านกล้วย
๑๘.	พระสายันต์	จิตญาโณ	มาตรโคกสูง	ประมวลราษฎร์
๑๙.	พระสุริยา	จิตโสภโณ	โสภาพ	ทุ่งสว่าง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๐.	พระเสน่ห์	ฐานิสโร	โกสุม	บ้านขาม
๒๑.	พระอนันต์	โชติวิโส	สนพะเนา	เพชรภูมิสุวรรณ- วนาราม
๒๒.	พระอวิรุทธิ์	ธมฺมาวุฑฺโธ	เสือครบุรี	วิเวกวาราม
๒๓.	พระอาทิตย์	อภิญาโณ	ลิรัตน์	ขาม
๒๔.	สามเณรณรงค์		خانสันเทียะ	ธณีสงฆ์วัดพายัพ บ้านปูน-หนองพิมาน
๒๕.	พระประวิติ	วิชชาโร	โมกกาย	คลองส่งน้ำ
๒๖.	พระมหาพิชาติ	กิตติเมธี	ชนะหาญ	พายัพ
๒๗.	พระมหาวิคิตะ	รัตนเมธี	มูลสันเทียะ	พายัพ
๒๘.	สามเณรแรม		พูนวิสัย	ศรัทธาชุมพล
๒๙.	สามเณรสุนทร		ม่วงกลาง	ศาลาลอย
๓๐.	พระสุริยา	กลุยานธมฺโม	โนนน้อย	บ้านหัวเขา
๓๑.	สามเณรเสถียร		สวัสดิ์	ธณีสงฆ์วัดพายัพ บ้านปูน-หนองพิมาน
๓๒.	พระพรหมมา	พลธมฺโม	เด็ดขาด	ม่วง
๓๓.	พระวิทยา	ธมฺมวโร	หลวงแก้ว	โนนเกษตร
๓๔.	พระอำพล	สิริบุญโญ	มาขุนทด	ราชบุรีบำรุง
๓๕.	พระคมศักดิ์	ฐิตาจาโร	พูนเกิดมะเริง	บ้านพระ

ทำเนียบพระพุทธศาสนบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระครูชัยมงคลวิวัฒน์	อศฺคปญฺโญ	ขอสวยกลาง	ชัยมงคล
๒.	พระเกิด	จิตฺตญาโณ	คุณขุนทด	กลางปักธงชัย
๓.	พระคงเดช	สุภทฺโท	ปรีชญาติกุล	ประชนานิมิตร
๔.	พระครูประสุตศีลคุณ	ปิยสฺสโร	จันทร์งาม	ใหม่กรงทอง
๕.	พระครูพัชรปัญญากร	ปญฺญาวชิโร	โตสำเภา	พระงาม
๖.	พระครูพัฒนญาณสุนทร	ติฏฺฐญาโณ	วงศ์ขวัญ	วังน้ำเย็น
๗.	พระครูไพศาลสุทธิคุณ	ลทฺธคุโณ	พั่งสันเทียะ	ชายพะเนา
๘.	พระครูวิสุทธิปทุมมาร	สุวจโน	โพธิ์กิ่ง	ราชโอรสาราม
๙.	พระครูปราโมทย์ธรรมรส	ปมฺหิโต	มักขุนทด	ทุ่งสว่าง
๑๐.	พระครูปัญญาสารประสุต	แช่มครบุรี	ปญฺญาสาโร	บึงไทย
๑๑.	พระครูสุวัฒนธรรมมารณ	เสนวรรณกุล	ยสปาโล	มกุฏกษัตริยาราม
๑๒.	พระครูอุทัย	ปภาโรโก	มรกต	ฝั่งคลอง
๑๓.	พระทองดี	จุ่นกลาง	เขมรโต	มะค่า
๑๔.	พระใบฎีกาเกรียงไกร	ธมฺมทินโน	เพชรศรี	หนองม่วง
๑๕.	พระใบฎีกาอรรถกิตติ์	อตุตฺถกาโม	มีเงิน	ปะค่า
๑๖.	พระปลัดบังเอิญ	พลวโร	พูลพิพัฒน์	เกาะลอย
๑๗.	พระปลัดสมบัติ	อรปญฺโญ	โสมากุล	นครธรรม
๑๘.	พระมหากำจัด	กิตฺติสาโร	ซีมกระโทก	โกศลสีตาราม
๑๙.	พระมหาไชยวุฒิ	สุทฺธิปญฺโญ	พาชื่นใจ	สุทธจินดา
๒๐.	พระมหาดวงประทีป	จันทปญฺโญ	บุรพาวิเศษศิริ	หนองม่วง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๑.	พระมหาวี	วิสารโท	บุญทะมาตร์	เหนือ
๒๒.	พระครูปัจจันตเขตคณานิ	ทิชาญโก	คำบาง	สระแก้ว
๒๓.	พระมหานครธรรม	กิตติการี	แสงเพชร	ห้วยปอ
๒๔.	พระมหาสมาน	เกษมโม	ภูมะเรียง	โพธิ์
๒๕.	พระมหาสมาน	ฐานุตโร	โพนขุนทด	ราษฎร์บำรุง
๒๖.	พระมหาสวัสดิ์	สุนทรโ	เพ็งสอน	หนองม่วง
๒๗.	พระมหาสุพจน์	ผาสุโก	โถมสุวรรณ	ใหม่สุนทร
๒๘.	พระวินัย	คุดตวทุณโ	ขอชิดกลาง	ประชานิมิตร
๒๙.	พระสวัสดิ์	กิจจาโร	กุสิตา	เวฬุนคราราม
๓๐.	พระอธิการบุญส่ง	ญาณโกโร	สินเธาว์	กลาง
๓๑.	พระอธิการประภาส	ญาณเวฑุโ	นิกรระโทก	บึง
๓๒.	พระอธิการรังสรรค์	จันทโชโต	ดัดญาวัตร	หนองม่วง
๓๓.	พระอธิการลับ	ญาณเวฑุโ	กรกิง	ภูหลวงพรมवास
๓๔.	เจ้าอธิการสมพงษ์	ปิยทสุโส	วัฒนา	โพธิ์ชัย
๓๕.	พระอธิการสอ้ง	สิริปญโญ	สุกมาต	บ้านนา
๓๖.	พระครูสันตยาภิรม (สำราญ) จิตตปญโญ		วงศ์ชัย	
๓๗.	พระครูปิยสุตคุณ	ปิยาจาโร	กายขุนทด	บ้านเก่า
๓๘.	พระครูวาปีสังฆกิจ	ติสสุโส	ปักกาดัง	โคกสูง
๓๙.	พระอธิการสุวรรณ - ออก	ฉนุโท	บำรุงกลาง	บ้านกลิ้ง
๔๐.	พระสมศักดิ์	นันทสาโร	ประคองกลาง	พลสงคราม
๔๑.	พระชำนาญ	สิริวณโ	องอาจ	เทพประสิทธิ์อาราม
๔๒.	พระชูชาติ	สุชาโต	เชื้อจันทัก	โกศลสิทาราม
๔๓.	พระพงษ์ศักดิ์	พลวโส	อ้อยสิน	ราษฎร์เจริญ- ศรัทธาธรรม
๔๔.	พระภาณุ	กนตสิโล	ปราณีตพลกรัง	สิมมเหนือ
๔๕.	พระศุภชัย	ธมมวโร	ธรรมประดิษฐ์	ราษฎร์เจริญ- ศรัทธาธรรม
๔๖.	พระปลัดแสงมณี	กนตสิโล	เกวียนประโทก	ศิวิวงศ์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๔๗.	พระมหาสำเริง	สิริโร	เนื่องกระโทก	โทรงามธรรมธาราม
๔๘.	พระชัยวัฒน์	ชยวุฒโฒ	ตรงดำนกลาง	บึง
๔๙.	พระชนิต	ฉานโร	ดงกระโทก	บึง
๕๐.	พระพัฒนา	จิตปัญโญ	ดากิมนอก	สิทธิธรรม
๕๑.	พระอรณภูมิ	ฐานธมโม	ชดสันเทียะ	หนองม่วง
๕๒.	พระกอบชัย	เขมานนโท	แซฮ้าง	เดิม
๕๓.	พระกิตติศักดิ์	สุเมธ	แซฮ้าง	หนองหอย
๕๔.	พระดำรงคพล	ญาณเทโว	กำสระคู	ศาลาลอย
๕๕.	พระถาวร	ฐานโร	ชัยพิบูล	กองพระทราย
๕๖.	เจ้าอธิการปรภากร	เมตตจิตโต	กิชุนทด	พันชนะ
๕๗.	พระไพฑูรย์	อาภากรโ	ศิลาปะ	หนองขุ่น
๕๘.	พระภิรมย์	จิตตกาโร	ปาวพรม	สมุทรการ
๕๙.	พระมหาวรจักร	ฉนุทธาโต	มุงเกี้ยวกลาง	สุสาน
๖๐.	พระเสนาะ	ชนุตโก	นาคมนี	สุขาวดี
๖๑.	พระอธิการบุญเลิศ	อภิณฺโ	ดงแสนแก้ว	ดงเค็ง
๖๒.	พระเทพวิเศษ	เขมปัญโญ	สระทองช้าง	บางซ้ายนอก
๖๓.	พระเกรียงไกร	สุทฺธมโน	ยางเครือ	มนต์มวาส
๖๔.	พระเทพวิสุทธิ	วิสุทธิญาณโ	หลวงแก้ว	ดอนขวาง
๖๕.	พระครูวิจิตรบุญญวัฒน์	สุปัญโญ	ประทายนอก	เดิม
๖๖.	พระมหานคร	จิรวุฒโน	เขียมสันเทียะ	ทองหลาง
๖๗.	พระมหาณัฐพงศ์	ปัญญาวโร	กองแก้ว	ลำราญนิเวศ
๖๘.	พระถนัด	จิตตทฺโ	ชุมใหม่	ภูเขาลาด
๖๙.	พระพรมประทาน	กุสลจิตโต	ผาคำ	ทองหลาง
๗๐.	เจ้าอธิการธวัชชัย	เมตตโก	บ้านลัดกั	อัมพวัน
๗๑.	พระมหาสาร	อดิชาโคโร	พรมราช	พระโตนเจดีย์
๗๒.	พระสุรจักร	รัตนปัญโญ	งามเลิศ	พุทธิสาร

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พร.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘)

คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาเอก การสอนภาษาไทย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระชัยรัตน์	สมมงคล	ยามไธสง	ดอนหวาย
๒.	พระบุญจันทร์	ธมฺมิสุโร	พันธ์สว่าง	เขยปราสาท
๓.	พระมานูวัฒน์	อัครกปญฺญ	เทียมศรี	ดงเค็ง
๔.	พระปัญญากร	เดชโว	อาวุธพันธ์	เดิม
๕.	พระมงคล	มงคล	แปลกพรมราช	โนนไทย
๖.	พระมหาเอกวิทย์	อภิวฑฺฒโน	อักษรเสือ	สุทธจินดา
๗.	พระใหม่	ปริชาโน	ประจง	หลักร้อย
๘.	พระอธิการนวม	ธมฺมคุตโต	ทองคำ	ดอนหวาย
๙.	สามเณรณพดล	-	ขันดี	บุรพ์
๑๐.	พระมหาประวิทย์	จิตฺตญาโณ	ยุติรักษ์	บุรพ์
๑๑.	พระมหาสุภชิต	สิริคุตโต	อุณาญจน์กมล	บึง
๑๒.	สามเณรศิริชัย	-	หาคุ้มคลัง	บึง
๑๓.	สามเณรสว่าง	-	เพ็ชรมน	หนองสองห้อง
๑๔.	สามเณรอุดร	-	พรมสิดวง	บุรพ์
๑๕.	พระโอพาล	วิฑฺฒาโร	ชมดี	กระโดน
๑๖.	พระเฉลย	ฉนฺทสมโม	จงวงษ์	โพธิ์น้อย
๑๗.	พระชัยพร	จรรวณฺโณ	เตชะโกล์	โกศลสิตาราม
๑๘.	พระณรงค์	ปภาโกโร	สิทธิ์น้อย	โนนไทย
๑๙.	พระถนอม	รัตนโชโต	ถาวรพรม	สามัคคี
๒๐.	พระนิรัญ	สุนทโร	พยุวงษ์	บึงทับช้าง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๐.	พระนิวัณ	สุนทโร	พยุวงษ์	บึงทับช้าง
๒๑.	พระบรรพต	ฐานวีโร	ศรีบุญเรือง	หงษาราม
๒๒.	พระบัณฑูร	วรสุโข	เจียงจะโปะ	อัมพวัน
๒๓.	พระไพรัตน์	ธมมทิโป	จันทร์ทับพวง	บึง
๒๔.	พระไพวัลย์	พลวโร	กิจกุลนำชัย	โพรงมะเดื่อ
๒๕.	พระมานพ	สุธีโร	นาคปราสาท	บ้านปราสาท
๒๖.	พระรุ่งอรุณ	ปณฺธิโต	เขินกลาง	ใหม่กล่อ
๒๗.	พระสตีพัฒน์	สมงฺคโก	จงจอหอ	สะแก
๒๘.	พระสมพงษ์	พลธมฺโม	พลวัล	คีรีวันต์
๒๙.	พระองค์อาจ	ฐานโรโต	มานะต่อ	คลองสารเพชร
๓๐.	พระอินทนนท์	อดฺตสาโร	ปัตตาเทลัง	โกศลสิดาราม
๓๑.	พระกิตติพงษ์	กิตฺติปัญโญ	พระวัดทะ	เทพธรรมคุณ
๓๒.	สามเณรมิตร	-	คำใบ	พ่ายัพ
๓๓.	สามเณรสุนิ	-	นครไช	คลองสารเพชร
๓๔.	พระสุวรรณ	จันทปญฺโญ	ผ่องสุข	ใหม่ประชาราม

ทำเนียบพระพุทธรศาสดรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๔๔)

คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระธนะศักดิ์	เดชธมโม	ผางสำเนียง	มงคลศีลาคุณ
๒.	พระมหาก้อง	ฐานงกโร	โปะหนองแขว	บุรณ์
๓.	สามเณรขจรเดช	-	ปาลิขัต	ศิรินทร์
๔.	พระชูทรัพย์	กิตติภทโท	จันทะมาลา	วังวารี
๕.	สามเณรทิพยะ	-	ชิดนอก	ทุ่งสว่าง
๖.	สามเณรบรรดิษฐ์	-	บรรดาสุข	บึง
๗.	พระมหาสุทธิชัย	ธมฺมสาโร	ชิดโคกสูง	กรุด
๘.	สามเณรสุเทพ (ออก)	-	คิดการ	-
๙.	พระกัณฑ์ทวี	ฐิตเมโธ	พงษ์ชัยวัฒน์	หงษ์
๑๐.	พระธรรมสิริ	อริโว	ลาเบาะ	ป่าอัสสิการาม
๑๑.	พระชินวุฒิ	ชาโคโร	ชาจันทิก	ราษฎร์บำรุง
๑๒.	พระถนัด	ฐานิสฺสโร	กลมกลาง	บ้านกลิ้ง
๑๓.	พระอภิรักษ์	อิทธิเตโช	พั้วพันธ์	ศรีสุธรรม
๑๔.	พระปฏิคม (ออก)	สุวฑฒโน	แซ่เตีย	-
๑๕.	พระปราโมทย์ (ออก)	ฐานวุฑโฒ	ไถ่กระโทก	ป่าเขาคงคา
๑๖.	พระพรตล	โชติปัญโญ	หัดขุนทด	สระจรเข้
๑๗.	พระเพชรดาวงค์	คมภัทรปัญโญ	สิทธิลาซ	มะเริงน้อย
๑๘.	พระสถาพร	สุขุมมาโล	พิมพ์พันธ์	ทุ่งสว่าง
๑๙.	พระสมเกียรติ	รกขิตธมโม	กินขุนทด	ศาลาลอย
๒๐.	พระสมพงษ์	อภิณฺจโน	สมตัว	ชัยสมบุรณ์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๑.	พระสำเริง	โชติธมฺโม	ประจักษ์	ระฆังโฆสิตาราม
๒๒.	พระสิสุพรรณ	โสตปญฺโญ	บุญจันทร์ศรีเพ็ญ	มะเวียงน้อย
๒๓.	พระสุนทร	คณฺฐสีโล	แสนประสิทธิ์	อิสาน
๒๔.	พระสุระ	คุณวโร	สนิทชัย	ราษฎร์บำรุง
๒๕.	พระอัฐพร	เชมปญฺโญ	เหยือกกลาง	บ้านกลิ้ง
๒๖.	สามเณรจิรวุฒน์	-	แสงวิเชียร	พระปรโตมเจดีย์- วรจิตร์
๒๗.	พระมหานิรุทธิ์	พรมฺมโชโต	สาธ	ร้อนทอง
๒๘.	พระสมดี	สีลสมฺปนฺโน	ท้าว	พ่ายพ
๒๙.	พระประสิทธิ์	เปมสีโล	ศรีชำนาญ	กุดจอกใหญ่
๓๐.	พระฐิติศักดิ์	เขมมนฺโท	เพิ่มพูน	บึงทับช้าง
๓๑.	พระวินัย	โกวิท	เหิกขุนทด	สระจรเข้
๓๒.	พระศรัทธา	สฤทธาโก	แจ้งสันเทียะ	สระจรเข้
๓๓.	พระสมบัติ	สมจิตฺโต	เบียดนอก	เพชรดอนยาง

ทำเนียบพระพุทธรูปปางนาคปรก (พ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก การเมืองการปกครอง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระไกรตร	จันทวณโณ	ศรีสุวรรณ	เทพสถิต
๒.	พระธงชัย	มหาวโร	หาญกล้า	ห้วยทกตรี- นิคมวิทยา
๓.	พระประนอม	ธีรโว	กองศักดิ์	อิสาน
๔.	พระมหาธนาภักต (จำปา)	เชมปัญโญ	เวฬุวันใน	บ้านหนองกุ้ง
๕.	พระวศิน	วรธมโม	ร่วมเย็นรัมย์	สว่างศรีสมพร
๖.	พระสนั่น	สิริปัญโญ	มีมขุนทด	ศาลาลอย
๗.	พระสมคิด	ทสสนโธ	เปี้ยสูงเนิน	แก่นเท่า
๘.	สามเณรกำพล	-	บุญนอก	หงษ์อาราม
๙.	พระกิตติพงษ์	อภิจาโร	อินทร์บำรุง	สัมฤทธิ์ตะวันออก
๑๐.	พระจตุพล	อภิพลโธ	อ่อนสีทัน	ศิริวันต์
๑๑.	สามเณรเด่น	-	ลาภเงิน	ทรงศิลา
๑๒.	พระทัศนัย	จกกวาโร	บุญพันธุ์	ศาลาลอย
๑๓.	สามเณรชิตพัทธ์	-	เพี้ยขันทา	ขามสะแกแสง
๑๔.	พระบุญยง	กตธโร	ทิศระโทก	โพธิ์
๑๕.	สามเณรปริยญา	-	เล็กนอก	พ่ายัพ
๑๖.	สามเณรสรสร	-	คมกล้า	พิชัยพัฒนาราม
๑๗.	สามเณรวิชาญ	-	แผลระโทก	ศรีชะกระบือ
๑๘.	สามเณรศิวพล	-	พรหมพันธ์มิตร	เขี้ยวปราสาท
๑๙.	พระสุเพชร	เดชธมโม	ไหมทอง	พันธ์
๒๐.	พระเจริญ	ญาณวิโร	แก้วระโทก	เจริญสุข

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๑.	พระเคชา	ถาวโร	สุริยผล	ช่องอยู่
๒๒.	พระเตตเตีย	จาวโรโส	แช่แก้ว	สุมนังคสาราม
๒๓.	พระธีรวุฒิ	ธีรวุฒโฒ	แช่ดั่ง	สระจรเข้
๒๔.	พระบุญญติ	จาวธมโม	ไผ่เกาะ	ลองตอง
๒๕.	พระวรภพ (บุญท่า)	อธิปญโญ	ทิมสระน้อย	พรมราช
๒๖.	พระประจวบ	โฆสิตธมโม	จันทร์พราหมณ์	ชัยสมบูรณ
๒๗.	พระประมวล	อากาศโร	สุ่มมาตร	ทุ่งสว่าง
๒๘.	พระสง่า	เดชปญโญ	ติมาก	ดาเสา
๒๙.	พระวรชัย	รัตนญาโณ	ชุกันหอม	ศิริมั่งคณาาราม
๓๐.	พระวิจิตร	วิจิตโต	นบ	สุทธจินดาวรวิหาร
๓๑.	พระสิริภพ (สมหมาย)	สุเมโธ	พัดทะเล	ต่างคา
๓๒.	พระสุชาติ	สุชาติโต	โยนกระโทก	สมุทรการ
๓๓.	พระสุชีพ	วิสุทธิโธ	ปานจิตร	ประมวณราชบุรี
๓๔.	พระองอาจ	อมโร	ลิยเก	สัมฤทธิ์ตะวันออก
๓๕.	พระอรณพ	อิทธิวิโส	คนตรง	กระต่ายเดิน
๓๖.	พระไพวรรณ	วิวิธญาโณ	บุตตี	ดงเค็ง
๓๗.	สามเณรสุนัข	-	บัวกลาง	ดงเค็ง
๓๘.	พระสุเชียร	อภิณโณ	แป้นรินทร์	หนองหญ้างาม
๓๙.	พระจิริพงษ์	จันทโชโต	สุริยวงศ์	พ่ายัพ
๔๐.	พระวิศิษฐ์	อนาโณ	หวังจ้างกลาง	ป่าแดนสงฆ์
๔๑.	พระสุทิน	สมังคโณ	ขวัญเมือง	หนองบัวรอง
๔๒.	สามเณรสุนัข	-	อุดมพันธ์	ป่าจิตตสามัคคี
๔๓.	พระอภิวัฒน์	ฐิตธมโม	เวกระโทก	ศรีสมังค
๔๔.	พระมหาอุทัย	อุทโย	บวชสันเทียะ	ต่างคา
๔๕.	พระกาน	กนตวิโร	เดิมพรมราช	ลำประโคน
๔๖.	พระภูติศ (สมบูรณ)	จาวธมโม	เต็งกลาง	กอก
๔๗.	พระศิลา	รัตนวงญาโณ	ดินโคกสูง	หนองตาตอง
๔๘.	พระวีระวัฒน์	ชุตินทรโ	เสนาพร	บ้านโนนสูง
๔๙.	พระอภิรักษ์	ถาวโร	สิมมากุล	หนองตาตอง

บัญชีรายชื่อพระภิกษุสามเณรจำพรรษา
วัดพระนารายณ์มหาราช พุทธศักราช ๒๕๕๘

ลำดับ	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	อายุ	พรรษา	วันอุปสมบท	วิทยฐานะ		ตำแหน่ง
							นธ.	ปธ.	
๑	พระธรรมวรานายก	นิรุติเมธี	โรจนนิมิต	๗๒	๕๒		เอก	๖	จธ. จจ. นครราชสีมา
๒	พระปลัดชวลิต	อุทโย	หมอจิด	๗๕	๕๕		เอก	-	
๓	พระมหาอวยชัย	วฑฺฒโย	เสด็จจงพจน์	๗๒	๕๑		เอก	๔	เจ้าคณะ ๒
๔	พระครูธรรมวิวัช	ชวนเปตโย	แก้วนันทา	๖๕	๔๔		เอก	๖	ผจธ. จธ. นครราชสีมา
๕	พระครูโสภณวิหการกิจ	วิศัลโย	กระจงกลาง	๖๑	๔๐		เอก	-	ผจธ. เจ้าคณะ ๔
๖	พระครูประสิทธิ์สวคุณ	กิตติลาโร	คามกลางคอง	๕๙	๓๙		โท	-	
๗	พระมหาสุเนตร	สุเนตโต	แก้วขวาน้อย	๕๙	๓๘		เอก	๗	รอง ผอ. วิทยาลัยสงฆ์
๘	พระมหาสวน	สุจริตโม	เรืองกระโทก	๕๙	๓๘		เอก	๕	เจ้าคณะ ๕
๙	พระครูเกษมกิจจาทร	เกษมเนโท	พิชกระโทก	๕๐	๓๐		เอก	๓	ผจธ. จธ. เจ้าคณะ ๖
๑๐	พระมหาอุดม	ฐานโร	โรพันตุง	๕๘	๒๗		เอก	๓	เจ้าคณะ ๓
๑๑	พระครูสังฆรักษ์วิริยะ	ธมมวชิโร	ใจตระหนัก	๕๔	๒๔	๑๖/๕/๒๕	เอก	-	
๑๒	ดร.พระหิตติ	กิตติเนโท	ประกิจ	๕๑	๒๑	๕/๖/๒๕	เอก	-	
๑๓	พระครูสังฆรักษ์สมจิต	พุทธวิโร	เดชคุณรัมย์	๓๙	๓๙		เอก	-	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ
๑๔	พระครูใบฎีกาประพัฒน์	ฐานทศโต	ณ ตะกั่วทุ่ง	๓๙	๑๘		โท	-	เจ้าคณะ ๗
๑๕	พระมหาทักษิณ	ภูริธโร	พนังจินดา	๓๗	๑๖		เอก	๕	ผอ. วิทยาลัยสงฆ์
๑๕	พระครูสมุทรนาคน้อย	ญาคิโก	ไทยตะขบ	๓๕	๑๔		เอก	๑-๒	
๑๗	พระมหาอุทธร	นราสโร	พูนเกิดมะเริง	๓๓	๑๓		เอก	๔	ผอ. สำนักงานวิทยานเขต
๑๘	พระชาตรี	กตปุญโย	เดชเนก	๓๗	๑๓	๖/๕/๓๖	เอก	-	
๑๙	พระจันทร์	เขมวโร	ทับพรม	๓๐	๘		เอก	-	
๒๐	พระอังกูร	เทวธมโม	ปิ่นทองพันธ์	๒๙	๕		เอก	-	
๒๑	พระนครชัย	ธมมธีโร	บุญมา	๒๘	๔	๑๖/๖/๕๕	เอก	๑-๒	
๒๒	พระมหาสุเนตร	ณฐภูมิ	จงกรจักร	๒๗	๔	๑๔/๗/๕๕	เอก	๓	
๒๓	พระณรงค์ชัย	รตตญาโณ	หวั่นคุ้มกลาง	๒๕	๔	๒๔/๗/๕๕	โท	-	
๒๔	พระสุพรรณ	เดชธมโม	ไหมทอง	๒๔	๒	๒๔/๘/๕๗	โท	-	
๒๕	พระวิชัย	ฐิตธมโม	ถ่อนแสง	๒๒	๒	๑๑/๕/๕๗	โท	-	
๒๖	พระอภิรักษ์	อภิวิฑฒโน	หัวซ้อ	๒๒	๑	๒๒/๕/๕๘	เอก	๑-๒	
๒๗	พระอิทธิพล	อิทธิพล	อัครจินทรากุล	๒๕	๑	๑๖/๗/๕๘	-	-	
๒๘	พระวีรพงษ์	ธมมโร	เพ็งแก้ว	๒๗	๑	๑๗/๗/๕๘	-	-	
๒๙	ส.ณ.มานัส		กวยคำงพุด	๒๐			เอก	๓	
๓๐	ส.ณ.บุญปาน		แสนโยทะกะ	๒๐			เอก		
๓๑	ส.ณ.ประวิทย์		กอสาลี	๑๙			เอก	1-2	
๓๒	ส.ณ.จิรน้อย		กือสันแทะเย	๑๘			เอก	1-2	
๓๓	ส.ณ.เมฆสุวรรณ		ช้างขันมาตี	๑๗			เอก		
๓๔	ส.ณ.สุเทพ		คำไม้	๑๖			เอก		
๓๕	ส.ณ.เนรมิต		ฤทธิเดช	๒๐			โท		

ลำดับ	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	อายุ	พรรษา	วันอุปสมบท	วิทยฐานะ		ตำแหน่ง
							นอ.	ปอ.	
๓๖	ส.ณ.ควารี		มาศจุฑาล	๑๗			โท		
๓๗	ส.ณ.อนันต์		นักรมเยี่ยม	๑๗			โท		
๓๘	ส.ณ.ดุษิต		สิมพล	๑๖			โท		
๓๙	ส.ณ.ดวงสิทธิ์		พันวิลาส	๑๔			โท		
๔๐	ส.ณ.วิจิต		บุญรอดดวง	๑๔			โท		
๔๑	ส.ณ.วรรณ		จินดา	๑๙			ตรี		
๔๒	ส.ณ.สุทใจ		วงศรีจันทร์	๑๘			ตรี		
๔๓	ส.ณ.เกษม		ก้อนโตน	๑๘			ตรี		
๔๔	ส.ณ.นิพนธ์		เปื้อนใจดี	๑๗			ตรี		
๔๕	ส.ณ.พูนศักดิ์		จินโทสุท	๑๗			ตรี		
๔๖	ส.ณ.ศักดิ์สิทธิ์		ดิฉันกีก	๑๖			ตรี		
๔๗	ส.ณ.พลวัฒน์		จินดา	๑๖			ตรี		
๔๘	ส.ณ.ประวิทย์		นาคณา	๑๖			ตรี		
๔๙	ส.ณ.ชาติชาย		เชื้อดี	๑๕			ตรี		
๕๐	ส.ณ.บุญมา		สมศรี	๑๕			ตรี		
๕๑	ส.ณ.จิตรลัดดา		โมรานอก	๑๔			ตรี		
๕๒	ส.ณ.ธวัชชัย		จิตรักษ์	๑๔			ตรี		
๕๓	ส.ณ.ศุภาวดี		ศรีจันทร์	๑๔			ตรี		
๕๔	ส.ณ.จักรพงษ์		ดวงใจ	๑๔			ตรี		
๕๕	ส.ณ.ศักดิ์ดา		ทับสุริ	๑๔			ตรี		
๕๖	ส.ณ.พิงพันธ์		พุ่มเจริญ	๑๔			ตรี		
๕๗	ส.ณ.เฉลิมพล		ศุณอก	๑๔			ตรี		
๕๘	ส.ณ.ณัฐวุฒิ		ภูกระโทก	๑๔			ตรี		
๕๙	ส.ณ.ศรยุทธ		มีวัน	๑๔			ตรี		
๖๐	ส.ณ.สมประสงค์		ผายพิมาย	๑๔			ตรี		
๖๑	ส.ณ.นิกร		พยับนที	๑๙					
๖๒	ส.ณ.ถาวร		ภูษา	๑๙					
๖๓	ส.ณ.จักรกฤษ		ภูษกรระโทก	๑๗					
๖๔	ส.ณ.ดิชิต		พูนเกิดมะเว	๑๗					
๖๕	ส.ณ.ภานุตา		ป่องเพชร	๑๗					
๖๖	ส.ณ.ธนาวัฒน์		เขียวโพธิ์	๑๗					
๖๗	ส.ณ.ไพโรจน์		พลดี	๑๗					
๖๘	ส.ณ.สมภพ		อุไร	๑๖					
๖๙	ส.ณ.ณัฐปัทม		แก้วพันธ์	๑๕					
๗๐	ส.ณ.หัตถชัย		สารผล	๑๕					
๗๑	ส.ณ.อุทัยพงษ์		ถาวร	๑๕					
๗๒	ส.ณ.ศักดิ์สิทธิ์		เชวภูเขียว	๑๕					
๗๓	ส.ณ.พญูวุฒิ		บำรุงธรรม	๑๕					
๗๔	ส.ณ.สุริยะ		ทองโพธิ์เงิน	๑๔					
๗๕	ส.ณ.สุทธิภัทร		อานนท์	๑๔					

ลำดับ	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	อายุ	พรรษา	วันอุปสมบท	วิทธฐานะ		ตำแหน่ง
							นธ.	ปธ.	
๗๖	ส.ณ.วิรุฒัน		บัวใหญ่	๓๔					
๗๗	ส.ณ.วิฑา		ก่อฤทธิ	๓๔					
๗๘	ส.ณ.ธีรวิฑัน		มิณาคูณ	๓๔					
๗๙	ส.ณ.ชัยพฤกษ์		รยยาวงศ์	๓๔					
๘๐	ส.ณ.มีชัย		ปานแดง	๓๔					
๘๑	ส.ณ.เฉลิมพร		หมื่นกระโทก	๓๔					
๘๒	ส.ณ.พทธร		นาคประภัสสร	๓๔					

บัญชีรายชื่อพระภิกษุสามเณรจำพรรษา
วัดพระนารายณ์มหาราช พุทธศักราช ๒๕๔๘

คณะ๑ นักแก้วโมสร

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๑	พระครูโสภณวิหารกิจ	๖๑	๔๐	น.ธ.เอก/ม.๖
๒	ส.ณ.อุตมพงษ์ ถาวร	๑๕	-	-
๓	ส.ณ.ประวิทย์ กอสาดี	๑๙	-	น.ธ.เอก/ม.๓
๔	ส.ณ.นิกร พยัชนี	๑๘	-	-
๕	ส.ณ.ชาติราช เขื่อนดี	๑๖	-	น.ธ.ตรี
๖	ส.ณ.ธนวัฒน์ เรียวโพธิ์	๑๖	-	-
๗	นายไพศาล วิชาพล	๒๒	-	ปวส.เทคนิค
๘	นายศราวุธ ทิศกระโทก	๒๑	-	ปวส.เทคนิค
๙	นายธีระวัฒน์ ทิศกระโทก	๑๙	-	ปวส.เทคนิค
๑๐	นายอานนท์ โนนกระโทก	๑๗	-	ปวส.ชพน.

คณะ๒ สังฆปริณายก

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๑	พระมหาอวยชัย ภทฺธิโย	๗๑	๕๐	น.ธ.เอก/ปร.๔
๒	พระปลัดสวัสดิ์ อุทโย	๗๔	๕๔	น.ธ.เอก
๓	พระวิชัย วิตรมโน	๖๑	๒	น.ธ.เอก
๔	ส.ณ.พณฺ์ณิ ปาวรรวม	๑๕	-	ม.๑
๕	ส.ณ.ศักดิ์สิทธิ์ เขากุเรียว	๑๕	-	ม.๒
๖	ส.ณ.ณัฐวุฒิ ภูกระโทก	๑๔	-	ม.๒
๗	นายพิชิตนกร วิชาพล	๒๒	-	ราชภัฏ
๘	นายมนต์ ศรีณรงค์	๒๑	-	ราชภัฏ
๙	นายสุราร สุรินทร์	๒๐	-	ราชภัฏ
๑๐	นายวันนรินทร์ คำมกระโทก	๒๐	-	ปวส.เทคนิค

คณะ๓ สายทองประดิษฐ์

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๑	พระมหาอุดม ฐานโกว	๔๘	๒๗	ปร.๑/พจน.
๒	ส.ณ.มนัส กายแก้วพุด	๒๐	-	ปร.๑/นิสิตมจร ปี๒
๓	ส.ณ.เมฆสุวรรณ ชำริณมณี	๑๗	-	น.ธ.เอก/ม.๔
๔	ส.ณ.นิพนธ์ เป็ยใจดี	๑๗	-	น.ธ.ตรี/ม.๔

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๕	ส.ณ.ประวิทย์ แคนเพา	๑๖	-	นร.ตรี/ม.๔
๖	ส.ณ.จิตรศักดิ์ โธมนอก	๑๕	-	นร.ตรี/ม.๓
๗	ส.ณ.วิทยา กอสกุล	๑๔	-	ม.๒
๘	ส.ณ.หัตถชัย สารผล	๑๔	-	ม.๒
๙	ส.ณ.สุเทพ คำไม้	๑๖	-	นร.เอก/ม.๔
๑๐	ส.ณ.วิชุด บุญรอดดวง	๑๕	-	นร.โท/ม.๓
๑๑	ส.ณ.ชัยพฤกษ์ ขยายวงศ์	๑๓	-	ม.๑
๑๒	ส.ณ.วิรุฒัน บัวใหญ่	๑๔	-	ม.๑
๑๓	ส.ณ.สุริยะ ทองโพธิ์	๑๓	-	ม.๑
๑๔	นายอุทัยชัย ปลัดสูงเนิน	๒๓	-	ราชวงศ
๑๕	นายปัญญาวุธ จงว่างกลาง	๒๐	-	เทคนิค
๑๖	นายทณสิทธิ์ ตันกระโทก	๑๙	-	ราชภัฏ

คณะ๔ วิจิตรสีหราช

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๑	พระมหาสุนทร สุนทรโต	๕๙	๓๘	ปร.๗/พรบ./ค.ม.
๒	พระหัตถ์ กิตติพนโ	๔๓	๒๑	นร.เอก/ปร.๑
๓	พระฉัตร เขมวโร	๓๐	๙	นร.เอก/พรบ.
๔	พระนครชัย รมมโร	๒๘	๔	นร.เอก/ปร.๑-๒/มจร.ปี๓
๕	พระวงษ์ชัย วตญาโณ	๒๕	๔	นร.โท/มจร.ปี๓
๖	พระอิทธิพล อิทธิพล	๒๕	-	ม.๖
๗	ส.ณ.ถาวร ภูษา	๑๙	-	มจร.ปี๑
๘	ส.ณ.สุโขทัย วงศ์จันทร์	๑๘	-	ม.๖
๙	ส.ณ.ไพโรจน์ พงษ์	๑๗	-	ม.๔
๑๐	ส.ณ.เฉลิมพล ตุนอก	๑๕	-	ม.๓
๑๑	ส.ณ.พิณพันธ์ พุ่มเจริญ	๑๔	-	ม.๒
๑๒	ส.ณ.ศักดิ์ดา ทับสุริ	๑๔	-	ม.๒
๑๓	ส.ณ.ศรายุทธ มีวัน	๑๔	-	ม.๒
๑๔	นายสวน บุญหวาน	๓๖	-	นร.เอก/พรบ.

คณะ๕ อวาสจ้านง

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๑	พระธรรมรณนายก	๗๒	๕๒	ปร.๖/พรบ.ค.ค.ค.กิตติศักดิ์
๒	พระครูศรีธรรมวิภา	๖๕	๔๔	นร.เอก/ปร.๖
๓	พระครูสังฆวิภา	๔๔	๒๑	นร.เอก/มจร.ปี ๓
๔	พระมหาสุนทร ฌญูภูมิ	๒๗	๙	ปร.๑/พรบ.

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๕	ส.ณ.คาวี มาตจิวัธ	๑๗	-	ม.๕
๖	ส.ณ.คชาวุฒิ ศรีจันทร์	๑๔	-	ม.๒
๗	ส.ณ.มัยยิ ปานแดง	๑๓	-	ม.๒
๘	ส.ณ.สุทธสิริกร อานนท์	๑๓	-	ม.๑
๙	นายมนูญ ช่างยาร์	๕๓	-	ป.๔
๑๐	นายวีรศักดิ์ ตะโลกกลาง	๔๔	-	คป.
๑๑	นายอำนาจ นพพันธ์	๓๓	-	คป.

คณะ๖ ค่ายสามัคคี (ภูิจำเริญ)

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๑	พระครูเกษมกิจจาทร	๕๐	๓๐	นร.เอก/ปร.๓
๒	พระครูสมุห์นาคน้อย ฉฺยาติโก	๓๔	๑๔	นร.เอก/ปร.๑-๒
๓	พระชาตรี กตปุญโญ	๓๗	๑๓	นร.เอก
๔	พระวัชรพงษ์ ธมฺมวโร	๒๗	-	ปริญญาตรี
๕	ส.ณ.อนันต์ แกมเยี่ยม	๑๗	-	นร.โท/ม.๕
๖	ส.ณ.ธวัชชัย จิตวัณ	๑๕	-	นร.ตรี/ม.๒
๗	ส.ณ.ธมฺมปัลลภ แก้วพันธ์	๑๔	-	ม.๒
๘	ส.ณ.ดวงสิทธิ์ พันวิลาศ	๑๕	-	นร.โท/ม.๓
๙	ส.ณ.จักรกฤษ ภูธรกระโทก	๑๖	-	ม.๔
๑๐	ส.ณ.สมประสงค์ ฉายพิมาย	๑๔	-	นร.ตรี/ม.๒
๑๑	ส.ณ.พงษ์ธร นาคประภัสสร	๑๒	-	ม.๑
๑๒	ส.ณ.เฉลิมพร ภูมิกระโทก	๑๓	-	ม.๑
๑๓	นายสมฤกษ์ คำพิมพ์			ปว.ส.
๑๔	นายไศยสิน จันทศิริพิชัย			วามงคล

คณะ๗ วาทีบำรุงธรรม

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๑	พระครูใบฎีกาประพัฒน์ ฐานทรโต	๓๙	๑๔	นร.โท/ม.๖
๒	ส.ณ.เนรมิต ฤทธิเดช	๒๐	-	นร.โท/ม.จบ.ปี ๒
๓	ส.ณ.จิรายุ กอสัมพันธ์ะ	๑๗	-	ปร.๑-๒/ม.๖
๔	ส.ณ.อุตติศ สิมหคำ	๑๖	-	นร.โท/ม.๔
๕	ส.ณ.วรรณ จินดา	๑๙	-	นร.ตรี/ม.๕
๖	ส.ณ.พลวัฒน์ จินดา	๑๖	-	นร.ตรี/ม.๕
๗	ส.ณ.ศักดิ์สิทธิ์ ตีจันทัก	๑๖	-	นร.ตรี/ม.๓
๘	ส.ณ.จักรพงษ์ ดวงใจ	๑๖	-	นร.ตรี/ม.๓
๙	ส.ณ.บุญมา สมศรี	๑๕	-	นร.ตรี/ม.๓
๑๐	ส.ณ.สมภพ อุไร	๑๖	-	ม.๓

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๑๑	ส.ณ.ภณศา ปองเพชร	๑๖	-	ม.๑
๑๒	นายสยามรัฐ จงร้างกลาง	๒๖	-	วราชมงคล
๑๓	นายเอณก ชัยจำรัส	๒๔	-	วราภิกขุ
๑๔	นายอินทชัย คลังพา	๒๓	-	-

คณะ๘ ประจำปีกฎ

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๑	พระครูสังฆวิธานสมจิต พุทธิวิริโย	๓๘	๑๘	พรบ./ คม.
๒	พระมหาอุทธรนา นราสโก	๓๓	๑๓	ปร.๔/พร.บ MA
๓	พระมหาคำภีร์ ภูริสีโล	๓๗	๑๖	ปร.๔/พร.บ
๔	พระอภิรักษ์ อภิวิฑูณโน	๒๒	๑	นธ.เอก/ป.ธ ๑-๒
๕	พระสุเพชร เจริญโม	๒๔	๒	นธ.โท/ป.ธ ๑-๒
๖	ส.ณ.บุญปาน แสนโยทะกะ	๒๐	-	นธ.เอก/มจร ปี ๒
๗	ส.ณ.เกษม ก้อนโตน	๑๗	-	นธ.ตรี/ม.๕
๘	ส.ณ.ธีรวัฒน์ มีนาคูณ	๑๓	-	ม.๑
๙	ส.ณ.ดิฐิต พูนเกิดมะเวียง	๑๖	-	ม.๔
๑๐	นายประวิทย์ ทองใส	๒๑	-	ปริญญาตรีวราภิกขุ
๑๑	นายไพฑูริย์ สมทรัพย์	๒๑	-	ปริญญาตรีวราภิกขุ
๑๒	นายพงษ์พันธ์ วรณวิจิตร	๒๒	-	ปวส.เทคนิค
๑๓	นายคณฤศ ชัยกลาง	๑๙	-	ม.๖

คณะ๙ นายกวินัย

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๑	พระมหาสวณ สุจริญโม	๔๙	๓๔	นธ.เอก/ปร.๔
๒	พระอังกูร เทวธมโม	๒๙	๕	นธ.เอก/มจร. ปี ๓
๓	ส.ณ.พูนศักดิ์ จันทะสุต	๑๗	-	นธ.ตรี/ม.๕

พระอุโบสถ

ลำดับที่	ชื่อ - ฉายา - สกุล	อายุ	พรรษา	วิทยฐานะ
๑	พระครูประสิทธิ์สวคุณ	๕๙	๓๙	นธ.โท

รวมพระภิกษุ ๒๗ รูป

เณร ๕๓ รูป

ศิษย์วัด ๒๔ คน

.....นิคมวณะ

หนังสือ “ธรรมบูชา” ปี ๒๕๔๘ เกิดขึ้นจากความกตัญญูทดแทน ของ บรรดาศิษยานุศิษย์ คณะสงฆ์ อุบาสกอุบาสิกา อาจารย์เจ้าหน้าที่ นิสิต ของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ได้พร้อมใจ กันจัดงานวันบูรพาจารย์ และปฏิบัติธรรมรำลึกคุณพระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร) อดีตเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร เจ้าคณะภาค ๑๑ นับเป็นประเพณีที่ตึงามแก่การสนับสนุนส่งเสริมเป็นอย่างดี เป็นการบูชาคุณพระเดชพระคุณที่ได้สร้างคุณประโยชน์ให้แก่วัดพระนารายณ์ มหาราช วรวิหาร คณะสงฆ์จังหวัดนครราชสีมา และมหาวิทยาลัยมหา- จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เป็นการบูชาด้วยอามิสและ บูชาด้วยธรรมบูชา คือการปฏิบัติธรรม

ในปี ๒๕๔๗ นี้ ได้จัดพิมพ์หนังสือ “ธรรมบูชา” ขึ้น เพื่อเป็นที่ระลึก อุปการคุณของพระเดชพระคุณ เจ้าคุณ “พระพรหมคุณาภรณ์” โดยได้ รวบรวมสาระสำคัญของหนังสือ ประกอบด้วย

๑. คำนำ
๒. กำหนดการจัดงานวันบูรพาจารย์และปฏิบัติธรรมรำลึกคุณ
๓. สดุดีเกียรติคุณ
๔. ประวัติสังเขปพระพรหมคุณาภรณ์
๕. ประวัติและพัฒนาการของวิทยาเขตนครราชสีมา
๖. แม่ บรรยายโดย พระพรหมคุณาภรณ์

๗. อุปการธรรม : ธรรมที่มีอุปการะมาก
แสดงโดยพระพรหมคุณาภรณ์
๘. ผู้ปฏิบัติธรรมย่อมพ้นจากบ่วงแห่งมาร
แสดงโดยพระธรรมวรนายก
๙. องค์คุณพระ ๓ ภูมิ แสดงโดยพระธรรมวรนายก
๑๐. ทำเนียบเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
๑๑. ทำเนียบประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
๑๒. รายนามคณะกรรมการประจำวิทยาเขต ปี ๒๕๔๗
๑๓. รายนามผู้ที่ได้รับปริญญาศุภศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์และ
เข็มเกียรติคุณ
๑๔. ทำเนียบพระบัณฑิตที่เป็นพระสังฆาธิการ
๑๕. ทำเนียบพระนิสิตที่เป็นพระสังฆาธิการ
๑๖. ทำเนียบพระพุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)
วิทยาเขตนครราชสีมา รุ่นที่ ๑ - ๑๔
๑๗. รายนามพระทายาท พระพรหมคุณาภรณ์
ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๔๗
๑๘. นิคมวณะ

คณะกรรมการจัดงานขอขอบคุณ พระครูสังฆรักษ์สมจิต พุทธิวิริโย,
พระมหายุทธนา นราสโก, พระมหาคำนวน ฐานโกโร, นายคม ณีสูงเนิน
และ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ช่วยจัดทำต้นฉบับหนังสือเล่มนี้
สำเร็จด้วยดี และตั้งจิตอธิษฐานบูชาความดีของพระมหาเถรบูรพาจารย์
ผู้บริหารกิจการพระศาสนาสืบๆ กันมาถึงปัจจุบัน

ด้วยคารวจิต
จากคณะผู้จัดทำ

